



Johanna Pärkkä & Eeva Turunen

## **UUSIA TUULIA LAPPIOSASTOLLE**

Kotiseutu- ja aluekokoelmat Internetissä

## **UUSIA TUULIA LAPPIOSASTOLLE**

Kotiseutu- ja aluekokoelmat Internetissä

Johanna Pärkkä & Eeva Turunen

Opinnäytetyö

Kevät 2012

Kirjasto- ja tietopalvelun koulutusohjelma

Oulun seudun ammattikorkeakoulu

## TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu  
Kirjasto- ja tietopalvelun koulutusohjelma

---

Tekijät: Johanna Pärkkä ja Eeva Turunen

Opinnäytetyön nimi: Uusia tuulia Lappi-osastolle: Kotiseutu- ja aluekokoelmat Internetissä

Työn ohjaaja: Ulla Virranniemi

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2012

Sivumäärä: 96 + 25 liitesivua

---

Opinnäytetyön tilaaja on Rovaniemen kaupunginkirjaston – Lapin maakuntakirjaston Lappi-osasto ja opinnäytetyöprosessi sai alkunsa keväällä 2011. Tilaaja halusi selvittää, miten tuoda kotiseutukokoelman aineistoja esille Internetissä. Lähteinä työssä on käytetty kirjallisuutta ja Internet-aineistoa digitoinnista, kirjasto 2.0:sta ja kokoelmatyöstä. Tutkimusmenetelminä on käytetty kartoitettavaa tutkimusta ja kuvailevaa tutkimusta. Kartoituksessa kävimme läpi Suomen yleisten kirjastojen Internet-sivuja sekä Yhdysvaltojen kulttuurihistorian digitointisivuja osavaltioittain.

Kartoituksen perusteella selvisi, että Suomessa käytettäviä alue- ja kotiseutukokoelmien aineistojen toteuttamismuotoja Internetissä ovat aineisto- ja kirjallisuustietokannat, kirjailijamatrikkelit, alueelliset Internet-sivut, portaalit, digitoidut aineistot, kirja- ja aineistolistat, kokoelmien maininta/kuvailut, wikit ja karttasovellukset. Yhdysvalloissa käytetään näiden lisäksi sosiaalista mediaa ja muita Web 2.0 työkalujen mahdollistamia menetelmiä ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoja. Suurimpia eroja kotimaisten ja yhdysvaltalaisen Internet-kokoelmien välillä ovat koko, kuka tekee digitointia ja Web 2.0 työkalujen hyödyntäminen.

Rovaniemen kaupunginkirjasto – Lapin maakuntakirjastolla on tällä hetkellä käytössä suurin osa Suomen kirjastoissa käytössä olevista tavoista tuottaa kotiseutuaineistoa Internetiin. Puuttuvia tapoja ovat wikit ja karttasovellukset. Yhdysvaltojen kokoelmien kartoituksen perusteella sosiaalisen median hyödyntäminen, esimerkiksi blogit ja kuvapalvelut eroavat Suomen verkkokokoelmista ja olisivat hyvä lisä kotimaahankin.

Mahdollisia jatkotutkimusaiheita ovat digitoitujen aineistojen markkinointi, digitoitujen aineistojen käytettävät ohjelmistot, ulkomaisten kokoelmien laajempi kartoitus sekä mahdollisesti digitointiprojekti (suunnittelu ja toteutus) osasta kotiseutukokoelmaa.

---

Asiasanat:

Kotiseutukokoelmat, aluekokoelmat, erikoiskokoelmat, kokoelmatyö, verkkopalvelut, Kirjasto 2.0 ja digitointi

## ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences  
Degree Programme in Library and Information Services

---

Authors: Johanna Pärkkä and Eeva Turunen

Title of thesis: Looking for a Fresh Breeze: Regional and Local History Collections in the Internet

Supervisor: Ulla Virranniemi

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2012

Number of pages: 96 + 25

---

The thesis was commissioned by Rovaniemi City Library – Lapland's Regional Library. The thesis process begun in Spring 2011. Rovaniemi City Library wished to find out ways to showcase their collection of cultural heritage materials in the Internet. The context of the thesis consists of literature and web-sources concerning Library 2.0 and digitization. The thesis' research was done by surveying how local and regional collections were brought in the digital environment. The survey's national part was based on manually leafing through Finland's public libraries' web-pages. The observations were then categorized. Also cultural heritage collections from US were overviewed.

According to the survey the forms of digital local and regional collections in Finland are material and literature databases, author registers, regional Internet pages, portals, maps, digitized materials, material and booklists, collection introductions and wikis .In addition in the United States the used form of regional collection work in Internet includes social media and Open Access software. The biggest differences between libraries in Finland and the United States in bringing the digitized collections online are size, memory organizations that digitize and the use of the social media.

Rovaniemi City Library uses most of the forms of Internet collections which are used in Finland. Wikis and map solutions are the only ones missing. According to the survey the US, new ways to bring the cultural heritage collections online could be the use of the social media such as blogs and picture services.

The possible further research possibilities could be how to market your online cultural heritage collections, which are usable software in digitizing. Also additional survey based only on foreign cultural heritage collections and actually planning and executing a digitization project could be done.

---

Keywords:

Special collections, collection development, library 2.0, digitizing, cultural heritage collections and digitization.

## SISÄLLYS

1 JOHDANTO .....	6
2 KOTISEUTU- JA MAAKUNTAKOKOELMATYÖ .....	8
2.1 Maakuntakirjastot .....	8
2.2 Kotiseutukokoelmatyö .....	11
3 KIRJASTOT JA TEKNOLOGIAN KEHITYS .....	13
4 KULTTUURIPERINNÖN DIGITOINTI .....	16
4.1 Digitointi .....	17
4.3 Erikoiskokoelmat Internetissä .....	20
5 DIGITOINTIHANKKEITA SUOMEN YLEISISSÄ KIRJASTOISSA .....	25
5.1 Internetissä olevien kotiseutu- ja aluekokoelmien kartoituksen toteutus kotimaassa .....	25
5.2 Kartoitus .....	27
Kansallinen digitaalinen kirjasto (KDK) .....	27
6 DIGITOINTIHANKKEITA ULKOMAILLA .....	48
7 JOHTOPÄÄTÖKSET .....	69
8 POHDINTA .....	75
LÄHTEET .....	79
Kartoituksen lähteet .....	83
Kotimainen .....	83
Ulkomainen .....	90
LIITTEET .....	97

# 1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tavoitteena on tarkastella, kartoittaa ja tyypitellä erilaisia kirjastojen tuottamia digitaalisia aineistoja kotiseutu- ja aluekokoelma-aiheista. Nämä on voitu toteuttaa joko yksin tai yhteistyössä muiden muistiorganisaatioiden kanssa. Tyypittelyä on lähdetty rakentamaan sen pohjalta, miten ja millaisina formaatteina kotiseutu- ja aluekokoelmia on tuotu Internet-ympäristöön. Opinnäytetyössä pohditaan myös miten tuodaan jo olevassa olevaa kotiseutukokoelmaa esille digitoidussa muodossa.

Opinnäytetyölle on tarvetta, sillä digitoiduista kotiseutukokoelmista ei ole aikaisemmin tehty kartoitusta. Turun ammattikorkeakoulun opiskelija Maiju Lammela on tehnyt samankaltaisesta aiheesta opinnäytetyön Satakunta-kokoelmalle, mutta sen näkökulmana on digitaaliset aineistot osana kotiseutu/maakuntakokoelmaa.

Työn tilaajana on Rovaniemen kaupunginkirjaston – Lapin maakuntakirjasto, jonka toiveena oli selvittää, miten tuoda kotiseutukokoelman aineistoja esille Internetissä. Toive pohjasi siihen, että heillä ei ole juuri itse kirjaston tiloissa mahdollisuutta tuoda esille osaston laajaa kokoelmaa. Työn metodiksi valikoitui kartoittava tutkimus, jonka tarkoituksena on katsoa mitä tapahtuu, selvittää uusia näkökulmia asioihin tai löytää uusia ilmiöitä (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 138). Lisäksi tutkimus on kuvaileva eli deskriptiivinen, jossa esitetään kuvauksia ilmiöistä, tapauksista tai henkilöistä (sama, 139).

Tutkimuskysymyksinä opinnäytetyössä toimivat

1. Mitä ja miten kotiseutu- ja aluekokoelmia on digitoitu ja
2. Missä muodossa ne on esitetty Internetissä?

Opinnäytetyössä kerrotaan ensiksi kotiseutu- ja maakuntakokoelmatyöstä. Työssä selitetään mitä ovat maakuntakirjastot, ja mitä niiden tehtäviin kuuluu. Lisäksi samassa luvussa esitellään lyhyesti työn tilaaja, eli Rovaniemen kaupunginkirjaston Lappi-osasto. Lisäksi luvussa kerrotaan myös kotiseutukokoelmatyöstä. Seuraavassa luvussa käsitellään teknologian kehitystä ja sen vaikutusta kirjastoihin ja avataan työhön liittyviä käsitteitä, kuten Kirjasto 2.0. Neljännessä luvussa

käsitellään kulttuuriperinnön digitointia. Viides luku sisältää kotimaan kartoituksen tulokset ja kuudes ulkomaisten kokoelmien kuvaukset. Seitsemännessä luvussa käsitellään kartoituksesta esiin nousseita johtopäätöksiä ja viimeisessä luvussa pohditaan opinnäytetyötä ja sen prosessia. Liitteenä löytyvät taulukko Suomen kirjastokimpoista ja kotimaisen ja Yhdysvaltojen kartoitusosuuden taulukot.

## 2 KOTISEUTU- JA MAAKUNTAKOKOELMATYÖ

Tässä luvussa kerromme kotiseutu- ja aluekokoelmatyöstä sekä Suomen kirjastoverkosta niiltä osin kun se koskee tätä opinnäytetyötä. Kotiseutu- ja aluekokoelmien digitointia nimittäin tehdään pitkälti maakunta-alueiden, kirjastokimppojen tai seutukirjastojen yhteistyönä. Suomen yleisistä kirjastoista suuri osa kokoaa kotiseutukokoelmaa.

Suomen kirjastoverkko koostuu yleisistä, tieteellisistä, koulujen ja oppilaitosten kirjastoista sekä erikoiskirjastoista (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012a, hakupäivä 26.4.2012). Vuonna 2011 yleisten kirjastojen toimipisteitä oli maassa yhteensä 794, joista 308 oli pääkirjastoja ja 486 sivukirjastoja. Näiden lisäksi oli 42 laitoskirjastoa, 153 kirjastoautoa ja kirjastovene. (Suomen yleisten kirjastojen tilastot 2011, hakupäivä 27.4.2012.)

Suurin osa kirjastoista on muodostanut kaikkia osapuolia hyödyttäviä kimppoja. Kirjastokimpalla tarkoitetaan kunnan- ja kaupunginkirjastojen välistä yhteistyösopimusta yli kuntarajojen. Yleensä kimpassa käytetään samaa kirjastojärjestelmää. Osapuolet tekevät myös yhteiset aineiston hankintaan liittyvät sopimukset ja muutakin yhteistyötä esimerkiksi tapahtumien järjestelyissä. Kimppojen muodostaminen tuo monia etuja; esimerkiksi yhteisen kirjastojärjestelmän avulla parannetaan aineiston saatavuutta kaikissa kirjastoissa ja yhteisen lainaajarekisterin avulla on mahdollista lainata jokaisessa kimpan pisteessä. (Kekki 2003, 13–15.) Liitteessä 1 esitellään Suomessa toimivat kirjastoverkot ja kimpat sekä niiden maakuntakirjastoalueet.

Seutukirjastot ovat toinen yhteistyömuoto kirjastokimppojen lisäksi. Se on kirjastokimppaa tiiviimpi kokonaisuus. Seutukirjastossa kirjastoilla voi olla yhteinen hallinto ja talous (Heinisuo, Koskela & Saine 2004, 53).

### 2.1 Maakuntakirjastot

Jo 1900-luvun alussa oli esitetty ajatus maakuntien kirjastotoiminnan keskuskirjastoista. Kuitenkin, muun muassa rahoituksen puutteen vuoksi, vasta vuoden 1962 kirjastoasetuksessa määriteltiin ensimmäisen kerran maakuntakirjastot ja niiden tehtävät. Silloin niiden tehtäviksi luettiin kirjallisuuden ja audiovisuaalisten välineiden lainaaminen, kaukolainojen välittäminen ja



maakuntakokoelman kerääminen. Maakuntakirjaston tehtävät annettiin sopiville pääkirjastoille, jotka olivat pääasiassa kaupunginkirjastoja. Valittujen kirjastojen tuli täyttää tietyt vaatimukset. Näitä oli kyky palvella tarpeeksi laajaa aluetta, taata määrältään ja laadultaan riittävät kokoelmat ja omistaa sopiva huoneisto. Lisäksi kirjastolla tuli olla pätevä johtaja. (Mäkinen 2009, 411–412.)

Nykyään maakuntakirjastoja Suomessa on yhteensä kahdeksantoista ja Helsingin kaupunginkirjasto toimii yleisten kirjastojen keskuskirjastona. Maakuntakirjastot toiminta-alueineen käyvät ilmi taulukosta 2. Näiden lisäksi on Maarianhaminan keskuskirjasto, mutta se ei toimi Opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuudessa, eikä näin ollen saa rahoitusta. Yleiset kirjastot toimivat kirjastolakien ja asetusten puitteissa ja kirjastopalveluiden järjestäminen on kuntien vastuulla. (Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2012a, hakupäivä 26.4.2012.)

*TAULUKKO 1. Suomen maakuntakirjastoina toimivat pääkirjastot (Suomen yleisten kirjastojen tilastot, 2011, hakupäivä 27.4.2012.)*

<b>Maakuntakirjasto</b>	<b>Toiminta-alue</b>	<b>MK-oikeudet</b>
Hämeenlinnan kaupunginkirjasto	Kanta-Häme	1977
Joensuun kaupunginkirjasto	Pohjois-Karjala	1962
Jyväskylän kaupunginkirjasto	Keski-Suomi	1978
Kajaanin kaupunginkirjasto	Kainuu	1988
Kokkolan kaupunginkirjasto	Keski-Pohjanmaa	1995
Kouvolan kaupunginkirjasto	Kymenlaakso	1971
Kuopion kaupunginkirjasto	Pohjois-Savo	1967
Lahden kaupunginkirjasto	Päijät-Häme	1975
Lappeenrannan kaupunginkirjasto	Etelä-Karjala	1973
Mikkelin kaupunginkirjasto	Etelä-Savo	1974
Oulun kaupunginkirjasto	Pohjois-Pohjanmaa	1973
Porin kaupunginkirjasto	Satakunta	1975
Porvoon kaupunginkirjasto	Uusimaa	2001*/2011
Rovaniemen kaupunginkirjasto	Lappi	1966

Seinäjoen kaupunginkirjasto	Etelä-Pohjanmaa	1968
Tampereen kaupunginkirjasto	Pirkanmaa	1972
Turun kaupunginkirjasto	Varsinais-Suomi	1970
Vaasan kaupunginkirjasto	Pohjanmaa	1968

*\*Toimi 2001–2011 vain Itä-Uudenmaan maakuntakirjastona, Espoon toimiessa muun Uudenmaan maakuntakirjastona.*

Kirjastoasetuksen 1078/1998, 2 §:n mukaan maakuntakirjastojen tehtäviä ovat alueensa tieto- ja kaukopalvelun tukeminen, toiminta-alueensa tietopalvelun kehittäminen ja kirjastohenkilökunnan perehdyttäminen kirjastotyön uuteen kehitykseen ja hankkeisiin. Lisäksi maakuntakirjastojen tulee suorittaa muut opetus- ja kulttuuriministeriön antamat tehtävät. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012a, hakupäivä 26.5.2012.)

### **Lappi-osasto**

Lappi-osasto toimii Rovaniemen kaupunginkirjastossa – Lapin maakuntakirjastossa. Lappi-osaston kokoelma on Lappia, Pohjoiskalottia, Barentsin aluetta ja arktisia alueita käsittelevä, lainattavissa oleva erikoiskokoelma. Kokoelmaan kuuluu myös Suomen saamelainen erikoiskirjasto ja Grönlanti-kirjallisuuden keskuskokoelma. Osana Lappi-osaston kokoelmaa on myös Rovaniemen kotiseutukokoelma. (Rovaniemen kaupunginkirjasto 2012a, hakupäivä 22.3.2012.) Lappi-osaston asiakaskunta koostuu pääasiallisesti tutkijoista, opiskelijoista sekä pohjoisen alueesta kiinnostuneista ihmisistä. (Rovaniemen kaupunginkirjasto 2012b, hakupäivä 23.3.2012.)

Rovaniemen kirjaston ensimmäistä kirjastonhoitajaa Matti Perunkaa voidaan pitää Lapponica-kokoelman isänä. Tämä kotiseutukokoelma kuitenkin tuhoutui täysin Lapin sodassa 1944 ja tästä johtuen kirjakokoelman keruu jouduttiin aloittamaan alusta. Kokoelmaa alettiin kehittää 1960-luvun alussa ja Rovaniemen kaupunginkirjaston saatua maakuntakirjaston aseman 1962, kokoelma laajeni vähitellen kattamaan koko Kalottialueen. (sama; Peltonen 2010, 107–108.)

Tämän hetkiseen Lapponica-kokoelmaan kuuluu sekä tieteellistä, että fiktiivistä aineistoa kaikilta aihealueilta. Se on monikielinen ja sisältää erilaisia aineistolajeja. Koska Lappi-osaston kokoelma toimii myös Suomen saamelaisena erikoiskirjastona ja grönlantilaisen kirjallisuuden keskuksena, aineisto kattaa myös nämä osa-alueet. (Rovaniemen kaupunginkirjasto 2012c, hakupäivä 23.3.2012.) Kokoelmiin kuuluu myös muita erikoisalueita käsitteleviä teoksia. Näitä ovat muun

muassa Rovaniemi- ja Iestadiolaisuutta käsittelevä kokoelma. Kokoelman säilyttävästä luonteesta huolimatta suurin osa kokoelmasta on lainattavissa. (Rovaniemen kaupunginkirjasto 2012e, hakupäivä 23.3.2012). Suurimmassa osassa Suomen yleisistä kirjastoista kotiseutukokoelmaa ei lainata.

Lappi-osastolla on toteutettu useita digitoimisprojekteja. Esimerkiksi tällä hetkellä kokoelmasta on yleisesti saatavilla digitoituina Jacob Fellmanin teos ”Anteckningar under min vistelse i Lappmarken” vuodelta 1906, vanhoja karttoja Pohjoiskalotista sekä Pohjois-Suomen bibliografian neljä osaa jotka kattavat sisällöllisesti vuodet 1806–1960. Digitoidun bibliografian julkaisuvuodet ovat 1972 ja 1974–1976. (Rovaniemen kaupunginkirjasto 2012c, hakupäivä 22.3.2012.) Kokoelma on myös osa Lapponica-tietopankkia, joka on Lapin kirjastojen ja museoiden yhteinen tietokanta. Lapponicassa on Lappi-aineiston lisäksi myös Grönlanti-aineisto. (Rovaniemen kaupunginkirjasto 2012d, hakupäivä 22.3.2012.)

Lappi-osastolla toimiva Suomen saamelainen erikoiskirjasto hankkii saamelaiset, saamenkieliset ja saamelaisaiheiset julkaisut. Varsinkin kaikki Suomen saamelaisten, eli inarin-, koltt- ja pohjoissaamelaisten tekemät ja heitä käsittelevät julkaisut pyritään hankkimaan. Saamelainen erikoiskirjasto sisältää noin 8 000 nimekettä, joihin kuuluu harvinaisia kirjoja, äänitteitä, pienpainatteita ja lehtiä. Rahoitus saamelaiseen erityiskirjastoon tulee Opetus- ja kulttuuriministeriöltä ja kirjasto toimii yhteistyössä Kansalliskirjaston kanssa saamelaisbibliografian osalta. Saamelainen erikoiskirjasto osallistuu myös pohjoismaisen saamelaisbibliografian ylläpitämiseen. (Rovaniemen kaupunginkirjasto 2012f, hakupäivä 22.3.2012.)

## **2.2 Kotiseutukokoelmatyö**

Kotiseutukokoelmilla on paljon samoja piirteitä maakuntakokoelmien kanssa. Niiden merkittävin ero on se, että maakuntakokoelmat ovat lakisäätteisiä aluekokoelmia. Kotiseutukokoelmat taas ovat suppeampia, yleensä yhden kunnan- tai kaupunginkirjaston vapaaehtoisesti pitämiä, oman alueensa paikalliskokoelmia. (Peltonen 1987, 72–77.)

Kotiseutukokoelmia kerätään kirjastojen itsensä määrittämien sääntöjen mukaan. Suurin osa eri säännöistä on kuitenkin yhteneviä monilta piirteiltään. Kokoelmiin kerätään aineistoa monessa

muodossa, kuten kirjoina, lehtinä, karttoina, yksittäisinä artikkeleina, äänitteinä, pienpainatteina, julisteina ja valokuvina. Kirjastoissa on vaihtelevia käytänteitä lainataanko materiaaleja vai ei. (Hämeenlinnan kaupunginkirjasto 2012, hakupäivä 28.4.2012.)

Kotiseutukokoelmiin hankitaan kyseistä kuntaa tai siihen läheisesti liittyvää kirjallisuutta ja muita aineistoja. Kotiseutukokoelmiin hankitaan yleensä kotiseutukirjailijoiden ja -yhteisöjen teoksia. Kotiseutukirjailijana voidaan pitää kirjailijaa, joka on syntynyt alueella ja elänyt huomattavan osan elämästään, esimerkiksi lapsuutensa ja nuoruutensa, siellä. Myös muualla syntyneet, mutta paikkakunnalla kauan asuneet, voidaan lukea kotiseutukirjailijaksi. (Jämsän kaupunginkirjasto 2010, hakupäivä 28.4.2012.)

Lyhyemmän ajan paikkakunnalla asuneiden kirjailijoiden tuotantoa hankitaan, mutta silloin vain asuinaikana julkaistut teokset. Lisäksi hankitaan teokset, jotka ovat muiden kuin kotiseutukirjailijoiden tekemiä, mutta kuvaavat kyseistä kuntaa/kaupunkia tunnistettavasti. Kotiseutuyhteisöjen täytyy taas olla tietyllä seudulla perustettuja. Myös muualla kotiseutuperiaatteen perusteella perustetut ja toimineet yhteistöt voidaan lukea kotiseutuyhteisöksi. (sama)

### 3 KIRJASTOT JA TEKNOLOGIAN KEHITYS

Digitaalisena aikana tuotetaan yhä enenevässä määrin informaatiota, joka pitää jakaa, säilyttää ja organisoida. Ihmisten tulee löytää muiden tekemää informaatiota täyttääkseen tiedontarpeensa, liittyi se sitten opiskelu-, tutkimus- tai viihdetarkoituksiin. (Arms 2001, 2.) Kirjastoissa tietokoneteknologian kehitys on tuonut tähän paljon uusia mahdollisuuksia. Asiakkaan tarpeisiin ja toiveisiin vastaaminen kirjastopalveluissa on entistä helpompaa uusien menetelmien kehittymisen ansiosta. (Casey & Savastinuk 2007, 6–7.)

Internetin käyttö yleistyi 1990-luvulla. Teknologian, ja varsinkin Internetin kehittymisen, takia yleinen kirjastolaitos alettiin nähdä tietoyhteiskunnan toteuttamisen välineenä ja kirjastoissa Internet sen toteuttamisen teknisenä välineenä. 1990-luvulla yleiset kirjastot siirtyivätkin osaksi avointa tietoverkkoa noin viidessä vuodessa. Tällöin yksittäisissä kirjastoissa suurin Internetin tuoma palvelu oli oman kokoelmätietokannan tarjoaminen verkkokäyttöön. (Saarti 2009, 751.)

Toinen Internetin tuoma tärkeä muutos oli yhteistietokantojen synty, joka muutti muun muassa vanhan, hierarkkisen kaukopalvelun kirjastojen väliseksi toiminnaksi. Lisäksi kirjastot loivat tänä aikana verkkoon pääasiassa kirjallisuusharrastuksen edistämiseen liittyviä aineistoja, kuten hakemistoja, aluetietokantoja, erikoisbibliografioita ja kirjailijaesittelyjä. Lisäksi itse Internet-aineistoa järjestettiin ja kuvailtiin linkkirjastoiksi, joista tunnetuin on Sirpa Kalliokosken laatima Makupalat-sivusto. (sama, 751.)

Yleisten kirjastojen roolin löytäminen digitaalisessa ympäristössä on kuitenkin vasta alussa. Suurin tarve tällä hetkellä on luoda digitaalisia aineistoja verkkoon. On kuitenkin vaikea ennustaa, miten ja millaisilla välineillä ihmiset lukevat ja käyttävät digitaalisia dokumentteja tulevaisuudessa. Esimerkiksi kirjan väistymistä yleisimpänä lukemisen formaattina on ennustettu jo pitkään, mutta samalla niitä julkaistaan enemmän kuin koskaan. (sama, 751.)

#### **Kirjasto 2.0:n määritelmä**

Web 2.0:n edeltäjä on Web 1.0. Sen katsotaan vaikuttaneen aikavälillä 1994–2004. Se käsitti yksiuotteisia web-sivustoja, jossa on kontrolloitua ja staattista informaatiota, jota sivun haltija

päivitti silloin tällöin. Sen ajan sivustot oli rakennettu yksinkertaisella html-kielellä, eikä niissä ollut juuri lainkaan käyttäjän ja tuottajan välistä vuorovaikutusta. (Getting 2007, hakupäivä 31.5.2012.)

Kirjasto 2.0:n yläkäsite on Web 2.0. Tim O'Reilyn kehittämällä termillä, Web 2.0:lla, tarkoitetaan yleensä erilaisia Internetin sosiaalisia ja vuorovaikuttavia toimintoja. Siinä korostetaan tiedon merkitystä ja ihmisen verkostoitumista Internet-työkalujen avulla. (Holmberg, Huvila, Kronqvist-Berg, Nivakoski & Widén-Wulff 2009, 13–14.) Esimerkiksi sosiaaliset mediat, kuten Facebook ja MySpace, mikroblogit, kuten Twitter, podcastit, wikit, blogit, rss-syötteet ovat Web 2.0:n sovelluksia.

Kirjasto 2.0 on siis Web 2.0:n ilmentyminen kirjastomaailmassa (sama, 15). Vaikka termi Web 2.0 perustuu lähtökohtaisesti teknologian sovelluksiin; jotkut asiantuntijat painottavat Kirjasto 2.0:n käsitettä määrittäessään enemmän niiden mahdollistamia palveluja. Yksinkertaistettuna kyse on siis Internetissä toimivien uusien sovellusten tuomasta muutoksesta ihmisten tavoissa käsitellä informaatiota ja pitää yhteyttä toisiinsa. Toisaalta jotkut tutkijat korostavat, ettei kyse ei ole niinkään muutoksesta, vaan vain menetelmien kehityksestä. World Wide Webin alkuperäisenä ideana on kuitenkin ollut ihmisten yhdistäminen ja tähän ei Web 2.0 ole tuonut muutosta. (Black 2007, 1-4.)

Termin Kirjasto 2.0 isänä voidaan pitää Michael Caseyä. Casey käytti termiä ensimmäisen kerran LibraryCrunch-blogissaan vuonna 2005. Ilmiöstä oli kuitenkin käyty keskustelua jo aikaisemmin kirjastoyhteisössä. (Casey & Savastinuk 2007, xxi–xxii.) Kirjasto 2.0:lla on merkittävä osa kirjastopalvelujen muuttumisessa osallistuvan kulttuurin mukaisiksi (Holmberg, Huvila, Kronqvist-Berg, Nivakoski & Widén-Wulff 2009, 28.) Osallistuvassa kulttuurissa asiakkaalle tarjotaan mahdollisuus osallistua palveluiden tuottamiseen ja ylläpitoon sekä tarjota väylä uudenlaiseen yhteisöllisyyteen (sama, 135–138).

Casey ja Savastinuk määrittelevät Kirjasto 2.0:n uudenlaisena palvelumallina. Se ei ole siis pelkästään uusien teknologisten mahdollisuuksien hyödyntämistä palvelutuotannossa, vaan kokonaisvaltainen ajattelutavan muutos. (Casey & Savastinuk 2007, 6–7.) Mediatutkija Neil Postman on kirjoittanut, ettei uusi teknologia lisää tai vähennä jotakin, vaan se muuttaa kaiken. Hänen mukaansa esimerkiksi Internetin yleistyttyä maailma ei ollut enää sama, johon on lisätty Internet, vaan kokonaan uudenlainen maailma, jossa asioiden suhteet muovautuivat uudelleen.

(Postman 1987, 71.) Kuitenkaan ollakseen ajan hermolla kirjaston ei tarvitse luopua kaikesta tutusta, vaan se voi vain pyrkiä tuottamaan palveluja uuden ajattelumallin mukaisesti ja valita teknisistä uutuuksista itselleen ne, mitä soveltuvat heille parhaiten (Tirronen 2008, 86).

Kirjasto 2.0 muodostuu seitsemästä osa-alueesta. Nämä ovat vuorovaikutteisuus, käyttäjät, osallistuminen, kirjastot palveluineen, Web 2.0 ja sen sosiaaliset ulottuvuudet sekä teknologia ja sen työkalut. (Holmberg, Huvila, Kronqvist-Berg, Nivakoski & Widén-Wulff 2009, 21–23.) Kirjasto 2.0:ssa asiakkaille annetaan lisää vaikuttamismahdollisuuksia käyttäjätunnetun palveluiden kautta. Lisäksi se pyrkii parantamaan palveluja nykyisille asiakkaille ja saamaan ei-käyttäjätkin kirjaston asiakkaiksi. (Casey & Savastinuk 2007, 5–9.)

## 4 KULTTUURIPERINNÖN DIGITOINTI

Museoiden, arkistojen ja kirjastojen tehtävänkuvaan on aina kuulunut toimiminen kulttuuriperintömme vaalijoina ja säilyttäjinä. Kulttuuriperinnön digitointi helpottaa näiden tietojen saatavuutta, säilyvyyttä ja löydettävyyttä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012b, hakupäivä 27.4.2012.) Aineistojen digitointi on jo pitkään ollut kirjastoissa trendinä. Etenkin aineistot, joihin käsiksi pääsyä on rajoitettu niiden harvinaisuuden tai huonon kunnon takia, on haluttu tuoda esille arkistoiden syvyyksistä. Lisäksi suuri osa ihmisistä hakee nykyään tietonsa Internetistä, jonka takia kirjastojen laajat kokoelmat jäävät helposti käyttämättä. Syy tähän on yksinkertaisesti se, ettei niitä saada käytettäväksi verkon kautta. (Bremer-Laamanen 2002, hakupäivä 27.4.2012.)

Liikenne- ja viestintäministeriön laatiman julkaisun ”Tuottava ja uudistuva Suomi – digitaalinen agenda vuosille 2011–2020” mukaan kansalaisilla, tutkijoilla, opiskelijoilla ja viranomaisilla tulisi olla mahdollisuus tutustua omaan kulttuuriperintöönsä ja saada siitä ajantasaista ja luotettavaa tietoa asuinpaikasta riippumatta (Liikenne- ja viestintäministeriö 2011, 9). Kulttuuriperintömme digitointi on kuitenkin valtava työ.

Suurin osa kaikista muistiorganisaatioista (kirjastot, arkistot, museot) ovat digitoineet osan kokoelmistaan. Esimerkiksi Suomen arkistolaitoksen Digitaalisessa arkistossa oli toukokuussa 2012 12 750 000 tiedostoa (Arkistolaitos 2012, hakupäivä 22.5.2012). Kaikkia kulttuuriperintöaineistoja tullaan tuskin koskaan digitoitua ja siihen ei ole mitään syytäkään. Tähän vaikuttaa se, että ovatko aineistot tarpeeksi ainutlaatuisia digitoitaviksi ja näin ollen onko hyödyllistä käyttää resursseja niiden saamiseksi digitaaliseen muotoon. Vaikka digitointi aina lisää digitoitun aineiston potentiaalista käyttöä, eli se tuo aineistot laajemman asiakaskunnan käytettäväksi, ei tämä suoraa välityä todelliseen käyttöön. (Jones 2001, hakupäivä 22.5.2012.)

Digitoituihin aineistoihin suhtaudutaan usein vain varmuuskopioina: vaikka aineisto digitoidaan, alkuperäiskappale säilytetään. Digitointi kuitenkin antaa paremman mahdollisuuden arvioida ovatko tietyt aineistot todella niin ainutlaatuisia, että niistä pitää säilyttää eri kirjastoissa useampia kopioita, samalla kun yksi digitoitu kopio voi vastata sen globaaliin kysyntään. (Smith 1999, hakupäivä 22.5.2012.)



Arms (2000, 68–69) tuo esille digitoinnin itsensä asettamat kysymykset. Näitä ovat: mikä on paras tapa muuntaa suuret kokoelmat digitaaliseen muotoon, mikä on sopiva laadun ja hinnan välinen kompromissi digitoidessa, ja miten todennäköistä on, että digitoituista aineistoista on hyötyä myös tulevaisuudesta.

#### **4.1 Digitointi**

Digitointi (englanniksi digitization) on sanakirjamääritelmän mukaan analogisen aineiston muuttamista digitaaliseen muotoon. Aineiston digitointi on tärkeää, jotta muistojen ja tiedon säilyvyys varmistettaisiin. Alkuperäiset aineistot kuluvat joka käyttökerralla ja niitä on rajallinen määrä. Digitoiduilla kopioilla säästetään alkuperäiskappaleita ja ne ovat helpompi saattaa käytettäväksi laajallekin ihmisjoukolla samanaikaisesti. Myöskään välimatkat eivät estä aineiston saatavuutta. (Järvinen 2009, 9–15.)

Digitoinnissa esille tulevat termit data ja metadata. Data on yleinen termi, jota käytetään kuvaamaan informaatiota, joka on muutettu digitaaliseen muotoon. Metadata on dataa datasta. Se voi myös olla erityyppistä. On olemassa kuvailevaa metadataa (bibliografiatietoa), strukturaalista metadataa (tietoa formaatista) ja hallinnollista metadataa (tietoa tekijänoikeuksista ja niiden haltijasta). (Arms 2001, 14.)

Digitoidulla aineistolla on kuitenkin omat ongelmansa, jotka poikkeavat esimerkiksi kirjan säilyvyydestä. Kirja oikein säilytettynä pysyy luettavana satoja vuosia, mutta esimerkiksi vain kymmenen vuotta vanhojen tekstinkäsittelytiedostojen aukaisu uusilla ohjelmilla on ongelmallista. Tästä syystä myös digitoidun aineiston formaatin ylläpito onkin äärimmäisen tärkeää itse aineiston ylläpidon lisäksi. (Arms 2000, 68.)

#### **Digitoinnin edellytykset ja haasteet**

Digitointi edellyttää tietyn säännösten laatimista. Jokainen projekti voi itse määrittää nämä, mutta yhteiset ja keskitetyt kuvailusäännöt ja tiedostostandardit helpottavat yksittäisten toimijoiden työtä suuresti. Valmiit säännöt edesauttavat itse digitointivaiheeseen siirtymistä ja nopeuttavat digitoitujen aineistojen luettelointia.

## **Tekijänoikeudet**

Digitoinnin lopputulosten saattamisessa Internetiin tulee aina ottaa huomioon tekijänoikeuslait, jotka rajoittavat sinne siirrettävää materiaalia. Digitaaliset aineistot sijaitsevat monimutkaisissa sosiaalisissa, ekonomisissa ja juridisissa puitteissa. Kunkin maan säädösten lisäksi tulee ottaa huomioon, että Internet on globaali toimintaympäristö. Digitaaliset aineistot voivat koskea useitakin lakeja aina tekijänoikeuksista yksityisyyden suojiin. (Arms 2001, 74.)

Kansainvälistä tekijänoikeutta säätelevät esimerkiksi Suomen solmimat yleissopimukset ja EU:n tekijänoikeusdirektiivit. Kansainvälisten yleissopimusten mukaan, muiden maiden tekijöille on suotava vähintään sama suoja kuin oman maan tekijöille. (Kopiraitti.fi 2011a, Hakupäivä 14.5.2012.)

Mikäli teoksen tekijänoikeus on voimassa, on julkaisemiseen oltava tekijän tai tekijänoikeuden omistavan organisaation lupa. Tekijänoikeus koskee kaikkia teoskynnyksen ylittäviä taiteellisia tai kirjallisia teoksia. Tekijänoikeuden suojan saava teoskynnys ylittyy, kun teos on omaperäinen ja luovan työn tulos. (Kopiraitti.fi 2011b, hakupäivä 14.5.2012.)

Vapaasti hyödynnettävää materiaalia ovat taas ne teokset, joiden tekijänoikeus on rauennut. Tekijänoikeus lakkaa yleensä, kun on kulunut 70 vuotta tekijän kuolemasta. Tämä koskee Euroopan talousalueen teoksia. Muualta olevien teosten suoja-aika on 50 vuotta. Tekijöitä ollessa useampia, suoja-aika lasketaan viimeisenä kuolleen kuolinpäivästä. Valokuvien, jotka katsotaan teoksiksi, suoja-aika on 70 vuotta, ja tavallisten, vuoden 1966 jälkeen julkaistujen, valokuvien suoja-aika on 50 vuotta. (Kopiraitti.fi 2011c, hakupäivä 14.5.2012.)

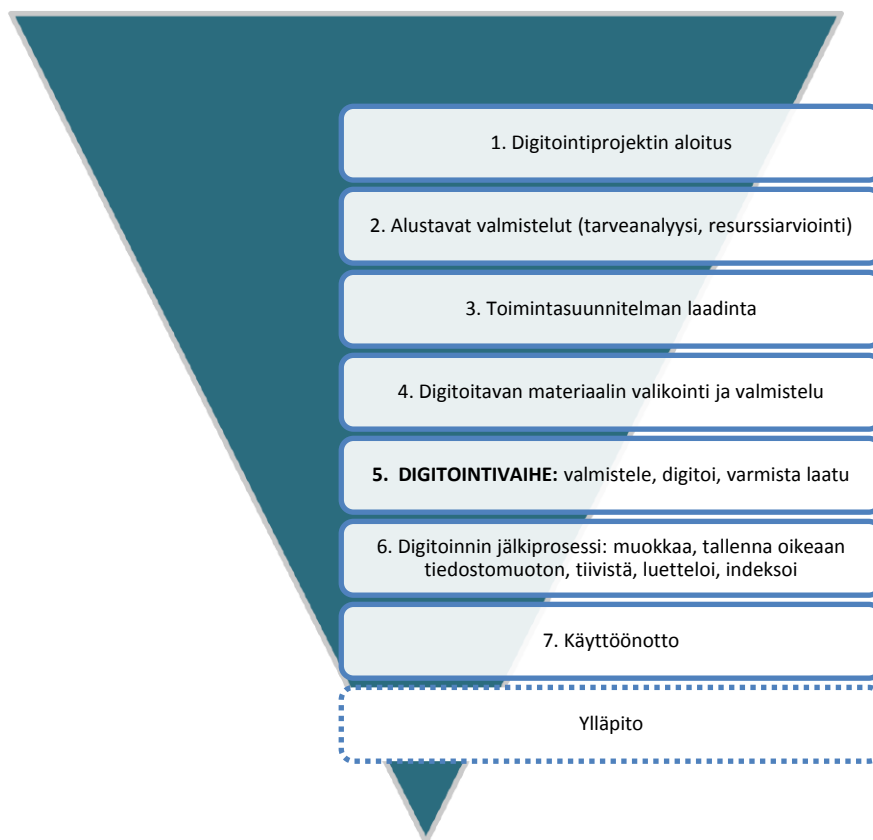
## **Resurssikysymykset**

Digitointi vaatii niin rahallisia kuin henkilöllisiäkin resursseja. On kallista ja hidasta, jos idigitoinnin ja digitoidun aineiston kuvailee ammattilainen. Suomen Kansalliskirjasto on esittänyt arvion, että digitoinnissa yksi kirja maksaa n. 22 euroa ja koko Fennican digitointiin kuluisi yhteensä 16,4 miljoonaa euroa. Koko maailman kirjallisuuden digitoimiskustannusarvioksi esitetään 24 miljardia dollaria, joka käsittää noin 30 miljoonaa kirjaa, joista viidennes on vapaa tekijänoikeudesta. (Heikkinen 2010, hakupäivä 22.5.2012.)

## Digitointiprosessi

Digitoimista voi kuvata prosessina vesiputousmallin avulla (kuvio 1). Digitointiprosessi alkaa lähtöajatukselta luoda digitaalinen kokoelma. Tämän jälkeen tulee arvioida onko kokoelmalle oikeasti todellista tarvetta, vai onko arvioitu lopputuote jo olemassa jossakin muualla. Jos tarve todetaan, niin tulee arvioida, onko organisaatiolla tarpeeksi resursseja viedä prosessi loppuun. Jos resursseja ei ole, pyritään etsimään ratkaisu esimerkiksi hakemalla projektirahoitusta. Alkuselytysten jälkeen voi laatia viimeistellyn toimintasuunnitelman, jota seuraa digitoitavien aineistojen valikointi ja niiden valmistelu digitoitaviksi. (Chowdhury & Chowdhury 2003, 105–106.)

Tämän jälkeen siirrytään itse digitointivaiheeseen, jonka tulokset muokataan, tallennetaan oikeaan tiedostomuotoon ja, jos on tarvetta, tiivistetään tiedoston kokoa. Digitoidusta aineistosta luodaan järjestelmään metadata luetteloimalla ja indeksoimalla, joko ihmisen tai automaation toimesta. Lopulta materiaali saatetaan tietokantaan loppukäyttäjien saataville. Varsinaisesti tuotanto loppuu tähän, mutta lopputuotosta tulee silti ylläpitää. (sama, 106–108.)



KUVIO 1: Digitointiprosessi vesiputousmallina

### **4.3 Erikoiskokeelmat Internetissä**

Kotiseutu- ja maakunta-aineistoja on saatettu käytettäväksi Internetiin eri formaateissa digitoimalla tai luetteloimalla. Seuraavissa kappaleissa määritellään kaikki sekä kotimaisten että Yhdysvaltojen kirjastojen kartoituksessa esiintulleet yleisimmät muodot. Tyypittely rakennettiin kartoituksesta saamien tietojen pohjalta, siitä mitä eri muotoja löydettiin. Tyypittelytaulukot löytyvät liitteestä 2.

Kotimaisessa kartoituksessa ilmenneet Internetissä olevat maakunta- ja kotiseutuaineistot on esitetty seuraavissa muodoissa: aluetietokannat, kirjallisuustietokannat, kirjailijamatrikkelit ja suppeammat kirjailijasivustot, kotiseutua käsittelevät Internet- sivut, wikit, portaalit, sekä kirjallisuus- ja aineistolistat.

#### **Aluetietokannat**

Maakuntakirjastoilla on yleensä ylläpidettävänä oma aluetietokantansa, joka sisältää maakunta-aiheisen materiaalin viitetietoja ja linkkejä verkkoaineistoon. Yhteistä aluetietokannan materiaalille on sen yhtymäkohdat tiettyyn maakuntaan, esimerkiksi sen luontoon, asukkaisiin, rakennuksiin ja historiaan.

#### **Blogit**

Blogi on verkossa pidettävä, julkinen päiväkirja. Se on yksinkertainen luoda ja sen päivittäminen on helppoa. Itse päivityksen kirjoittamiseen menee aikaa, mutta muutama päivitys kuukaudessa riittää erikoisaiheisella blogille. Blogi on hyvä tapa nostaa mielenkiintoisia ja/tai ajankohtaisia asioita esille perinteisten näyttelyiden tapaan. Blogi on hyvä esimerkki Web 2.0 osallistumisen kulttuurista, sillä blogin lukijat voivat vuorovaikuttaa kirjoittajan kanssa jättämällä kommentteja ja mielipiteitä päivityksiin. (Shindler 2009, hakupäivä 14.5.2012.)

Blogia voi pitää esimerkiksi kirjaston Facebook-tilin yhteydessä laittamalla sinne ilmoituksen päivityksistä. Tällöin blogin ei välttämättä tarvitse olla kirjaston sivullakaan, kunhan sieltä on vain linkki sinne, missä blogia pidetään. Se voi olla ilmaisella blogipalvelimella tai esimerkiksi paikallisen sanomalehden sivustoblogeissa. Blogimerkintöihin on helppo liittää kuvia ja videoita

täydentämään ja tukemaan tekstiä. Lisäksi sitä on helppo selata hakupalkin, tunnisteiden ja aikajanan perusteella.

## **Digitaalinen aineisto**

Digitaalinen aineisto katsotaan tässä kartoituksessa aineistoksi joka on digitoitu niin, että sitä voidaan tarkastella Internetissä. Tällaista aineistoa ovat esimerkiksi digitoidut kuvat tai sanomalehtiartikkelit. Yleisin tapa digitoida aineistoa verkkoon on muuttaa se pdf-tiedostoksi. Digitaaliset aineistot on otettu omaksi kategoriakseen, sillä nämä eivät täytä digitaalisen kirjaston määritelmää.

## **Digitaaliset kirjastot**

Yhtenäistä määritelmää digitaaliselle kirjastolle on vaikea löytää. Asiasta esiintyy monia eri termejä, kuten virtuaalikirjasto tai elektroninen kirjasto. Näitä käytetään usein toistensa synonyymeinä. Riippuu kirjoittajasta mitä he käyttämällään termillä tarkoittavat. Digitaalinen kirjasto on kuitenkin laajempi termi kuin kumppaninsa. (Haapaniemi, Katvala, Kortelainen & Ollanketo 2008, 1–3.)

Arms määrittää digitaalisen kirjaston hallituksi, organisoiduksi ja ylläpidetyksi kokoelmaksi tietoa, jossa on myös siihen liittyviä palveluja. Digitaalisen kirjaston kokoelma on oltava digitaalisessa muodossa ja se pitää olla saatavissa tietoverkon kautta. Kokoelman koolla digitaalista kirjastoa määrittäessä ei ole juurikaan merkitystä. (2001, 2.) Digitaalinen kirjasto on asiakkaan käytettävissä paikasta riippumatta ja se on periaatteessa saavutettavissa ympäri vuorokauden. Digitaalisessa kirjastossa haettu tieto löytyy helpommin, ja sen avulla hakutulos on helppo jakaa eteenpäin. Myös kokoelman päivitys on yksinkertaisempaa. (sama, 4–9.)

## **Karttasovellukset**

Karttasovellukset kotiseutukokoelmien ilmentämiseen ovat Suomessa harvinaisia. Yleisin karttasovellus on GoogleMaps, johon voi tallentaa lisätietoa. Sinne voi tallentaa esimerkiksi kotiseutuyhdistyksen toimesta kotiseutukierroksen pysähdyspaikat, ja kirjoittaa pintapuolisen yleiskuvan antavan infon pisteistä. Toisaalta voi tarjota syvempää ja pidempää tietoa kuin mitä

kierroksella tulisi esille ja linkittää lisälukemistoa asiasta kiinnostuneille. Esimerkiksi Helsingin kaupunginkirjasto on sijoittanut kartalle kaupunkia käsitteleviä kirjallisuutta ja elokuvia.

### **Kirjailijamatrikelit ja kirjailijasivustot**

Usein kotiseutukirjailijoista on koottu oma matrikelinsa eli henkilötietohakemistonsa. Yleensä kirjailijat ovat haettavissa nimen, teoksen tai asiasanojen mukaan. Usein matrikkeleihin on koottu henkilötietoesittely kirjailijoista ja listaus heidän kirjoittamistaan teoksista. Osa kartoituksen aineistoista ei kuitenkaan täytä täysin hakemiston määritelmää, vaan ne ovat vain Internet-sivuja, joille on tehty pieniä esittelyjä kirjailijoista.

### **Kirjallisuus- ja aineistolistat**

Kirjallisuus- ja aineistolistat ovat tapoja esitellä kotiseutukokoelmaa Internetissä. Ne ovat kuitenkin vain luetteloita kokoelman sisällöstä teostietoineen. Useimmiten listat ovat saatavilla kirjaston kotisivuilla. Joissain tapauksessa listan lisäksi sivulla on myös aineiston kuvailua ja mahdollisesti teoksen kansi.

### **Kuvapalvelut**

Kuvapalveluissa, kuten Flickrissä on mahdollista jakaa kuvia niistä kiinnostuneille. Tämä ei välttämättä tarvitse erityistä vaivannäköä, vaan sinne voi ladata myös alun perin muihin tarkoituksiin digitoituja kuvia. Sinne voi luoda esimerkiksi gallerian tietyn kotiseutukirjailijan teoksien kansikuvista, kirjaston tiloissa olevan näyttelyn valokuvista, jolloin se saadaan katsottavaksi myös laajemmalle yleisölle verkon kautta, tai mistä vain erikoiskokoelman osasta. Kuvapalvelut ovat nopea tapa saada kokoelmaa esille arkistoista, ja sinne ladatuille kuville voi kirjoittaa pieniä esittelyjä. (Lacher-Feldman, Matienzo, Root Green & Shindler 2009, hakupäivä 14.5.2012.) Kuvapalveluiden avulla digitoituja kuvia voidaan siirtää verkkoon, jakaa ja käsitellä rasittamatta omaa palvelinta. Palvelujen käytössä tulee kuitenkin olla huolellinen, jotta kuvat pysyvät kirjaston käytössä.

## **Avoim lähdekoodi -ohjelmat**

Avoimen lähdekoodin ohjelmat ovat verkosta löytyviä tietokoneohjelmia, joiden kehittämiseen käyttäjäyhteisö osallistuu. Ohjelmien etuna on, että ne ovat ilmaisia ja ne antavat mahdollisuuden muokata ohjelmia siten, että ne vastaavat käyttäjän omia tarpeita. Ongelmaksi voi nousta se, että niiden kehittäminen vaatii tietotekniikan ammattilaisia, jotta ne voitaisiin ottaa helpommin käyttöön. Lisäksi ohjelmien pohjat ovat yleensä englanninkielisiä, eivätkä siten sovellu suoraan kotimaiseen käyttöön.

Suomessa avoimen lähdekoodin tietokantoja, käyttää muun muassa Doria. Doria pohjautuu ilmaiseen DSpace-ohjelmistoon. DSpace on tarkoitettu niin akateemiseen, ei-kaupalliseen kuin kaupalliseenkin käyttöön. Ohjelma on helppo asentaa ja sen voi muokata täysin tarpeidensa mukaan. Sillä voi rakentaa avoimia digitaalisia kokoelmia kaikenlaisesta digitaalisesta sisällöstä, kuten kuvista, liikkuvasta kuvasta tai tekstistä. (DSpace 2012, hakupäivä 2.6.2012.)

## **Portaalit**

Portaali on lyhyesti määriteltynä sivusto, jonka kautta käyttäjä pääsee muihin Internetin aineistoihin ja palveluihin. Se toimii vain aineistojen kokoajana tarjoten väylän päästä käsiksi eri sivustoille. (Lacher-Feldman, Matienzo, Root Green & Shindler 2009, hakupäivä 14.5.2012.) Portaalissa voi suorittaa hakuja useasta eri sivustosta kerrallaan. Tämä helpottaa suuresti tiedonhakijaa, jolle tarjoutuu mahdollisuus löytää hakemansa yhdestä paikasta, sen sijaan, että hänen tarvitsisi suorittaa haku jokaisessa tietokannassa erikseen.

## **Sosiaalinen media**

Sosiaalinen media on verkkoviestintäympäristö, jossa käyttäjällä on mahdollisuus olla aktiivinen sekä viestijänä että sisällöntuottajana (Wiktionary 2012, hakupäivä 14.5.2012). Sen avulla voi rakentaa yhteisöjä ja olla suorassa kosketuksessa kirjaston asiakaskuntaan. Sosiaalisia medioita ovat muun muassa Facebook tai suomalainen IRC-galleria. (Lacher-Feldman, Matienzo, Root Green & Shindler 2009, hakupäivä 14.5.2012.)

## **Wikis**

Wiki on yleensä kaikkien muokattavissa oleva tietosanakirjamainen Internet-sivusto. Termi wiki on peräisin havain sanasta wiki-wiki, jota käytetään kuvatta jonkin asian nopeutta. (Lacher-Feldman, Matienzo, Root Green & Shindler 2009, hakupäivä 14.5.2012.) Rekisteröityneet käyttäjät voivat kirjoittaa wikeihin kotiseutua koskevaa tietoa tai tarinoita. Wikien tärkeä ominaispiirre on se, että muut jäsenet voivat tarkistaa, muokata tai lisätä tekstiä niin halutessaan. Wikien käytössä on muistettava, että kirjoittajat yleensä luovuttavat tekijänoikeutensa tekstiin ja kuviin. Wiki voi olla myös asiantuntijapohjainen, jolloin kirjoittajat kootaan alan asiantuntijoista, kuten esimerkiksi Kirjastowiki. Se voi olla myös avoin kaikille, kuten Wikipedia.

## **Virtuaalimaailmojen kirjastot**

Nykyään on mahdollisuus luoda uusia kirjastotiloja Internetin virtuaalimaailmihin. Nämä ympäristöt tarjoavat uusia keinoja saada kokoelmaa esille digitaalisessa ympäristössä. Tunnetuimpia virtuaalimaailmoja on Linden Labin Second Life, jonne esimerkiksi Kongressin kirjasto on luonut oman rakennuksensa ja laittanut esille näyttelyitä. Kuitenkin virtuaalimaailman käyttöä rajoittaa esimerkiksi se, onko valmis maksamaan eri ominaisuuksista.



## 5 DIGITOINTIHANKKEITA SUOMEN YLEISISSÄ KIRJASTOISSA

Kulttuuriperinnön digitointihankkeet Suomessa ovat olleet pitkälti projektiluontoisia, mutta jotka on unohdettu esimerkiksi projektin ja sen rahoituksen loputtua. Monet hankkeista ovat jääneet vain linkeiksi kirjastojen Internet-sivuille ja niitä on unohdettu päivittää ja markkinoida kirjaston asiakkaille. Vuonna 2011 Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi yhteensä 952 000 euroa kolmekymmenelle seitsemälle eri kulttuuriperinnön digitointi -projektille (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011, hakupäivä 14.5.2012).

### 5.1 Internetissä olevien kotiseutu- ja aluekokoelmien kartoituksen toteutus kotimaassa

Alue- ja kotiseutukokoelmien Internetissä olevat toteutusmuotoja etsivä kartoitus toteutettiin vuoden 2012 aikana. Opinnäytetyössä kartoitettuja kunnan- ja kaupunginkirjastojen Internet-sivuja oli yhteensä 335. Opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2011 kirjastotilaston mukaan yleisten kirjastojen pääkirjastoja oli 308 ja sivukirjastoja 486. (Suomen yleisten kirjastojen tilastot 2011, hakupäivä 27.4.2012). Opinnäytetyössä tutkittiin kirjastojen Internet-sivuja etsien mainintoja kotiseutukokoelmista. Kartoituksessa käytettiin pohjana Kirjastot.fi-verkkopalvelun luetteloa Suomen kunnan- ja kaupunginkirjastoista. Ahvenanmaan kirjastot rajattiin ulkopuolelle, koska sen kirjastolaitos ei saa rahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Lisäksi ulkopuolelle jätettiin tiedossa olevat kuntaliitokset.

Alun perin Kirjastot.fi-palvelusta poimittuja kirjastoja oli 335 kappaletta. Yhteensä vähennyksen jälkeen kartoitukseen jäi jäljelle 325 kirjastoa. Kirjastoja, joiden kotisivuilla löytyi kotiseutu- tai aluekokoelmien verkkoaineistoa tai edes maininta kotiseutukokoelman olemassa olosta oli 159 kappaletta. Tämä jätti 166 kirjastoa, joilla ei ollut mitään huomautusta kotiseutu- tai aluekokoelmista. Tämä tarkoittaa noin puolta kartoitetuista kirjastoista.

Kartoituksessa käytettävien kirjastojen kotisivujen ja 2011 kirjastotilaston eroavaisuus voidaan selittää sillä, että osalla sivu- tai seutukirjastoista on omat kotisivunsa ja toisaalta taas sillä, ettei kaikkia kuntaliitoksia ole päivitetty järjestelmään. Esimerkiksi Jyväskylän seutukirjastoilla on omat itsenäiset kotisivunsa, joten ne ovat mukana tutkimuksen kirjastosivustojen kokonaisluvussa.

Erilaiset kotiseutu- ja aluekokoelmien ilmenemismuodot Internetissä tyypiteltiin seuraaviin aineistoryhmiin: aluetietokannat, kirjallisuustietokannat, alueellista kirjallisuutta esittelevät Internet-sivut, alueita esittelevät Internet-sivut, wikit, kartat, digitoidut aineistot, kirjalistat ja tietokantaan luetteloituidut aineistot sekä portaalit. Selvityksen tuloksissa on myös huomioitu kotiseutukokoelman maininta kirjaston Internet-sivuilla. Kirjallisuustietokannat ja -sivustot otettiin tutkimuksessa huomioon, sillä kotiseudun kirjallisuus voidaan katsoa osaksi kotiseutukokoelmaa.

Kartoituksen kotimaahan keskittyvä osuus on jaoteltu maakunnittain. Maakuntakirjastojen tehtäviin kuuluu lakisääteisesti maakuntakokoelman kerääminen. Lisäksi maakunnat jakavat Suomen kirjastolaitoksen selkeisiin ja loogisiin osiin. Lisäksi opinnäytetyön tilaaja on maakuntakirjasto, joka myös perustelee tuloksien esittämistä maakunnittain..

Alue- ja kotiseutukokoelmien aineistoja Internetiin tekevät yleensä maakuntakirjastot yhteistyössä alueensa kirjastojen kanssa tai kirjastokimpat. Näillä kaikilla on yleensä enemmän resursseja näihin projekteihin ja toisaalta on helpompaa, että toteutetaan yhtenäisiä sivustoja, jolloin ei jokaisen kirjaston tarvitse tehdä omaansa. Lisäksi yhteistyöllä säästetään resursseja ja päällekkäisten teosten digitointia. Suurissa projekteissa saadaan myös jokaisen kirjaston tietotaito hyödynnettyä. Maakuntakirjastojen digitoimisprojekteille tyypillisiä toteutusmuotoja ovat aluetietokannat, kun yksittäiset kunnan- ja kaupunginkirjastot tuottavat suppeampia verkkomateriaaleja, kuten aineistoluetteloita tai kirjailijamatrikkeleja. Kartoituksen mukaan tietokannat ja portaalit ovat yleensä koottu muistiorganisaatioiden välisenä yhteistyönä. Näistä esimerkkejä on muun muassa Pohjois-Pohjanmaan KirjastoVirma ja Ostrobotnia-tietokanta.

Osa Suomen kirjastoista ei tuota mitään kotiseutumateriaalia verkkoon, osa kirjastoista esittelee kotiseutukokoelman keruuperiaatteet tai ilmoittaa kokoelman olemassaolosta. Yleisimmät tavat tuoda kotiseutukokoelmaa esille Internetissä, on lyhyt maininta kokoelman olemassa olost. Maininta voi olla niinkin lyhyt, että se vain ilmoittaa, ettei kotiseutukokoelmaa ei lainata. Monesti kotiseutukokoelma on luetteloituina kirjaston aineistotietokantaan, mutta harvemmin kirjastojen sivut antavat kuitenkin ohjeita siitä, kuinka ja millä hakusanoilla ne löytyvät järjestelmästä.

Toiseksi yleisin tapa on tuoda kokoelmat luetteloituna erillisiin tietokantoihin. Tietokannat voivat olla kirjailijatietokantoja, artikkelitietokantoja tai kotiseututietokantoja. Kirjallisuutta esittelevät Internet-sivut ovat myös yleisiä. Kirjastojen verkkoaineistosta löytyy myös Internet-sivuja, jotka

käsittelevät kotiseutuaineistoa jostain näkökulmasta, esimerkiksi alueen historiasta. Hiukan harvemmin esiintyy listauksia kotiseutukokoelmien teoksista, ja niiden muoto vaihtelee nimekelistasta listaan, jossa on myös teoksien kansikuvat ja kuvailutietoineen. Esimerkiksi Savukosken kunnankirjasto on tehnyt näin.

Suomen kirjastoverkossa on käytössä kaksi kotiseutuaineistoa keräävää wikiä. Ne ovat Kanta-Hämeen HämeWiki ja Kymenlaakson Kymipedia. Kotiseutuaineistosta on rakennettu erilaisten projektien myötä Internet-sivustoja. Yleensä projektit on tehty yhteistyössä muiden alueen kirjastojen kanssa. Yksi esimerkki tästä on KirjastoVirma portaali. Osa kotiseutuaineiston Internet-sivuista keskittyy vain yhteen tiettyyn osaan aineistosta, esimerkiksi kuuluisaan paikalliseen henkilöön, tapahtumaan tai paikkaan. Pesäpallopaikkakunta rakentaa sivut Tahvo Pihkalalle, Nurmijärvi Aleksis Kivelle.

## **5.2 Kartoitus**

Seuraavaksi kerrotaan kartoituksen tuloksista maakunnittain aakkosjärjestyksessä. Kartoitustaulukko löytyy liitteestä 2. Sitä ennen kuitenkin avataan koko maassa vaikuttava digitointiohjelma.

### **Kansallinen digitaalinen kirjasto (KDK)**

Opetus- ja kulttuuriministeriön Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen (KDK) tarkoituksena on edistää kirjastojen, arkistojen ja museoiden keskeisten tietovarantojen saatavuutta ja käytettävyyttä tietoverkoissa ja kehittää kulttuuriperintöaineistojen pitkäaikaissäilytysratkaisuja. Lisäksi sen avulla edistetään kulttuuriperinnön digitointia, niitä koskevan metatiedon yhtenäistämistä sekä digitoinnin prosesseja. Suurimpina toimijoina hankkeessa on ollut Kansallisarkisto, Kansalliskirjasto ja Helsingin yliopiston Luonnontieteellinen keskusmuseo. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011, 6.)

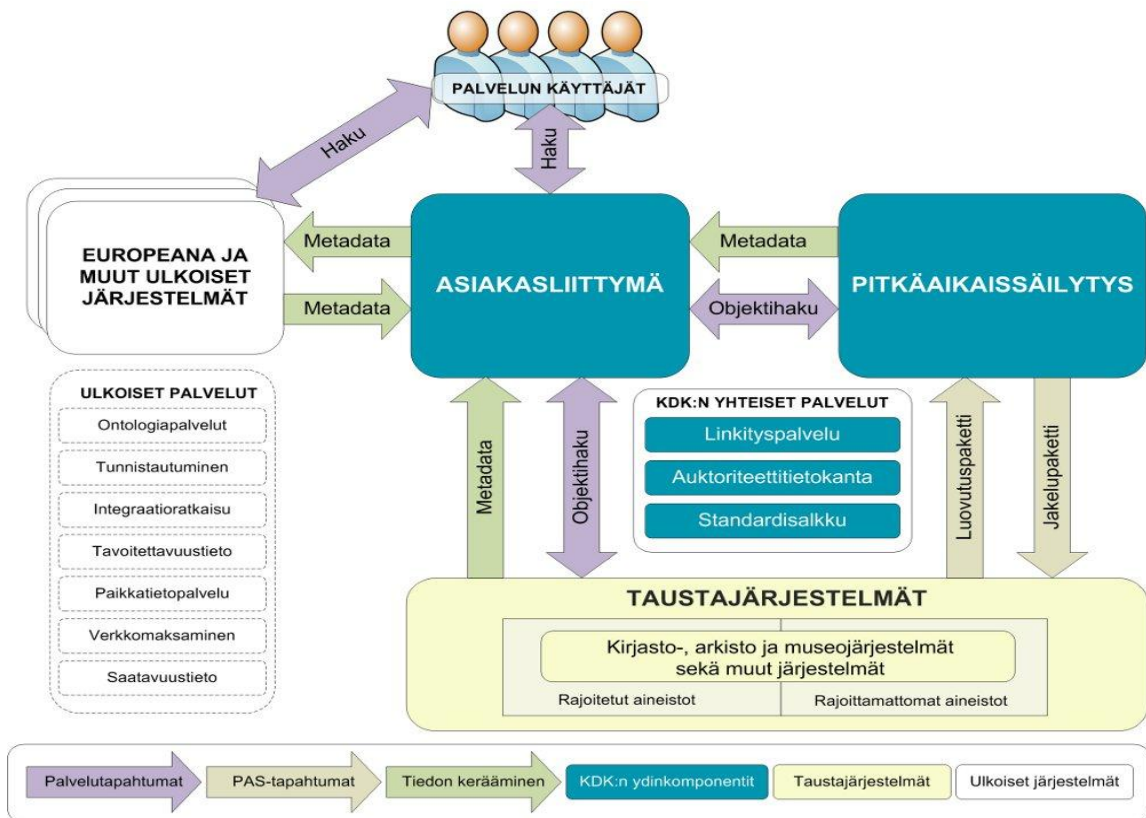
Hanke käynnistettiin Opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta syksyllä 2008 ja sille asetettiin hankeorganisaatio vuosille 2008–2011. Tänä aikana sen painopisteinä olivat yhteisen asiakasliittymän kehittäminen, keskeisten aineistojen digitointi ja liittäminen asiakasliittymään, pitkäaikaissäilytysratkaisujen kehittäminen ja osaamisen lisääminen digitoinnin saralla. Aikavälillä

2008–2011 digitointi edistyi huomattavasti: kun vuoden 2008 lopussa digitaalisten objektien määrä oli 3,9 miljoonaa, vuonna 2011 niiden määrä oli kasvanut jo 19,5 miljoonaan. Pääosa digitoidusta aineistosta oli asiakirjoja, sanomalehtiä ja valokuvia. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011, 14, 23.)

Hankkeen toinen, keväällä 2011 käynnistynyt vaihe, kestää vuoden 2013 loppuun. Tänä aikana olevista yhteishankkeista tärkeitä ovat muun muassa yhteisen asiakasliittymän ylläpito ja kehittäminen, aineistojen välittäminen Europeanaan, museoaineistojen luetteloinnin ohjeistuksen laadinta ja arkistojen kuvailun kehitys. Lisäksi vuosina 2012–2015 on tarkoitus saada digitoiduiksi seitsemän miljoonaa objektia kaikista aineistotyypeistä. (Kansallinen digitaalinen kirjasto 2011, 1, 5.)

### **Asiakasliittymä**

KDK:hon kehitetään kaksi palvelujärjestelmää: asiakasliittymä ja pitkäaikaissäilytysjärjestelmä. Kuten kuviossa 2 ilmenee, näistä asiakasliittymä on verkkopalvelu, josta pääsee KDK:n kaikkiin aineistoihin ja palveluihin. Lisäksi sen kautta käyttäjä voi hakea etsimänsä tiedon helposti, tarvitsematta etukäteistietoa siitä, mikä organisaatio on vastuussa sen hallinnoimisesta tai tuottamisesta. Asiakasliittymän käyttöönotto tapahtuu vaiheittain aikavälillä 2012–2013. (Kansallinen digitaalinen kirjasto 2012a, 2–3.)



KUVIO 2. KDK:n asiakasliittymän rakenne (Kansallinen digitaalinen kirjasto 2012. Kokonaisarkkitehtuuri. Hakupäivä 9.5.2012. <http://www.kdk.fi/fi/kokonaisarkkitehtuuri>.)

KDK teki aluksi elokuussa 2010 sopimuksen asiakasliittymäohjelman kehityksestä Ex Libris Groupin Primon kanssa, mutta sopimus purettiin tammikuussa 2012 Kansalliskirjaston esityksestä, koska ohjelmiston pilotointivaiheessa huomattiin, ettei se vastannut asiakasliittymälle asetettuja vaatimuksia. Tämän jälkeen tehtiin päätös toteuttaa asiakasliittymä avoimen lähdekoodiin perustuvan VuFindin pohjalta. Kansalliskirjasto kehittää sitten lopullisen version yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. (Kansallinen digitaalinen kirjasto 2012a, 3.)

## Pitkäaikaissäilytys

Pitkäaikaissäilytysjärjestelmää (PAS) kehittää Tieteen tietotekniikan keskus CSC. Sen tarkoituksena on taata digitoitujen kulttuuriperintöaineistojen säilyvyys, vaikka itse laitteet, tiedostomuodot ja ohjelmistot ovatkin jatkuvassa muutoksessa. Yhteisellä pitkäaikaissäilytysratkaisulla ja sen palveluilla, prosesseilla ja käytännöillä taataan, että digitoidut

aineistot säilyvät mahdollisimman eheinä, luotettavina ja käytettävänä tulevaisuudessa. (Kansallinen digitaalinen kirjasto 2012b, hakupäivä 10.5.2012.)

## **Maakunnat**

### **Helsinki**

Helsingin kaupunginkirjasto toimii Suomen yleisten kirjastojen keskuskirjastona ja on osa Helmet-kirjastokimppaa. Kirjaston Internetissä olevia kotiseutuaineistoja ovat "Helsinki-aiheista musiikkia" -luettelo, kaupunginosasidonnaiset listat ja "Tarinoiden Helsinki" -karttapalvelu. Helsingin kotiseutukokoelma on myös asiasanoitettu kirjastotietokantaan. "Helsinki-aiheista musiikkia" -luettelo on jaoteltu aikajanelle. Luetteloon on kerätty Helsinki-aiheista ja stadin slangilla laulettua kevyttä musiikkia ja näistä on listattu kappaleen nimi, esittäjä, vuosi ja levyn nimi. Sivulta on myös mahdollista siirtyä teoshakuun. Lista on koottu omasta ja muiden organisaatioiden kokoelmista, kuten esimerkiksi Yleisradion Fono-tietokannasta. (Helsinki-aiheista musiikkia 2012, hakupäivä 21.5.2012.)

"Tarinoiden Helsinki" on sivusto, jossa on yhdistettynä kaupungin kartta ja kaupunkiin liittyviä kirjallisuutta, elokuvia ja musiikkia. Sivustoa pitää yllä Helsingin kaupunginkirjasto. Palvelusta voi hakea kirjoja esimerkiksi rajaamalla kirjallisuuden lajiin, kuten dekkareihin, elokuva- ja musiikinlajiin sekä aikajanaan. Aineiston voi myös rajata koskemaan nuorten ja lasten aineistoa. Lisäksi rajauksen voi tehdä myös kielen ja kotimaisen tai ulkomaisen aineiston mukaan. (Tarinoiden Helsinki 2012, hakupäivä 21.5.2012.)

### **Etelä-Karjala**

Etelä-Karjalan maakuntakirjasto on Lappeenrannan kaupunginkirjasto. Alueella toimii Priima-kirjastokimppa. Kimppaan kuuluvat Imatran, Joutsenon Korvenkylän, Pulpin, Rautjärven ja Ruokolahden kirjastot. Muita alueen kirjastoja ovat Lappeenranta ja Ylämaa.

Maakuntakirjastoalueen kirjastojen Internet-sivuilta löytyvät Etelä-Saimaan artikkelitietokanta, "Etelä-Karjalaisia kirjailijoita" -matrikkeli, kotiseutua käsitteleviä Internet-sivuja sekä "Luovutetun Etelä-Karjalan pitäjät" -sivusto, jossa kerrotaan tämän alueen historiasta ja kulttuurista.

Etelä-Saimaa artikkelitietokantaan on kerätty kokotekstiaartikkeleita. Artikkelit ovat peräisin Etelä-Saimaa lehdestä vuodesta 2003 alkaen. Tietokannassa on mahdollista hakea kirjoittajalla, hakusanalla ja julkaisupäivällä. (Etelä-Saimaa artikkelitietokanta 2012, hakupäivä 20.5.2012.) "Etelä-Karjalaisia kirjailijoita" -matrikkeli on koottu Lappeenrannan kaupunginkirjaston Carelica-aineiston kirjailijoista ja heidän teoksistaan. Kirjailijat on luetteloitu sivustolle aakkosjärjestyksessä. (Lappeenrannan kaupunginkirjasto 2011a, hakupäivä 20.5.2012.)

"Etelä-Karjalan pitäjä- ja kylähistorioita" on Lappeenrannan kaupunginkirjaston ylläpitämä sivusto, jolle on kerätty pitäjien historioiden bibliografiset tiedot (Lappeenrannan kaupunginkirjasto 2011b, hakupäivä 20.5.2012). Aineistot on järjestetty pitäjittäin. "Luovutetun Etelä-Karjalan pitäjät" -sivustolla on nimensä mukaisesti tietoa luovutetun alueen pitäjistä. Siinä on esitettynä Lappeenrannan maakuntakirjaston Carelica-kokoelmaan kuuluva aineisto niiltä osin, miltä se koskee luovutettua Etelä-Karjalaa. Sivuille on koottu pitäjien lyhyet tarinat sekä kirjaston kokoelman sisältämät pitäjät tarinat luettelomuodossa. Sivustolla on aineiston löytämisen helpottamiseksi alueen kartat ja kyläluettelot. (Luovutetun Etelä-Karjalan pitäjät 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

"Joutsenolaisia tarinoita" on kirjaston sivu, jolle on kerätty tarinoita Joutsenosta. Tarinat on julkaistu kuvien kera Internet-sivustona. (Lappeenrannan kaupunginkirjasto 2011c, hakupäivä 20.5.2012.)

"Hiljan huone" on Imatran kaupunginkirjaston sivusto, jossa kerrotaan kotiseutukirjailija Hilja Valtosesta. Sivustolla on kirjailijasta lyhyt elämäkerta. Lisäksi sivustolle on listattu hänen kirjoittamansa teokset, joita voi selata nimikkeittäin tai kansikuvan perusteella, lista käsikirjoituksista, jotka ovat saatavissa Imatran kaupunginkirjastossa mikrofilmeillä, tietoa teosten arvostelusta sekä Valtosta koskevia lähteitä. (Hiljan huone 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

## **Etelä-Pohjanmaa**

Etelä-Pohjanmaan maakuntakirjastona toimii Seinäjoen kaupunginkirjasto. Maakunta-alueen kimppoja ovat Krannit, YTY-kirjastot, Lakia ja Oiva. Aluetietokantoja ovat Porstua ja Laari, joissa

molemmissa on myös Internet-sivuston piirteitä. Kirjallisuutta esittelee ”Lakiolla tuuloo” -sivut ja muuta kulttuurielämää ”Pohjalaiset lauluntekijät”.

Porstua on aluetietokanta, jolle on koottu Pohjanmaata koskevaa aineistoa. Porstua on toteutettu Kokkolan, Seinäjoen ja Vaasan maakuntakirjastojen yhteistyönä. (Porstua-kirjastot 2012, hakupäivä 21.5.2012.)

Laari on taas suppeampi, Seinäjoen kaupunginkirjaston oma tietokanta, johon on kerätty paikallisten sanomalehtien viitteitä. Viitteet ovat maakunta-aluetta koskevia lehtiartikkeleita vuodesta 1987 alkaen. Laariin tallennetaan siis paikallista kulttuuria, ihmisiä, yhteisöjä, elinkeinoja, luontoa ja historiaa käsitteleviä sanomalehtiartikkeleita. Lisäksi tietokantaan tallennetaan paikallisten kuntien joululehtien materiaalia. Uusimmista paikallisten sanomalehtien, kuten Ilkan, artikkeleista on linkit sanomalehtien verkkojulkaisuun. (Laari-lehtiartikkelihaku 2000, hakupäivä 21.5.2012.)

”Lakiolla tuuloo” on sivusto, joka esittelee pohjalaisia nykykirjailijoita ja heidän tuotantoaan. Sivusto on toteutettu Seinäjoen ja Vaasan maakuntakirjastojen sekä Pohjanmaan taidetoimikunnan yhteistyönä. Tiedot kirjailijoista on koottu osittain kyselyjen avulla. (Lakiolla tuuloo 2011, hakupäivä 20.5.2012.)

## **Etelä-Savo**

Etelä-Savon maakuntakirjastona toimii Mikkelin kaupunginkirjasto. Etelä-Savon kimppoja ovat Savotta-kirjastot ja JRR-kirjastot. Savotta-kirjastoihin kuuluvat Heinäveden kirjasto, Hirvensalmen kunnankirjasto, JRR-kirjasto; Joroisten kirjasto, Juvan kunnankirjasto, Kerimäen kunnankirjasto, Mikkelin kaupunginkirjasto – Etelä Savon maakuntakirjasto, Mäntyharjun kunnankirjasto, Pieksämäen kaupunginkirjasto, Punkaharjun kunnankirjasto, Rantasalmen kunnankirjasto ja Savonlinnan kaupunginkirjasto. JRR-kirjastoihin kuuluvat Joroinen, Juva ja Rantasalmi.

Internet-aineistoa Etelä-Savossa ovat kotiseutu- ja aluekokoelmien osalta Etelä-Savon artikkelitietokanta, kirjailijasivustot: ”Etelä-Savon kirjailijat”, ”Savonlinnan ja Säämingin kirjailijat” sekä ”Lounakirjailijat” Heinäveden osalta. Lisäksi erityisesti Mikkeli on tuottanut erilaisia alueellisia Internet-sivuja. Tällainen on esimerkiksi ”Mikkelin Herrasväen asuinpaikat”, joka on



projektirahoituksella rakennettu sivusto. Sivustojen luomisessa käytetyt lähteet on luetteloitu kirjaston Savotta-tietokantaan. Etelä-Savossa on käytössä myös Nelli.

”Etelä-Savon kirjailijat” on Mikkelin kaupunginkirjaston sivuilla oleva aakkostettu luettelo, jossa on esitelty kirjailijoita. Kirjailijoista on elämäkertatiedot, kuvailu ja teosluettelo. Kirjailijaesittelyistä on linkki kokoelmatietokantaan. (Mikkelin kaupunginkirjasto 2012a, hakupäivä 20.5.2012.)

Mikkelin kaupunginkirjasto on Opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksella tuottanut Internet-sivustoja. Useimmat sivustoista ovat alueellisia. Sivustoja ovat ”Herrasväen asuinpaikat”, ”Antellin koulu Mikkelissä”, ”Historiallisia lähteitä Etelä-Savosta”, ”Marsalkka Mannerheim Mikkelissä”, ”Aarne Haapakosken seikkailuja” ja ”Rock in Mikkelissä”. Sivustoilla on tietoa ja kuvia aiheistaan. (Mikkelin kaupunginkirjasto 2012b, hakupäivä 20.5.2012.)

## **Kainuu**

Kajaanin kaupunginkirjasto toimii Kainuun maakuntakirjastona. Maakuntakirjastoalueella toimii Kainet-kirjastokimppa. Kimppaan kuuluvat Hyrynsalmen kunnankirjasto, Kajaanin kaupunginkirjasto – Kainuun maakuntakirjasto, Kuhmon kaupunginkirjasto, Paltamon kunnankirjasto, Puolangan kunnankirjasto, Ristijärven kunnankirjasto ja Suomussalmen kirjastopalvelut.

Kainuun aluetietokanta on nimeltään Caiana. Caianaan kerätään Kainuuta käsitteleviä lehtiartikkeleita. Tietokantaan lisätään takautuvasti myös alueen muiden kirjastojen aineistoja ja se pohjautuu Web-Origoon. Caiana-kokoelmaan kuuluvat kirjat löytyvät myös kirjastojen kokoelmatietokannasta. (Caiana 2012, hakupäivä 12.5.2012.)

Kirjallisuutta käsitteleviä Internet-sivuja on maakuntakirjastoalueella useampia ja nämä käsittelevät kainuulaista kirjallisuutta ja kirjailijoita. Kajaanin kaupunginkirjaston sivuilta löytyvät esimerkiksi Casimir Leinon, Veikko Huovisen ja Heikki Meriläisen esittelyt. Suomussalmen kirjaston sivuilla kerrotaan välilehdessä Ilmari Kiannon elämästä sanoin ja kuvin.

”Paltamon perinnetietous” -sivusto kuuluu alueellisiin Internet-sivuihin. Sivuille on koottu paltamolaista perinnetietoutta Paltamon historiasta paikkakunnalle tyypillisiin ruokiin.

Maakuntakirjastoalueen kirjastojen Internet-sivuilta löytyy esimerkiksi kotiseutukokoelmaluetteloita, mikrofilmiluetteloita. Lisäksi Suomussalmelta löytyy lista talvisota-aiheisesta kirjallisuudesta. Kajaanin kaupunginkirjasto – maakuntakirjastosta löytyy myös linkki ”Kainuulaisia nykykirjailijoita” -portaaliin, josta on tietoa nykyisistä kainuulaisista kirjailijoista. Tietoa voi hakea aakkostetusta luettelosta kunnan tai genren mukaan. (Kainuulaisia nykykirjailijoita 2007, hakupäivä 20.5.2012.)

## **Kanta-Häme**

Hämeenlinnan pääkirjasto toimii Hämeen maakuntakirjastona. Maakuntakirjastoalueella toimivat Louna-kirjastot, Ratamo-kirjastot ja Vanajan verkko -kirjastokimpat. Alueen kirjastoista alue- ja kotiseutuaineistoa Internetissä toteutettuna on Forssassa, Humppilassa, Jokioisissa, Riihimäellä, Hämeenlinnassa, Ypäjällä ja Tammelassa.

Louna-kirjastoihin kuuluvat Forssan kaupunginkirjasto, Humppilan kunnankirjasto, Jokioisten kunnankirjasto, Tammelan kunnankirjasto ja Ypäjän kunnankirjasto. RATAMO-kirjastoihin kuuluvat taas Hausjärven kunnankirjasto, Hyvinkään kaupunginkirjasto, Nurmijärven kirjasto- ja kulttuuripalvelut ja Riihimäen kaupunginkirjasto. RATAMO-kirjastokimppa toimii osittain myös Uudenmaan maakuntakirjastoalueella. Vanajan verkon -kirjastoja ovat Hattulan kunnankirjasto, Hämeenlinnan kaupunginkirjasto – Hämeen maakuntakirjasto ja Janakkalan kunnankirjasto.

Hämeen maakuntakirjastoalueella kirjailijatietokantoja oli vain ”Louna-kirjailijat”. Tietokantaan linkki löytyi Forssan, Humppilan, Jokioisten ja Ypäjän Internet-sivuilta. Se on Louna-kirjastojen yhteinen tietokanta. ”Louna-kirjailijat”, eli Lounais-Hämeen kotiseutukirjailijat, on Mainostoimisto Synergian teknisesti toteuttama. Se on koottu kirjailijoiden näkökulmasta ja sisältää Lounais-Hämeen aluetta koskevaa materiaalia. Tietokannan päällimmäinen tarkoitus on koota yhteen alueellisesti tärkeät teokset ja se sisältää sekä kauno- että tietokirjallisuutta. ”Louna-kirjailijat” antaa tietoa kirjailijoista ja heidän teoksistaan. Etenkin niistä teoksista, jotka käsittelevät kotiseutualuetta, on tehty tarkemmat kuvailutiedot. Lisäksi kirjailijoiden kuvat ja heidän teoksiensa kannet on liitetty mukaan useimpien esittelyiden yhteyteen. Hakuehdoiksi tarjotaan rajausmahdollisuus kunnan, kirjailijan, teoksen tai kirjallisuuden lajin mukaan. Tietokannan tietojen keruusta vastaa Forssan kaupunginkirjaston kirjastonhoitaja. (Lounakirjailijat 2011, hakupäivä 11.5.2012.)

Aluetietokantoja Hämeen maakuntakirjastoalueella on kolme: Apila-tietokanta, Arvi – Hämeenlinnan artikkelitietokanta sekä Kanta-Hämeen Nelli. Apila-tietokanta on käytössä Ratamo-kirjastoissa eli Kanta-Hämeessä, Hausjärvellä ja Riihimäellä. RATAMO-kirjastoihin kuuluvan Hyvinkään kotiseutuaineisto on myös tietokannassa. Apilaan on tallennettu kirjojen ja artikkeleiden viitetietoja, äänitteitä ja muita kirjastojen kotiseutukokoelmiin kuuluvia aineistoja. Artikkeleiden viitetietoja on saatavilla 1970-luvulta alkaen. RATAMO-kirjastot tuottavat tietokantaa yhdessä. Apila on rakennettu PallasPro Intro -ympäristöön ja hakuominaisuuksia on tarkasta hausta selaushakuun ja sen hakua voidaan rajoittaa vuodella ja aineistolajilla. (Apila-tietokanta 2012, hakupäivä 11.5.2012.)

Arvi-tietokanta on käytössä Hämeenlinnassa. Tietokanta on Hämeenlinnan seudun kirjastojen yhteinen ja siihen tallennetaan artikkeliviitteitä, jotka koskevat Hämeenlinnaa ja sen ympäristökuntia. Näitä kuntia ovat Hattula ja Janakkala, mutta artikkelitietokantaan kuuluvat myös kuntaliitoksien kautta vuonna 2009 Hämeenlinnaan liittyneet kunnat. Artikkeliviitteet ovat Hämeenlinnan historiaan, kulttuuriin ja kaupungin merkkihenkilöihin liittyviä. Artikkelit ovat ilmestyneet kirjoissa tai sanoma- tai aikakauslehdissä. Arvi on toteutettu Web-Origoon. (Arvi-tietokanta 2012, hakupäivä 12.5.2012.)

Kirjallisuutta käsitteleviä Internet-sivuja ovat ”Riihimäkeläisiä kirjailijoita” ja ”Junan tuomia Puputin kulmassa”. ”Riihimäkeläisiä kirjailijoita” -sivu on osa Riihimäen kaupunginkirjaston sivuja. Kirjailijoista esitetään lyhyt elämäkerta ja osa bibliografiasta. Sivulla on myös kuvia teoksista ja niiden kirjailijoista. ”Junan tuomia Puputin kulmassa” -sivusto esittelee taas yhdeksäntoista riihimäkeläistä kirjailijaa ja heidän teostensa kuvaamaa Riihimäkeä. Sivusto on vuodelta 2010 ja se on Riihimäen kaupunginkirjaston julkaisema. (Riihimäen kaupunginkirjasto 2010, hakupäivä 12.5.2012.)

Hämeen maakuntakirjastoalueella toimii myös HämeWiki. HämeWikiin kerätään käyttäjiltä tietoa, tarinoita ja kuvia Hämeestä. HämeWiki on toiminut vuodesta 2012 lähtien Hämeenlinnan kaupunginkirjaston ylläpitämänä. Alustana HämeWikille toimii MediaWiki. (HämeWiki 2012a, hakupäivä 13.5.2012.) HämeWiki on kaikille avoin, mutta vaatii rekisteröitymisen, jos sinne haluaa kirjoittaa tai muokata sinne aiemmin kirjoitettuja tekstejä. Wikissä voi tehdä hakuja

haluamastaan aiheesta tai käyttää satunnainen sivu -toimintoa eri sisältöjen selaamiseen. Wikinartikkelit on sijoitettu GoogleMapsiin. (HämeWiki 2012b, hakupäivä 13.5.2012.)

Kotiseutuaineistoa on Hämeen maakuntakirjastoalueella toteutettu myös Virtuaalipolun muodossa. Virtuaalipolku on Hämeenlinnan kaupungin ylläpitämä sivusto, jossa erilaisia paikkoja on merkitty Googlen karttoihin. (Virtuaalipolku.fi 2012, hakupäivä 13.5.2012.) Esimerkiksi Hämeenlinna kaupunginkirjaston Lydia-aineistopankissa olevista rakennuksista on osa merkitty tähän karttaan.

Lydia on digitaalinen aineistopankki, johon on kerätty vanhaa Hämeenlinnaa käsittelevää aineistoa, esimerkiksi kirjallisuutta, valokuvia ja rakennuspiirustuksia. Aineisto on digitoitu ja se on suurilta osin tekijänoikeuksista vapaata. (Hämeenlinnan Lydia 2007, hakupäivä 12.5.2012.)

Hämeenlinnan ja Ypäjän sivuilta löytyi myös linkki Kanta-Hämeen Nelli-portaaliin. Lokalisoitu Nelli-tiedonhakuportaali kokoaa alueensa omien kirjastojen tietokannat. Lisäksi kartoituksessa löytyi myös Tammelan kirjaston sivuilla lyhyt maininta kotiseutukokoelmasta.

## **Keski-Pohjanmaa**

Keski-Pohjanmaan maakuntakirjastona toimii Kokkolan kaupunginkirjasto. Maakuntakirjastoalueella toimii Anders-kirjastokimppa. Tähän kuuluvat Kokkola, Koivuhaka, Kälviä, Lohtaja, Ullava, Halsua, Himanka, Kannus, Kaustinen, Lestijärvi ja Toholampi. (Anders-verkkokirjasto 2012, hakupäivä 20.5.2012.) Maakuntakirjastoalueella on myös Perhon ja Vetelin kunnankirjastot.

Keski-Pohjanmaalla on käytössä "Chydenica – Keski-Pohjanmaan maakuntakirjailijat" -sivusto. Sivusto sisältää nimensä mukaan tietoa keski-pohjanmaalaisista kirjailijoista. Kirjailijat on listattu aakkosjärjestykseen ja heistä on kirjoitettu lyhyt esittely bibliografioineen. Kirjailijoiden esittelyt on kirjoitettu suomeksi tai ruotsiksi riippuen kirjailijan äidinkielestä. Sivustoa on koottu vuosina 1998–2000. (Chydenica 2000, hakupäivä 20.5.2012.) Alueen historiaa kuvataan Jokilaaksojen asutushistoriaa -sivuilla. Kokkolan Chydenica-kotiseutukokoelma on luetteloitu kokonaisuudessaan myös Pohjanmaan Nelliin. (Kokkolan kaupunginkirjasto 2012a, hakupäivä 20.5.2012.)

Kokkolan kaupunginkirjasto on digitoinut paikkakunnalle tärkeän henkilön, Annikki Wierelän lehtikirjoituksia 1960-luvulta vuoteen 1991. Artikkelit ovat saatavilla pdf-muodossa. (Kokkolan kaupunginkirjasto 2012b, hakupäivä 14.5.2012.)

Botnia on Etelä- ja Keski-Pohjanmaan sekä Vaasan rannikkoseudun yhteinen aluetietokanta, jota on julkaistu myös painettuna. Kotiseutuaineistot ovat Seinäjoen ja Kokkolan osalta haettavissa niiden omissa tietokannoissa. (Botnia 2005, hakupäivä 20.5.2012.) Tietokannan jatkuvasta päivittämisestä ei ole tietoa.

Kokkolan oma aluetietokanta on ”Kotiseutumme Kokkola”. Tietokannassa on mahdollista hakea kirjoja, lehtiartikkeleita, www-sivuja, videoita ja äänitteitä Kokkolaan liittyen. Materiaalia on pääasiassa vuosilta 1977, 1989–1991 ja 2002–2004. Tietokanta on rakennettu Opetusministeriön rahoituksella. (Kotiseutumme Kokkola 2011, hakupäivä 16.5.2012.)

## **Keski-Suomi**

Keski-Suomen maakuntakirjastoalueella toimii Aalto-kirjastoverkko. Kirjastoverkkoon kuuluu Jyväskylän kaupunginkirjasto – maakuntakirjasto, Jämsän kaupunginkirjasto, Luhangan kunnankirjasto, Muuramen kunnankirjasto, Petäjäveden kunnankirjasto, Toivakan kunnankirjasto, Uuraisten kunnankirjasto ja Äänekosken kaupunginkirjasto.

Maakuntakirjastoalueella on käytössä Keski-tietokanta. Se sisältää Keski-Suomea käsittelevää aineistoa ja toimii PallasPro-pohjassa (Jyväskylän kaupunginkirjasto 2012, hakupäivä 19.5.2012). Kirjallisuutta käsitellään Keskisuomalainen kirjallisuus -sivustolla. Sillä on tietoa alueen kirjallisuudesta, kirjailijoista ja yleisestä kirjallisesta toiminnasta. Sivustoa ei enää päivitetä ja kaikki sen aineisto on siirretty KirjaSampoon. (Keski-Suomalainen kirjallisuus 2002, hakupäivä 20.5.2012.)

”Aineistoa Keski-Suomen historiasta” -sivulle on kerätty dokumentteja vanhasta Keski-Suomesta. Aineistot painottuvat kansantieteeseen ja matkailuun. Sivustolla on esimerkiksi kouluaineita, Jyväskylän kaupungin ohjeita ja vanhoja karttoja. ”Aineistoa Keski-Suomen historiasta” -sivuille

on kerätty ja yhteistyössä kaupunginkirjaston, arkiston ja yliopiston kanssa. Sivujen aineistot on luetteloitu Keski-tietokantaan. (Aineistoa Keski-Suomen historiasta 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

## **Kymenlaakso**

Kymenlaakson maakuntakirjasto on Kouvolan kaupunginkirjasto. Maakuntakirjaston alueella toimivat Kyyti-kirjastot. Kyyti-kirjastoihin kuuluvat Haminan kaupunginkirjasto, Iitin kunnankirjasto, Kotkan kaupunginkirjasto, Kouvolan kaupunginkirjasto – maakuntakirjasto, Miehikkälän kunnankirjasto, Pyhtään kunnankirjasto ja Virolahden kunnankirjasto.

Maakuntakirjastoalueella on käytössä ”Kymenlaakson kirjailijat” ja Kymenlaakso-tietokannat sekä Kymenlaakson Nelli-portaali. Kouvolan kirjastossa tuotetaan ”Walkealan vaiheita” Internet-sivuja ja alueella julkaistaan myös Kymipediaa. Kymipedia on toteutusmuodoltaan wiki.

”Kymenlaakson kirjailijat” -tietokanta sisältää kirjailijaesittelyt. Tietokannassa esitellään kymenlaaksolaisia kaunokirjailijoita ammattikirjoittajista harrastelijoihin. Elävien kirjailijoiden tiedot on kerätty kyselyllä. Sivustolla on annettu mahdollisuus palautteeseen, jos haluaa täydentääpuutteellista tietoa. (Kymenlaakson kirjailijat 2009, hakupäivä 20.5.2012.) Tietokannassa on mahdollisuus pikahakuun ja tarkkaan hakuun. Hakuehtoja ovat kirjailijan nimi, paikkakunta, sukupuoli ja teoslaji.

Kymenlaakso-tietokanta on viitetietokanta, jonka pääosa koostuu sanoma- ja aikakauslehtiviitteestä, jotka koskevat Kymenlaaksoa. Lisäksi tietokantaan on tallennettu Kouvolan kaupunginkirjaston Kymenlaakso-kokoelman kirjat. Tietokannan viitteitä on tallennettu vuodesta 1987 lähtien. (Kymenlaakso-tietokanta 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

Kymipedia on verkkotietosanakirja, joka toimii myös medialukutaidon opetusvälineenä peruskouluissa ja lukioissa kulttuurin ja historian keruutyön lisäksi. Kymipedia keskittyy kymenlaaksolaiseen historiaan ja kulttuuriin. Tarkoituksena wikissä on, että kuka tahansa kirjautunut käyttäjä voi kirjoittaa ja muokata toisten kirjoituksia kymenlaaksolaisista aiheista. Tunnukset on kuitenkin haettava Kouvolan kaupunginkirjastolta eli pelkästään Internetissä ei pysty tekemään profiilia. Yksi Kymipedian tarkoituksista on kasvattaa etenkin nuorten innostusta

ja mielenkiintoa omaa kotiseutua kohtaan. (Kymipedia 2007, hakupäivä 20.5.2012.) Kymipedia toimii MediaWiki-alustalla (Kymipedia 2008, hakupäivä 20.5.2012).

## Lappi

Lapin maakuntakirjastona toimii Rovaniemen kaupunginkirjasto. Miltei kaikki Lapin kirjastot kuuluvat Lapin kirjasto -järjestelmään. Poikkeuksena ovat Karpalo-kimppaan kuuluvat kirjastot. (ks. Liite 1) Lapissa toimivia aluetietokantoja ovat Meri-Lapin Lasmakki, Lapponica, jota tehdään yhteistyössä korkeakoulukirjastojen kanssa sekä Pohjanportti. Kirjallisuudesta kertovia Internet-sivuja ovat ”Lappilaisia ja saamelaisia kirjailijoita” ja Tornion ”Torniolaaksolaisia kirjailijoita”. Aluetta käsitteleviä Internet-sivuja ovat ’Muonion vanhat kuvat’, jossa valokuvia on koottu Internet-sivuksi digitoituina, Rovaniemen ”Lapinkävijät”-sivusto, ja muiden kuin kirjaston ylläpitämät, mutta kirjastojen sivuille linkitetyt sivut. Lappi-osaston kokoelmasta on digitoitu esimerkiksi Fellmanin matkakertomuksia Lapista tai Pelkosenniemen kirjastossa kotiseutukokoelman teoksien kansikuvia ja takakansitekstejä. Inari-kokoelmaan kuuluu lyhyt historiantutkielma, joka on julkaistu kirjaston sivuilla pdf:nä.

Lapponica on Lapin kirjastojen ja museoiden yhteinen tietokanta. Se sisältää Lappi-aineistoa ja siinä on myös aineistoa Pohjois-Kalotin ja Barentsin alueelta. Hakua voi tarkentaa Lappi-aineistoon, saamelaisaineistoon tai digitaaliseen aineistoon. Lapponicassa on oma lappiaiheinen asiasanastonsa Lapille ominaisista sanoista ja asioista. (Lapponica-tietokanta 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

Lasmakki on Meri-Lapin eli Kemin, Keminmaan, Tornion, Tervolan ja Simon tietokanta. Lasmakissa on tietoa alueen ihmisistä, historiasta, kulttuurista, luonnosta ja yhteisöistä. Tietokantaan sisältyy viitteitä, joista osa on kuvatiedostoina. Tiedonhaun lisäksi sivustolle on koottu asiasanoitettuja teemapaketteja esimerkiksi meänkielestä. Teemapaketti antaa aiheestaan valmiit viitteet. (Lasmakki 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

”Lappilaisia ja saamelaisia kirjailijoita” on sivusto, jolla esitellään lappilaisia ja saamelaisia kaunokirjailijoita. Sivustoa on ylläpidetty vuoteen 2009 asti, jonka jälkeen tiedot on siirretty KirjaSampoon. Sivustolla on kirjailijoiden elämäkerta- ja teostiedot ja linkkejä tietokantoihin, joista

teoksia voi hakea sekä linkki Lapin kirjallisuusseuran sivuille. (Lappilaisia ja saamelaisia kirjailijoita 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

Lapinkävijät on sivusto, jolla esitellään erilaisia Lapissa matkustaneita ja vaikuttaneita henkilöitä Acerbista Alvar Aaltoon. Sivustoon kuuluu myös Lapin Portti -sivusto, jossa esitellään matkailun historiaa Rovaniemellä. Lapinkävijät-sivustolla on ollut useita tekijöitä. (Lapinkävijät 2012, hakupäivä 20.5.2012.) ”Muonion vanhat kuvat” on digitoituina Muonion kunnankirjaston sivuilla. Kuvissa on esittelytekstijä ja ne ovat tallennettu pdf-muodossa. (Muonion kunta 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

Jacob Fellmanin teos ”Anteckningar under min vistelse i Lappmarken” ja Pohjois-Suomen bibliografia ovat digitoituja Lappi-kokoelmaan kuuluvia teoksia. Fellmanin teos on tehty hänen Lapin matkojensa muistiinpanoista. Digitoitu painos on vuodelta 1906 ja se on tallennettu pdf-muotoon. Pohjois-Suomen bibliografia on digitoitu vuosilta 1809–1960. (Rovaniemen kaupunginkirjasto 2012b, hakupäivä 20.5.2012.)

”Pohjois-Kalotin vanhat kartat” -sivustolle on digitoitu alueen vanhoja karttoja. Karttoja on 1500-luvulta 1800-luvulle asti ja ne kartoittavat Lapin alueen tuntemuksen lisääntymistä. Yksittäisten karttalehtien lisäksi sivulle on digitoitu Olof Treskin kartoista koottu kirja vuodelta 1928. Kartat on piirretty 1640-luvulla. (Pohjois-Kalotin vanhat kartat 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

## **Pirkanmaa**

Pirkanmaan maakuntakirjastona toimii Tampereen kaupunginkirjasto. Pirkanmaan kirjastot kuuluvat Piki-kirjastokimppaan ja niillä on yhteinen verkkokirjasto, jossa on osa kotiseutuaineistosta. Piki-verkkokirjastoon kuuluu Kotiseutuni-osio, jonka alta löytyvät Piki-kirjastojen kotiseutukokoelmien verkkoesittelyt ja digitoitut osat. Pirkitta-alue tietokanta on käytössä esimerkiksi Nokialla. Tämän lisäksi Nokialla, Ruovedellä ja Valkeakoskella on omat kirjallisuutta käsittelevät sivunsa. Kirjallisuutta käsittelee myös ”Pirkanmaalaista kirjallisuutta” -sivusto.

Gondoli-aineisto on Valkeakosken kirjaston kotiseutuaineistoa Internetissä. Gondolin aineisto koostuu valokuvista ja lehtiartikkeleista sekä mukana on myös haastatteluja. Osa aineistosta on



kirjaston lisäksi paikallisesta kotiseutuarkistosta. Aineisto on jaoteltu teemoittain esimerkiksi vesiliikenteeseen tai hevosliikenteeseen. Aineisto on luetteloituna Piki-kirjastojen tietokantaan ja se on tallennettu pdf-muodossa. (Valkeakosken kirjasto 2011, hakupäivä 21.5.2012.)

”Pirkanmaalaista kirjallisuutta” -sivusto esittelee pirkanmaalaista kaunokirjallisuutta, pirkanmaalaisia nykykirjailijoita ja pirkanmaalaisen kirjailijoiden käännöksiä sekä alueen kirjallisuuspalkintoja. Sivuston kirjailijat ovat löydettävissä aakkostetuista luetteloista. Nykykirjailijoiden tiedot ovat vuodesta 2011 alkaen kuitenkin siirretty KirjaSampoon. (Pirkanmaalaista kaunokirjallisuutta 2011, hakupäivä 21.5.2012.)

## **Pohjanmaa**

Vaasan kaupunginkirjasto toimii Pohjanmaan maakuntakirjastona. Alueen kirjastot kuuluvat joko Fredrika-kirjastokimppaan tai Lakia-kirjastoihin. Vaasan kaupunginkirjaston verkkokirjasto on puolestaan Venny, jonka kautta pääsee suoraan aluetietokanta Vasaensikseen. Vasaensiksen lisäksi kotiseutukirjailijatietaa on Uudenkaarlepyyn sivuilla ja myös Pietarsaaren sivuilla on julkaistu kaupungin historiaa. Digitoituna Pohjanmaalta löytyy Vähänkyrön historiaa.

Vasaensis-tiedonhaku kohdistuu samannimiseen maakuntakokoelmaan ja se on PallasPro-pohjainen. Tietokanta sisältää tietoa Vaasan ja sen kotiseutualueen henkilöistä, kulttuurista, luonnosta, elinkeinoista ja historiasta. Kotiseutukokoelmaan on kerätty myös pienpainatteita, vuosikertomuksia, musiikkia ja videoita. Tämän lisäksi siihen on kerätty myös erikoisaineistoa eli aineistoa, joka käsittelee kaksikielisyyttä, kielikylypyä, jääkäriiliikettä ja suomenruotsalaisuutta. (Vasaensis-tiedonhaku 2012, hakupäivä 21.5.2012.)

”Vähänkyrön historiaa” on kunnan sivuille kirjastovälilehden yhteyteen koottu sivusto, jonne on rtf-dokumentteina tallennettuna Vähänkyrön historiaa muinaisuudesta kohti nykypäivää. Historiaa on kirjoitettu alueen merkkihenkilöistä, tapahtumista ja paikoista. (Vähänkyrön kunta 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

## Pohjois-Karjala

Pohjois-Karjalan maakuntakirjastona toimii Joensuun kaupunginkirjasto. Maakuntakirjastoalueen kirjastokimppoja ovat Kirkas ja Jokunen. Kirkas-kimppaan kuuluvat Kiteen kaupunginkirjasto, Rääkkylän kunnankirjasto ja Tohmajärven kunnankirjasto. Jokunen-kimppaan kuuluvat vuorostaan Joensuun seutukirjasto – Pohjois-Karjalan maakuntakirjasto, Juuan kunnankirjasto, Kontionlahden kirjasto – Joensuun seutukirjasto, Liperin kirjasto, Outokummun kirjasto ja Polvijärven kirjasto – Joensuun seutukirjasto.

Maakuntakirjastoalueella toimii kolme aluetietokantaa: ”Kolmen kanteleen kokoelmat”, Koivikko – Pohjois-Karjalan aluetietokanta, Käkönen – Pohjois-Karjalan artikkelitietokanta ja Kaski-musiikkitietokanta. ”Kolmen kanteleen kokoelmat” on Ilomantsin kirjaston tietokanta, josta löytyy tietoa Karjalasta ja kalevalaisesta kulttuurista, sotahistoriasta sekä Venäjän Karjalasta. Tietokantaan voi tehdä sana-, tavu- ja kirjainhakuja. (Kolmen kanteleen kokoelmat 2012, hakupäivä 12.5.2012.) Koivikko on maakuntakokoelman aineistotietokanta, johon sisältyy myös linkkejä verkkoaineistoon. Koivikko on osa Joensuun verkkokirjastoa, joka toimii PallasPro-ympäristössä. Käkönen on taas Pohjois-Karjalaa käsittelevien artikkelien tietokanta ja se sisältää jonkin verran viitteitä Laatokan Karjalaan. (Joensuun seutukirjasto 2012, hakupäivä 12.5.2012.)

Kirjallisuutta käsitteleviä sivuja on kaksi: ”Latvavesiltä – Pohjoiskarjalaisia kirjailijoita” ja ”Joensuu kaunokirjallisuudessa”. ”Latvavesiltä” esittelee kirjailijat lyhyesti tuotantoineen ja sen kirjailijoista on tehty linkit aineistotietokantaan. Tämä takaa sen, että teoksen saatavuustiedot löytyvät helposti. (Latvavesiltä – Pohjois-Karjalaisia kirjailijoita 2012, hakupäivä 8.5.2012.) ”Joensuu kaunokirjallisuudessa” esittelee lyhyesti kirjaston sivuilla Joensuuta käsittelevää kirjallisuutta. Sivut on koottu Joensuun 160–juhlavuoden kunniaksi kootusta kirjanäyttelystä. (Joensuun seutukirjasto 2009, hakupäivä 12.5.2012.)

Pohjois-Karjalaa käsitteleviä Internet-sivuja on myös Joensuun kaupunginkirjaston ja Liperin Internet-sivuilta löytyvä ”Pohjois-Karjalan musiikkisivusto”, joka käsittelee alueen musiikkitoimintaa. Sivut ovat tehty Joensuun yliopiston tietojenkäsittelyn laitokselta 2000-luvun alussa, ja kaipaivat päivitystä. Sivut sisältävät Kaski-tiedonhaun.

## Pohjois-Pohjanmaa

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakirjastona toimii Oulun kaupunginkirjasto. Suurin kirjastokimppa on Outi-kirjastot ja sen lisäksi Pohjois-Pohjanmaan alueella toimivat Karpalo-kirjastokimppa, Kiri-kirjastot, Tiekkö-kirjastot ja Pyhäjoen sekä Raahen yhteenliittymä Neli-Netti. Outi-kirjastoihin kuuluvat Ii, Kempele, Liminka, Muhos, Oulu; Siikajoki, Tyrnävä ja Vihanti. Karpalo-kimppa kuuluu osittain Lapin maakuntakirjastoalueeseen.

Kirjailijätietokantana toimii Pakkala ja aluetietokantoja ovat Pohjanportti ja Ostrobotnia. Pohjanportti on Nelli-portaali, josta löytyy erilaisia sähköisiä aineistoja. ”Kirjailijoista” Internet-sivut on koonnut Ylivieskan kirjasto. Alueellisia sivuja Pohjois-Pohjanmaalta löytyy ”Kuusamon historialliset linkit”, ”Oulun Arkki”, ”Musiikin ja säveltäjien Oulu” ja ”Utajärven kirjailijalinkit”. Tärkeimpänä maakuntakirjastoalueen aineistona voidaan pitää KirjastoVirma-portaalia. KirjastoVirma on kirjastojen yhteistyönä tekemä portaali, joka sisältää historiallista sekä kulttuurista tietoa Pohjois-Pohjanmaasta.

Pakkala- kirjailijahakemisto on tietokanta, jossa on Pohjois-Pohjanmaalaisia kirjailijoita. Kirjailijoita voi hakea esimerkiksi nimellä ja kotikunnalla. Tietokannassa olevat kirjailijat ovat löydettävissä Outi-kirjastojärjestelmästä ja Ostrobotniasta. (Pakkala-kirjailijätietokanta 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

Ostrobotnia on Pohjois-Pohjanmaan aluetietokanta. Siitä on tietoja henkilöistä, rakennuksista, luonnosta, kulttuurista ja yhteisöistä. Tietokannasta voi hakea verkkoaineistoja ja artikkeleita, lehtiartikkeleita, kirjoja ja muuta aineistoa. Ostrobotnia on PallasPro-pohjainen. Lisäksi sen etusivulta pääsee karttaan, jossa on alueen kunnat kirjastoineen. (Ostrobotnia 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

Oulun arkki on pohjoispohjanmaalaista vanhaa aineistoa digitoidussa muodossa sisältävä sivu. Sivusto on Oulun kaupunginkirjaston ylläpitämä. Oulun arkista löytyy digitoituna kirjallisuutta ja pienpainatteita. Aineisto on pääasiassa Oulun kaupunginkirjaston digitoimaa, mutta mukana on myös muiden toimijoiden aineistoa. Aineisto on 1700-luvulta 1900-luvun alkuun ja se on selattavissa teemoittain, teemoja ovat esimerkiksi arkkiveisut, joulu ja terva. Sisällöt ovat julkaistu pdf-muodossa ja nämä ovat luetteloitu tietokantaan. (Oulun arkki 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

”Musiikin ja säveltäjien Oulu” on Internet-sivusto jossa on tietoa Oulun alueen musiikkielämästä. Tietoa on niin taide- kuin viihdemusiikistakin.

KirjastoVirma on sivusto, joka on luotu yhteistyössä pohjoispohjanmaalaisten kirjastojen kesken. KirjastoVirmaan tallennetaan alueen kulttuuriperintöä tavoitteella turvata aineiston säilyvyys ja tavoitettavuus sekä vahventaa kulttuuri-identiteettiä. (KirjastoVirma 2012a, Hakupäivä 20.5.2012.) KirjastoVirman kautta pääsee arkistotietokanta Arviin. Sisältöä portaalissa on henkilöhistoriasta kirkkojen historiaan ja sitä voi hakea kunnittain tai aiheen mukaan. (KirjastoVirma 2012b, hakupäivä 20.5.2012.) Vaikka KirjastoVirma kutsuu itseään portaaliksi, se ei täytä portaalin perinteistä määritelmää.

## **Pohjois-Savo**

Pohjois-Savon maakuntakirjasto on Kuopion kaupunginkirjasto. Maakuntakirjastoalueella toimivat Rutakko-kirjastot sekä Maaningan ja Siilinjärven kirjastokimppa. Pohjois-Savossa on myös joukko vielä kimppaan liittymättömiä kirjastoja.

Aluetietokantoja löytyy yksi: Kuoma-aluetietokanta. Valitettavasti Kuoman linkitys ei kuitenkaan toiminut kartoituksen aikana luultavasti, koska Kuopion verkkokirjasto oli päivityksen alla. Pohjois-Savossa on useita kirjallisuus Internet-sivuja, joissa esitellään alueen kirjailijoita ja kirjallisuutta. Iisalmen kirjaston sivuilta löytyy taas Internetiin digitoituja vanhoja kuvia.

Kirjallisuutta esitteleviä Internet-sivuja ovat ”Helvi, Heikki ja Juhani – Iisalmelaisia kirjailijoita”, ”Aapeli ja muita tuttavuuksia - Pohjois-Savolaisen kirjallisuuden bibliografia”, ”Tuhannet tunteet - Pohjoissavolaisia kirjailijoita”, ”Sirpale onnea – Aino Räsänen ja Siilinjärven kotiseutukirjailijoita”. ”Aapeli ja muita tuttavuuksia” on sivusto, joka esittelee pohjoissavolaisten kirjailijoiden bibliografioita. Sivusto on Kuopion kaupunginkirjaston ylläpitämä. Sivuston yli 700 kirjailijaa voi hakea nimellä, paikkakunnalla ja kirjallisuuden lajilla. Sivuston ulkoasu on mainostoimiston suunnittelema. (Aapeli ja muita tuttavuuksia 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

”Helvi, Heikki ja Juhani – Iisalmelaisia kirjailijoita” on Iisalmen kirjaston sivuille rakennettu matrikkeli Iisalmelaisista kirjailijoista. Matrikkeli on aakkostettu. (Iisalmen kaupunginkirjasto 2011a, hakupäivä 20.5.2012.)

”Tuhannet tunteet – pohjoissavolaisia kaunokirjailijoita” esittelee alueelle merkittäviä kirjailijoita, kuten Aapelin ja Maria Jotunin. Elämäkerta- ja teostietojen lisäksi esittelyihin on pyritty lisäämään ääni- ja filmikatkelmia. Sivustolta on myös linkki aineistohakuun. (Tuhannet tunteet 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

”Idyllinen Iisalmi” -sivu on Iisalmen kaupunginkirjaston sivustolla. Internet-sivulle on kerätty vanhoja kuvia 1800-luvun lopulta 1950-luvulle. Kuvat on esitelty pienessä koossa, mutta ne suurentuvat uuteen selainikkunaan. Kuvat on digitoitu Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen avustuksella. (Iisalmen kaupunginkirjasto 2011b, hakupäivä 20.5.2012.)

## **Päijät-Häme**

Päijät-Hämeen maakuntakirjastoalueella toimii Lahden maakuntakirjasto. Alueella toimii Lastu-kirjastokimppa. Kimppaan kuuluvat Asikkalan kunnankirjasto, Hollolan kunnankirjasto, Lahden kaupunginkirjasto-maakuntakirjasto, Nastolan kunnankirjasto ja Orimattilan kaupunginkirjasto. Maakuntakirjastoalueelta löytyy kaksi kirjallisuutta käsittelevää Internet-sivua ja yksi alueellinen kotiseutusivusto. Kirjallisuutta esitteleviä on ”Päijäthämeläistä kirjallisuutta” -sivusto ja ”Hartolan kirjailijat” -sivut. Aluetietoutta on kerätty ”Vellamon vinkit” -sivuille.

”Hartolan kirjailijat” on kunnan Internet-sivuille kerätty esittely kirjailijoiden henkilötiedoista. Sivulla on linkit sekä Lahden että Hartolan kokoelmatietokantaan. (Hartolan kunnankirjasto 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

”Vellamon vinkit” on verkkopalvelu, johon on kerätty päijäthämeläistä tietoutta ja kulttuuria. Sivustolle on kerätty ja linkitetty tietoa alueesta. ”Vellamon vinkit” sisältävät ”Päijäthämeläistä kirjallisuutta” -sivuston. Verkkopalvelussa on tietoa musiikista, kirjallisuudesta, Lahden paikannimistä. Lisäksi sivustolla on Päijät-Hämeen alueviitetietokanta, verkkotietopalvelu, Lahden kirjailijoiden esittely ja Päijät-Häme kokoelman hakusivu. Sivustolle on myös mahdollista lähettää omia kirjoituksia ja sinne kerätään myös blogeja. Verkkopalvelun ”Aineistoa Päijät-Hämeen historiasta” -sivulle on digitoitu maakuntakokoelman aineistoa pdf-muodossa. Aineisto on luetteloitu myös kirjastotietokantaan. (Vellamon vinkit 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

## **Satakunta**

Satakunnan maakuntakirjastona toimii Porin kaupunginkirjasto. Maakunnan kirjastot muodostavat Satakirjastot-kirjastokimpan. Kotiseutukirjailijoista on kaksi Internet-sivustoa: ”Raumalaisia kirjailijoita” ja ”Kirjailijoita Satakunnassa”. Porissa on löydettävissä lista, ”Satakunnan kotiseutututkimuksista”, pdf-tiedostona.

”Kirjailijoita Satakunnassa” on sivusto, jolla on tietoa alueella toimivista ammattikirjailijoista. Sivustolla on esittelyt kirjailijoista, joissa on bibliografian lisäksi kirjailijoiden omia ajatuksia teoksistaan. (Kirjailijoita Satakunnassa 2000, hakupäivä 20.5.2012.)

”Raumalaisia kirjailijoita” on Rauman kaupunginkirjaston sivuilla oleva esittely kirjailijoista. Kirjailijoista on esitetty lyhyet elämäkertatiedot ja teosluettelo. (Rauman kaupunginkirjasto 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

”Satakunta-kotiseutututkimuksia” on digitoitu kokoelma Satakunta-sarjaa. Sarjaa on julkaistu tähän mennessä 18 osaa ja siinä on Satakuntaa koskevia tutkimuksia. Teokset on julkaistu pdf-tiedostoina. (Porin kaupunginkirjasto 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

## **Uusimaa**

Uudenmaan maakuntakirjastona toimii Porvoon kaupunginkirjasto. Uudenmaan maakuntakirjastoalueella toimivat eKirjasto, Helmet, Kirkes, Lukki, Porsse ja osa Ratamo-kirjastoista. Huomioitavaa on, että alueellisesta paikasta huolimatta, Helsinki ei varsinaisesti kuulu Uudenmaan maakuntakirjaston piiriin, koska se on yleisten kirjastojen keskuskirjasto. Helsingin kaupunginkirjasto käsitellään lyhyesti lopussa.

Uudellamaalla julkaistaan Via Regis-tietokantaa, ”Itä-Uudenmaan kirjailijat” -tietokantaa ja Internet-sivuja, Elias-kirjailijat-tietokantaa sekä osittain Apila-tietokantaa. Alueellisia kirjallisuussivustoja ovat Nurmijärven Aleksis Kivi-sivustot ja Raaseporin paikalliset kirjailijat -sivu. Itä-Uudenmaan muusikot -sivusto esittelee paikallisia muusikoita. Raaseporin kotiseutukokoelmat on kiinnitetty karttaan, josta voi nähdä missä aineistossa ilmenneet paikat ovat.

”Via Regis” on tietokanta, johon on koottu entistä Itä-Uudenmaan alueen kotiseutuaineistot. ”Via Regis” sisältää tietoa alueen paikkakunnista, kulttuurista, historiasta, luonnosta ja elinkeinoelämästä. Tietokannassa on aineiston viitetiedot. (Porvoon kaupunginkirjasto 2012, hakupäivä 20.5.2012.) Tietokanta on PallasPro pohjainen.

Aleksis Kivi -sivusto on Nurmijärven kunnankirjaston sivusto kansalliskirjailijasta. Sivustolla on tietoa Kivestä, hänen teoksistaan ja sekä hänestä tehdyistä tutkimuksista.

”Itä-Uudenmaan kirjailijat” -sivusto sisältää nimensä mukaisesti tietoja alueensa kirjailijoista. Kirjailijoista on saatavilla elämäkerta- ja teostiedot ja ne on koottu kysymällä kirjailijoilta itseltään tietoja kyselylomakkeella. Tämän takia sivustolla on pääasiallisesti tietoja nykykirjailijoista. (Itä-Uudenmaan kirjailijat 2012, hakupäivä 20.5.2012.)

## **Varsinais-Suomi**

Turun kaupunginkirjasto toimii Varsinais-Suomen maakuntakirjastona. Salon seudun kirjastoja lukuun ottamatta, joissa on käytössä Salomo-kirjastojärjestelmä, kuuluvat Varsinais-Suomen kirjastot Vaski-kirjastojärjestelmään. Maakuntakirjastoalueella on omat kirjailija- ja aluetietokantansa sekä portaali, Varsinais-Suomen Nelli.

”Vaski – Varsinais-Suomen kirjailijat” on maakunnan nykykirjailijoita ja kirjoittajia esittelevä tietokanta. Tietokannasta voi hakea kirjailijan nimellä, teoksella, asuinpaikalla ja kirjallisuuslajilla. Kirjailijoista on elämäkerta- ja bibliografiset tiedot listattuina omilla sivuillaan. Sivuston haussa teostiedoilla hakiessa haku kohdistuu kirjaston artikkeli- ja kokoelmatietokantaan. Tietokanta on kaksikielinen. (Vaski – varsinais suomalaisia kirjailijoita 2005, hakupäivä 21.5.2012.)

”Varsi – Varsinais-Suomen tiedonhaussa” -haku keskittyy samanaikaisesti sekä artikkelitietokantaan että Turun kaupunginkirjaston kokoelmatietokantaan. Tiedonhaku on Nellissä, ja sen kautta voidaan laajentaa haku koskemaan myös muita kokoelmatietokantoja. Hakuja voi tehdä esimerkiksi asiasanalla tai tekijällä. (Varsi – Varsinais-Suomen tiedonhaku 2012, hakupäivä 21.5.2012.) Varsinais-Suomen artikkelitietokanta koostuu aluetta käsittelevistä sanoma- ja aikakauslehti viitteistä. Vaski- ja Varsi-tiedonhaut kohdistuvat osittain tähän tietokantaan.

## 6 DIGITOINTIHANKKEITA ULKOMAILLA

Kotimaan digitointiprojektien kartoituksen lisäksi teimme yleiskatsauksen siihen, miten kulttuuriperintöä on digitoitu ulkomailla. Päädyimme tähän siksi, että on hyvä verrata mitä muualla tehdään ja poikkeavatko nämä käytänteet omistamme. Kartoituksen kohteeksi valitsimme Yhdysvaltojen kirjastojen digitointiprojektit. Tämä siksi, että huolimatta Yhdysvaltojen kirjastolaitoksen laajuudesta, se on selkeämpi kokonaisuus, kuin esimerkiksi Euroopan unionin jäsenmaiden kirjastot. Digitointiprojekteja kartoitimme, kaikki kirjastot sisältävän listan sijasta, osavaltioiden mukaan. Niiden sisältä pyrittiin valikoimaan digitointihankkeista tärkeimmät ja näkyvimät esimerkit.

Yhdysvalloissa on jo pitkään saatettu kirjastojen kokoelmia Internetiin laajemman asiakaskunnan ulottuville. Digitoituja kokoelmia on paljon, sillä miltei kaikki muistiorganisaatiot ovat digitoineet jotain omasta kokoelmastaan. Suurin osa Yhdysvaltojen näkyvimistä ja tärkeimmistä digitointihankkeista ovat joko Kongressin kirjaston, osavaltioiden keskuskirjastojen (state libraries) tai akateemisten kirjastojen (academic library) tekemiä tai alulle panemia. Museo- ja kirjastopalvelujen instituutin (The Institute of Museum and Library Services) 2001 tekemän kartoituksen mukaan yksi kolmasosa Yhdysvaltojen akateemisista kirjastoista ja yksi neljäsosa yleisistä kirjastoista oli tehnyt jonkin asteista digitointia. (Liu 2004, 338.)

Ulkomaisten kirjastojen yhteydessä puhutaan harvemmin kotiseutu- tai aluekokoelmista. Samankaltaisista aineistoista käytetään nimityksiä kulttuuriperintökokoelma (cultural heritage collection), erikoiskokoelma (special collection) tai harvinaisten kirjojen kokoelma (rare book collection). Lisäksi suurin osa aineistoista ei ole yleisissä kirjastoissa kuten Suomessa, vaan enimmäkseen akateemisissa ja erikoiskirjastoissa. Tämä ero näkyy hyvin etenkin digitointiprojektien rahoitusta tarkasteltaessa.

Yhdysvalloissa on tällä hetkellä arviolta 121 785 kirjastoa. Näistä yleisiä kirjastoja on 9225 kappaletta, akateemisia 3689 kappaletta, koulu- ja oppilaitoskirjastoja 99 180, erikoiskirjastoja 8313, armeijan kirjastoja 280 ja valtionkirjastoja 1098. (American Library Association 2011, hakupäivä 22.5.2012.)



Yhdysvaltojen digitoitu materiaali kootaan yleensä isoiksi digitaalisiksi kirjastoiksi, tai sitten jonkin tahon luomaan laajan portaalin, joka yhdistää osavaltioiden eri muistiorganisaatioiden tuottamat tietokannat. Lisäksi usealla osavalttiolla on wiki digitoituista historiallisista aineistoista. Näihin isompiin digitaalisiin kirjastoihin tai portaaleihin on usein liitetty Web 2.0 työkalujen ohjelmistoja tai lisäpalveluita. Monella on muun muassa blogi, Facebook-tili tai YouTube-tili. Näillä tuodaan kokoelmaa esille ja tiedotetaan käyttäjiä uusista digitoituista aineistoista. Lisäksi osa projekteista on koonnut kalenterisovelluksena esitettynä osavaltion tärkeitä tapahtumia.

Seuraavissa osioissa esitellään kulttuuriperinnön digitaalisia kokoelmia Yhdysvalloissa osavaltioittain. Osavaltiot on järjestetty aakkosten mukaan ja niiden kirjastojen projekteista on pyritty valikoimaan tärkeimmät. Aluksi esitellään koko maata koskeva digitointiprojektit. Digitoidut kokoelmat on listattu osavaltioittain liitteessä 3.

### **American Memory**

American Memory on koko maan kattava digitointiohjelma. Se on Kongressin kirjaston hallinnoima Open Access -arkisto. American Memory tarjoaa vapaan ja avoimen pääsyn kirjoitettuun ja puhuttuun sanaan, valokuviiin, asiakirjoihin, karttoihin ja muihin kulttuuriperintöaineistoihin. Sen missio määrittelee American Memoryn ”Amerikan historian ja luovuuden digitaalisiksi tallenteeksi”. American Memoryn tarkoituksena on ylläpitää ja säilyttää tietokannan kokoelma tuleville sukupolville ja valjastaa uutta teknologiaa varmistamaan tämä. (The Library of Congress 2012, hakupäivä 22.5.2012.)

American Memory sai alkunsa 1990-luvun alussa, vuosien 1990–1994 kestäneen pilotointiprojektin aikana. Tällöin testattiin ensimmäisen kerran Kongressin kirjaston eri aineistolajien digitoimista ajatuksena saada lopputulokseksi ”kansakunnan muisti”. Jo silloin huomattiin digitoinnin aiheuttamat haasteet eli mikä on paras tapa teknisesti suorittaa digitointia, mitkä ovat materiaalien tekijänoikeudet, ja miten digitoitua materiaalia voi jakaa eteenpäin. Silloin digitoitujen materiaalien jako cd-rom-levyinä todettiin kannattomaksi, mutta Internetin kehitys tarjosi tähän paremman tavan ja kirjasto aloitti uuden projektin heti tämän jälkeen. (sama.)

Kongressin kirjasto oli yksi ensimmäisistä, joka tarttui tilaisuuteen tuoda kokoelmansa esille Internetissä. 1994 ensimmäisen pilotointivaiheen loputtua kirjasto julkistikin, että se on saanut tarvitun rahoituksen aloittaa Kansallisen digitaalisen kirjasto -projektin. American Memory on toiminut digitaalisten kirjastojen edelläkävijänä, esimerkiksi toimimalla digitoinnin toimintatapojen kehittäjänä. (The Library of Congress 2012, hakupäivä 22.5.2012.)

American Memoryä kehitettiin koko valtion yhteistoiminnalla. Kongressin kirjasto rahoitti vuonna 1996 kolmen vuoden ajan yleisiä-, akateemisia- ja erikoiskirjastoja, museoita, historiallisia yhdistyksiä ja arkistoja digitoimaan omien kokoelmiensa sisältämää historiaa ja tekemään sen kaikkien saatavaksi American Memoryn -sivuilla. Tämä projekti synnytti 23 digitaalista kokoelmaa täydentämään American Memoryä. Vuonna 2000 projekti ylitti 5 miljoonan digitoidun aineiston rajan. Nykyään American Memory sisältää jo yli sata eri kokoelmaa ja tarjoaa niin Kongressin kirjaston, kuin muidenkin American Memoryn sisällöntuottajien, kokoelmia niiden käyttöön, jotka itse eivät pääse käymään paikan päällä Washingtonissa. (sama.)

## **Alabama**

Alabaman osavaltiossa on 294 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012) ja niiden lisäksi yhdeksäntoista yliopistojen ja lukuisia muiden toimijoiden kirjastoja. Digitointihankkeita on tehty runsaasti ja useassa on mukana kirjastojen lisäksi myös arkistoja, kotiseutujärjestöjä ja museoita. Alabaman osavaltion kirjastona toimii kaksi organisaatiota: Alabama Department of Archives & History ja Alabama Public Library Service.

Yksi suurimmista AlabamaMosaic on kokoelma digitaalisia materiaaleja Alabaman historiasta, kulttuurista, paikoista ja ihmisistä. Sen on koonnut yhteistyönä 32 eri museota, kirjastoa ja arkistoa ja se on suunnattu osavaltion asukkaille ja erityisesti opiskelijoille ja tutkijoille. AlabamaMosaic oli aluksi Yhdysvaltojen museoiden ja kirjastojen instituutin (U.S. Institute of Museum and Library Services (IMLS)) aloittama, mutta se on nykyään Alabaman akateemisten kirjastojen verkoston (Network of Alabama Academic Libraries (NAAL)) ohjelma. AlabamaMosaicia hallinnoi Auburnin yliopiston kirjastot. (AlabamaMosaic 2011, hakupäivä 22.5.2012.)

AlabamaMosaic on osaksi digitaalinen kirjasto, jonka käyttöliittymään on usea taho digitoinut omaa kokoelmaansa. Se toimii myös portaalina ja linkittää muiden toimijoiden kulttuuriperintötietokannat itseensä. Kaikista tietokannoista voi siis suorittaa yhtenäisen haun. AlabamaMosaicin lisäksi on myös kaksi muuta laajaa tuotosta: ADAH Digital Archives ja Encyclopedia of Alabama. ADAH Digital Archives sisältää valokuvia, käsikirjoituksia ja valtion asiakirjoja (ADAH Digital Archives 2012, hakupäivä 30.5.2012). AlabamaMosaicissa on saatavilla osa tämän tietokannan materiaaleista. Encyclopedia of Alabama on Auburnin yliopiston ja Alabaman humanistisen säätiön yhteistyönä syntynyt ilmainen nettiviitetietokanta osavaltion historiasta, maantieteestä, kulttuurista ja luonnosta (Encyclopedia of Alabama 2012, hakupäivä 30.5.2012).

Alabamassa on myös useita muita digitaalisia kokoelmia, kuten esimerkiksi The Warner Map Collection, joka on W.S. Hoolen erikoiskirjaston kokoelma 1500-luvun kartoista. Lisäksi Alabaman yliopistojen kirjastojen tietokantaan on digitoitu runsaasti valokuvia ja kirjeitä. Näiden digitoimisen jälkiprosessiin on otettu käyttäjätkin mukaan, sillä heille tarjotaan mahdollisuus luoda kuviin tägejä Tag It -ohjelmalla ([http://tagit.lib.ua.edu/steve.php?task=imageHubController\\_startHubPage](http://tagit.lib.ua.edu/steve.php?task=imageHubController_startHubPage)) tai litteroida kirjeiden tekstit haettaviksi Transcribe-ohjelmalla (<http://transcribe.lib.ua.edu/>).

## **Alaska**

Alaskassa on 117 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Tämän lisäksi on kolme oppilaitosten kirjastoa ja muita kulttuuriperintöaineistoa keräviä organisaatioita. Alaskassa toimii osavaltion keskuskirjasto.

Digitaalisia kokoelmia on muun muassa Alaskan digitaalinen arkisto, joka esittelee historiallisia valokuvia, albumeja, suullisen historian taltiointeja, liikkuvaa kuvaa, kartoja, asiakirjoja, fyysisiä esineitä ja muuta materiaalia. Digitaalinen arkisto on tehty yhteistyössä osavaltion keskuskirjaston ja yliopiston kirjastojen kanssa. Alaskan museot ovat myös digitoineet tietokantaan kokoelmiaan. (Alaska's Digital Archive 2012, hakupäivä 30.5.2012.)

SLED, Statewide Library Electronic Doorway on helppokäyttöinen Internet-sivusto, joka tarjoaa pääsyn muun muassa digitaaliseen arkistoon sekä osavaltion hallinnon, paikallisten yritysten ja yhteisöjen tietoresursseihin, jotka on joko laadittu alaskalaisille tai käsittelevät heitä. SLED on

ollut olemassa jo vuodesta 1994 ja sitä ovat kehittäneet samat toimijat kuin Alaskan digitaalista arkistoa.

## **Arizona**

Arizonan osavaltiossa on 219 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Keskuskirjastona toimii Arizonan osavaltion kirjasto (Arizona State Library, Archives and Public Records). Kirjastolla ja muilla toimijoilla on monipuolinen kulttuuriperintökokoelma. Osavaltion kirjaston Arizona-kokoelma sisältää muun muassa kirjoja, lehtiartikkeleja, pamfletteja, käsikirjoituksia ja kuvia. (Arizona State Library, Archives and Public Records 2012, hakupäivä 30.5.2012.) Kuvista on tällä hetkellä digitoituna 33 000.

Arizonan muistiprojekti (Arizona Memory Project) on osavaltion kirjaston hallinnoima, mutta sen materiaaleja ovat tuottaneet kaikki muistiorganisaatiot ja myös pienemmät kulttuuriset yhteisöt. Yksityiset henkilöt voivat lisätä omia materiaaleja, esimerkiksi valokuvia, muistiprojektiin Flickrin kautta. Ladattuaan kuvat palveluun, käyttäjän tarvitsee vain kirjoittaa tunnisteeksi "Arizona Memory Project". (Arizona Memory Project 2012, hakupäivä 30.5.2012.)

## **Arkansas**

Arkansasissa on yhteensä 218 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltiolla on oma kirjastonsa, Arkansas State Library, joka toimii useassa digitointihankkeessa hallinnoivana tahona Arkansasin Butler-keskuksen kanssa. Butler-keskuksella on CARAT-tietokantoja, jotka tarjoavat pääsyn digitaalisiin kokoelmiin.

Yksi isommista digitaalisista aineistoista on Arkansasin historian ja kulttuurin ensyklopedia (The Encyclopedia of Arkansas History & Culture). Se on ilmainen tietokanta Arkansasin historiasta, maantieteestä ja kulttuurista. Sitä päivitetään säännöllisesti, jotta se takaisi mahdollisimman luotettavan tiedonlähteen. (The Encyclopedia of Arkansas History & Culture 2012, hakupäivä 30.5.2012.) Sivustoon kuuluu myös omia pienoisominaisuuksia: esimerkiksi etusivulla on kalenteriohjelma, johon on joka päivälle tallennettu tietoa, mitä silloin on tapahtunut osavaltion historiassa. Lisäksi ensyklopedialla on omat Facebook-sivunsa, jonne esimerkiksi tehdään päivityksiä huomauttamaan, milloin ohjelmaan on tullut uutta materiaalia.

## **Colorado**

Osavaltiossa on 275 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltion kirjastona toimii Coloradon osavaltion kirjasto (Colorado State Library and Adult Education Office), joka on osavaltion opetslaitoksen alaisuudessa. Tämän tuottamana on Coloradon virtuaalikirjasto (Colorado Virtual Library). Virtuaalikirjaston historia-osuuteen on koottu erilaisia digitoituja aineistoja. Historiaosuuden artikkelien muistuttavat ulkomuodoltaan wikiä. Sivustolla pidetään myös 'Eilispäivän uutiset' -blogia, jossa esitellään menneitä uutisia käyttäen hyväksi virtuaalikirjaston digitoituja kokoelmia. (Colorado Virtual Library 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

## **Connecticut**

Yleisiä kirjastoja Connecticutissa on yhteensä 262 (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Connecticutin osavaltion kirjasto ylläpitää Connecticut's Heritage Gateway:tä, joka on kattava hakemisto osavaltion historia-aineistoihin. Sivustolle on myös koottu erilaisia näyttelyitä historia-aiheista, jotka on toteutettu Internet-sivuina. (Connecticut's Heritage Gateway 2003, hakupäivä 31.5.2012.) Kaikki digitaaliset aineistot ovat haettavissa, mutta hakua häiritsee siihen lisätyt Google-mainokset, jotka antavat hämääviä hakutuloksia.

Osavaltion kirjastolla on myös yhtenäinen tietokanta digitoiduille aineistoille sivustonsa yhteydessä. Siellä olevat aineistot ovat joko kirjaston, Connecticutin historiallisen museon tai osavaltion arkistojen tuottamia. (Connecticut State Library 2012, hakupäivä 31.5.2012.) Lisäksi yhtenä muotona on virtuaalinen kierros -sivusto, jossa on digitoituna 15 000 valokuvaa, piirrosta ja vedosta. Sinne on koottu eri aihe-alueista omia sivuja, ja näihin on kirjoitettu opastekstit. (Connecticut History Online 2008, hakupäivä 31.5.2012.)

## **Delaware**

Delawaressa on vain 36 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Kuitenkin osavaltio on digitoinut noin 3000 objektia, kuten karttoja, valokuvia ja ääninauhoja (State of Delaware 2012, hakupäivä 31.5.2012). Digitoidut aineistot on koottuna Delawaren osavaltion sivuille.

## **Etelä-Carolina**

Etelä- Carolinan osavaltiossa on yleisiä kirjastoja yhteensä 198 (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Omia digitaalisia kokoelmia ei osavaltion kirjaston sivuilta kuitenkaan löytynyt.

## **Etelä- Dakota**

Etelä-Dakotassa on 150 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltion keskuskirjastolla on vain neljä digitoitua aineistoa sisältävää tietokantaa, joille on pääsy kirjaston sivuilta. Kuitenkin kuusi yliopiston kirjastoa on tehnyt yhteistyönä Etelä-Dakotan Digitaalisen kirjaston. Digitaaliseen kirjaston kokoelmat ovat haettavissa tai selattavissa aineiston tuottajan mukaan. (Digital Library of South Dakota 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

## **Florida**

Floridassa on yhteensä 522 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Floridan yliopistoilla on yhteistyöhanke PALMM (Publication of Archival, Library & Museum Materials), jossa osallistujat pyrkivät tarjoamaan pääsyn tärkeisiin lähdemateriaaleihin tutkimuksen ja koulutuksen kannalta. PALMMin projektit pyrkivät luomaan korkealaatuisia virtuaalisia kokoelmia etenkin opiskelijoille ja tutkijoille, mutta myös muille Floridan asukkaille. Kokoelmat on koottu yhdelle Internet-sivustolle ja kaikista voi suorittaa haun samanaikaisesti. Kokoelmat voivat olla monenmuotoisia valokuvagalleriasta kokotekstitietokantaan. (Publication of Archival, Library & Museum Materials 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

Osavaltion kirjastolla ja arkistolla on suuri digitaalinen kirjasto, Florida Memory, jonne on digitoitu valokuvia, näyttelyitä, kokoelmia, videoita ja musiikkia. Lisäksi digitaalinen kirjasto linkittyy muihin palveluihin: sillä on oma bloginsa, Facebook-sivunsa, YouTube-tilinsä ja haluamistaan päivityksistä voi tilata itselleen RSS-syötteen. (Florida Memory 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

## **Georgia**

Georgiassa on 401 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltiossa on kolme suurta erillistä kulttuuriperintöaineistojen digitointiprojektia: The Digital Library of Georgia, Georgia's Virtual Vault ja The New Georgia Encyclopedia. The New Georgia Encyclopedia on Georgian historiaan keskittynyt wiki, joka sisältää yli 2000 artikkelia, 6200 kappaletta multimedia-aineistoa, ja jota on kirjoittanut yli 800 eri ihmistä. Ensyklopedian kehittäjiä ovat Georgian yliopiston eri osastoja. (The New Georgia Encyclopedia 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

Georgia's Virtual Vault on osavaltion arkistojen digitoimisprojektin tulos. Se sisältää arkistomateriaalia vuodesta 1733 lähtien. Aineistoa digitoidaan yleensä projektein, mutta on mahdollista pyytää tilauksesta myös tiettyjen dokumenttien digitointia. (Georgia's Virtual Vault 2008, hakupäivä 31.5.2012.) Georgian digitaalinen kirjasto (The Digital Library of Georgia) on kuitenkin suurin näistä kolmesta. Sen kokoelmiin kuuluu yli miljoona kappaletta digitaalista aineistoa ja se koostuu 200 eri kokoelmasta. Sitä on kehittänyt yli 60 eri instituutiota ja sata viranomaistahoa. (The Digital Library of Georgia 2011, hakupäivä 31.5.2012.) Digitaalisen kirjaston kokoelmia voi selata aiheen, ajanjakson, kaupungin, instituution tai aineistotyyppin mukaan.

## **Havaiji**

Havaijilla toimii 52 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Havaijin arkistot ovat digitoineet jonkin verran materiaaleistaan, etenkin maailmansotiin liittyviä aineistoja, mutta osavaltiolla ei ole isoa digitointihanketta.

## **Idaho**

Yleisiä kirjastoja Idahossa on 153 (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltiossa suurin osa eri muistiorganisaatioista on tehnyt omia projekteja aineistonsa digitoimiseksi. Esimerkiksi kotiseutuyhteisöt, yliopistojen laitokset, kirjastot ja arkistot ovat tuottaneet materiaalia Internetiin. Yhtenäistä niille on kuitenkin, että ne kaikki ovat tietokantoja.

## **Illinois**

Illinoisissa on 833 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Illinoisin suurin digitaalinen aineisto on Digital Illinois -portaali, joka kerää yhteen kaikki osavaltion historialliset digitaaliset aineistot. Digital Illinois käyttää CONTENTdm:n yhdistelmäserveriä, joka automaattisesti hakee portaalin eri toimijoiden metadatan ja mahdollistaa näin haun kaikista aineistoista kerralla. (Digital Illinois 2010, hakupäivä 31.5.2012.) Osavaltiossa on Chicagon kaupungin muistiorganisaatioiden luoma Encyclopedia of Chicago ja arkistojen digitoima Illinois Digital Archive.

## **Indiana**

Indianan osavaltiossa on yhteensä 447 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Indianalla on oma muistiprojektinsa, Indiana Memory, joka on tehty yhteistyössä kaikkien osavaltioiden muistiorganisaatioiden kanssa ja sitä hallinnoi osavaltion keskuskirjasto. Tämän lisäksi Indianassa on oma historiallinen valokuvakokoelmansa, joka on historiallisen yhdistyksen digitoima. Indianan osavaltion arkistot ovat myös digitoineet osan kokoelmistaan Internetiin.

## **Iowa**

Iowan yleisiä kirjastoja on yhteensä 580 (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Iowan digitaalisen kulttuuriperintökokoelman nimi on Iowa Heritage Digital Collections, ja se koostuu kuvauksen mukaan kirjastojen ja museoiden kokoelmien kuvista. (Iowa Heritage Digital Collections 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

## **Kalifornia**

Kaliforniasta löytyy 1142 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012) ja osavaltiolla on keskuskirjasto (California State Library). Kaliforniassa on eniten yleisiä kirjastoja muihin osavaltioihin nähden. Kaliforniassa on oma digitaalinen kirjastonsa (CDL). Se perustettiin jo vuonna 1997 ja tekee yhteistyötä osavaltion muiden muistiorganisaatioiden kanssa. Kalifornian digitaalinen kirjasto on kehittänyt muun muassa yhden suurimmista Yhdysvaltojen



verkkokatalogeista. (CDL 2012, hakupäivä 31.5.2012.) Osavaltion kirjastolla on paljon digitaalisia tietokantoja historiastaan ja lisäksi se pitää blogia, jossa esittelee kokoelmiaan ja päivittää tilaansa kokoelmansa digitoimisen kehittymistä Twitterissä.

## **Kansas**

Osavaltiossa on 403 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Kansasin historiallinen yhdistys on koonnut Kansasin muisti-projektin, Kansas Memoryn, julkaistakseen sen historiallisia kokoelmia Internetin kautta (Kansas Memory 2012, hakupäivä 31.5.2012). Lisäksi Kansasin kirjastot ovat osallistuneet Western Trails -digitoitiprojektiin, jonka tarkoituksena on koota historiallista materiaalia uudisraivaajien Pohjois-Amerikan asuttamisesta.

## **Kentucky**

Kentuckyn yleisten kirjastojen lukumäärä on 196 (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Kentuckyn osavaltion suurin projekti on Kentuckiana, joka on digitaalinen kirjasto. Sen tarkoituksena on tukea tutkimusta ja elinikäistä oppimista. Kentuckiana opastaa myös teknisissä asioissa Kentuckyn osavaltion muistiorganisaatioita digitoimisessa. (Kentuckiana Digital Library 2009, hakupäivä 31.5.2012.)

## **Louisiana**

Louisianan osavaltiossa on 338 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Louisianassa on kaksi keskeistä digitaalista kulttuurihistorian digitoimisprojektia, jotka ovat KnowLA ja LOUISianan digitaalinen kirjasto. KnowLa on dynaaminen wikimuotoinen viitetietokanta osavaltion historiasta ja kulttuurista. (KnowLA 2010, hakupäivä 31.5.2012.)

LOUISiana käsittää yli 144 000 digitoitua dokumenttia. Sen tarkoitus on saada Louisianan ainutlaatuiset historialliset kokoelmat kaikkien käytettäväksi. Digitaalinen kirjasto sisältää monipuolisia aineistoja, kuten muun muassa karttoja, käsikirjoituksia ja äänitiedostoja, joille on tallennettu esimerkiksi puhuttua historiaa. (LOUISiana Digital Library 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

## **Länsi-Virginia**

Yleisiä kirjastoja Länsi-Virginiassa on 177 (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Länsi-Virginian kulttuurin ja historian osasto on laatinut arkistot ja historiaosuuden kirjaston sivuille, josta pääsee käyttämään digitoituja aineistoja ja tekemään hakuja kirjaston tietokannasta.

## **Maine**

Mainesta löytyy 314 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltion historiallinen yhdistys on perustanut Mainen Memory Networkin, jonka avustuksella osavaltion kirjastot voivat ladata, luetteloida ja hallita kokoelmansa digitoituja aineistoja. Lisäksi se kokoaa kaikkien toimijoiden digitoidut aineistot yhteen tietokantaan. (Maine Memory Network 2012, hakupäivä 31.5.2012.) Mainen yliopisto on laatinut yhteistyössä museoiden kanssa Windows on Maine -palvelun, joka tarjoaa opetukselliseen tarkoitukseen laadittuja videoita (Windows on Maine 2012, hakupäivä 31.5.2012). Videoiden lisäksi palvelussa on sitä tukevia dokumentteja, kuten kuvia ja karttoja.

## **Maryland**

Marylandin osavaltiossa on 198 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Marylandin suurin digitaalinen kirjasto on Maryland Digital Cultural Heritage, joka on baltimorelaisen Enoch Prattin kirjaston hallinnoima. Sen kehitys alkoi 2002 ja nykyään kokoelmiin kuuluu yli 5000 digitoitua dokumenttia Marylandin historiasta. (Maryland Digital Cultural Heritage 2012, hakupäivä 31.5.2012.) Tämän digitaalisen kirjaston lisäksi Marylandin historiallinen seura on digitoinut jonkin verran omaa materiaaliaan Internet-sivuilleen.

## **Massachusetts**

Massachusettsin yleisiä kirjastoja on yhteensä 485 (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Massachusettsin osavaltion kolme suurinta digitaalista kokoelmaa ovat museoiden hallinnoima American Centuries ...view from New England, Digital Treasures ja Digital Commonwealth. American Centuriesin kehittäminen alkoi ja sen ensimmäinen versio otettiin käyttöön vuonna 2001. Sen päätoimijana on Memorial Hall Museum. American Centuries on

pyrittä kehittämään mahdollisimman asiakasystävälliseksi, ja sivusto sisältää useita osioita. Yksi on digitoitu kokoelma, mutta sen lisäksi on lisäarvoa tuottavia palveluja, kuten lapsille tarkoitettu museon kokoelmista koottu interaktiivinen näyttely. (American Centuries: Views from New England 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

Digital Treasures on digitaalisen kirjaston kokoelma, jonka aiheena on Keski- ja Länsi-Massachusettsin kulttuuriperintö. Se on laadittu CONTENTdm-pohjaan. Digital Commonwealth on pääasiallisesti portaali digitoituihin aineistoihin, mutta tarjoaa myös maksullista palvelintilaa osavaltion muistiorganisaatioille, joilla ei ole omaa palvelinta digitoimilleen kulttuuriperintöaineistoille. Digital Commonwealthissa on 50 eri toimijan materiaaleja. (Digital Commonwealth 2007, hakupäivä 31.5.2012.)

## **Michigan**

Michiganin yleinen kirjastolaitos käsittää 674 kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Kulttuuriperintöaineistoja on koottu Seeking Michigan -tietokantaan ja Virtual Motor City -digitaaliseen kirjastoon. Seeking Michigania on kehitetty vuodesta 2008 lähtien. Sen tarkoituksena on tuoda historiallisia aineistoja ja sukututkimusmateriaaleja digitoituna laajan yleisön käyttöön. Tietokannan suurimpina kehittäjinä ovat olleet Michiganin kirjasto ja Michiganin arkistot. (Seeking Michigan 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

Virtual Motor City on IMLS:n tukema digitointiprojekti, jota on ollut tekemässä Wayne State University Library System ja Walter P. Reutherin kirjasto. Digitaalisen kirjaston materiaalit ovat digitoituja kuvia Detroitin uutisten kokoelmasta. Virtual Motor City koostuu tällä hetkellä yli 800 000:sta digitoidusta negatiivista. (Virtual Motor City 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

## **Minnesota**

Yleisiä kirjastoja Minnesotassa on 383 (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Minnesotan kirjastojen ja museoiden ammattilaiset ovat koonneet Minnesotan digitaalisen kirjaston, Minnesota Reflectionsin. Sen kokoelmia on luonut noin 130 eri kulttuurihistoriallista organisaatiota jo kahdeksan vuoden ajan. Tällä hetkellä kokoelmiin on digitoitu yli 100 000 kuvaa, karttaa ja asiakirjaa. (Minnesota Reflections 2012, hakupäivä 31.5.2012) Digitaalinen kirjasto on

toteutettu CONTENTdm-pohjaan. Digitaalisella kirjastolla on alaprojektina Minnesota Maps Online, joka sisältää Minnesotan historiallisia karttoja.

## **Mississippi**

Osavaltiossa on 270 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Mississipin arkistolaitos on tehnyt jonkin verran kokoelmiensa digitointia ja koonnut ne Internet-sivuilleen. Tämän lisäksi se tarjoaa pääsyn osavaltion virastojen ja viranomaisten rekistereihin. (Mississippi Archives 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

Mississipin eteläiset yliopistot ylläpitävät Mississipin digitaalista kirjastoa. Se aloitti toimintansa 2003 ja silloin sen kokoelmat rajoittuivat Amerikan sisällissota-aiheisiin kokoelmiin. Nykyään se sisältää laajemminkin Mississipin kulttuuriin ja historiaan liittyviä dokumentteja. (Mississippi Digital Library 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

## **Missouri**

Missourissa on 402 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Missourin kotiseutukokoelmia on tuotu esille Missouri Digital Heritage:ssä. Ohjelma sai alkunsa 2007 ja sen päätoimijat ovat osavaltion keskuskirjasto ja arkistolaitos. (The Missouri Digital Heritage 2012, hakupäivä 31.5.2012.) Digitaalisesta kirjastosta on oman aineiston lisäksi linkkejä osavaltion eri muistiorganisaatioiden luomiin virtuaalisiin näyttelyihin.

## **Montana**

Montanan osavaltiossa on 110 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Montanan suurin kotiseutukokoelmien digitoinnin lopputuotos on CONTENTdm:n pohjaan rakennettu Montana Memory Project. Se tarjoaa vapaan pääsyn sekä digitoituihin historiallisiin ja nykyajan aineistoihin. Aineistoja projektiin on digitoitu periaatteella, jonka mukaan materiaalien täytyy tukea koulutusta, työelämää, viihdetarpeita ja elämän kestävästä oppimisesta. (Montana Memory Project 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

## **Nebraska**

Yleiseen kirjastolaitokseen kuuluu 304 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltion kirjaston sivuilta ei löytynyt erityisiä digitaalisia kokoelmia.

## **Nevada**

Nevadassa on 91 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltiolla on useampi kulttuuriperintöä käsittelevä digitaalinen kirjasto. Yksi on Nevadan humanististen tieteiden laitoksen luoma Online Nevada Encyclopedia. Se koostuu monipuolisesta aineistosta, johon kuuluu muun muassa kuvia, karttoja ja kirjallisuutta. Aineistot on koottu artikkeleina aihealueittain ja näihin on liitetty mediagalleria. Lisäksi sivustolla on Map It! -sovellus, joka asettaa aineistot Nevadan kartalle. (Online Nevada Encyclopedia 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

Nevadan yliopistojen kirjastot keräävät ja digitoivat Digital Collections -sivustolle Nevadan osavaltioon liittyviä historiallisia ja kulttuurisia materiaaleja. Aineistot on jaettu aiheittain. Esimerkiksi Nevadan tanssityöistä on oma kokoelmansa. (Digital Collections 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

## **New Hampshire**

Osavaltiosta löytyy yhteensä 241 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). New Hampshiren yliopiston kirjasto toteuttaa Digital Collectionsia, mutta se on toistaiseksi saatavilla vain beeta-versiona. Digital Collections on digitaalinen kirjasto, jossa on myös muuta aineistoa kulttuuriperintömateriaalien lisäksi. (University of New Hampshire Library 2011, hakupäivä 31.5.2012.)

## **New Jersey**

New Jerseyyn yleinen kirjastolaitos koostuu 305 kirjastosta (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). New Jersey Digital Highway on osavaltion kirjastojen, museoiden, arkistojen ja historiallisten yhteistyössä kehittämä portaali, kaikkien toimijoiden aineistoihin. Sitä on aloitettu

tekemään vuonna 2003. Sivustoon on yhdistetty myös aiheeseen liittyvä blogi. (New Jersey Digital Highway 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

### **New Mexico**

New Mexicossa toimii 129 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). New Mexico Office of the State Historyn, tarjoaa pienimuotoisia kuvailuja osavaltion historiaan liittyen. Pääasiallinen tietokanta on kuitenkin Rocky Mountain Online Archive, jota ylläpitää New Mexican yliopiston kirjastot. Tietokanta on tehty yhteistyössä Coloradon ja Wyomingin kanssa. (Rocky Mountain Online Archive 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

### **New York**

New Yorkissa toimii 1087 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltion tärkeimmiksi digitaalisiksi kokoelmiksi voi katsoa osavaltion arkistolaitoksen, kirjaston ja museon digitaaliset aineistot käsittävä portaali The Digital Collections (The Digital Collections 2012, hakupäivä 31.5.2012). New Yorkin osavaltioiden historiaa on myös Hudson River Valley Heritage -portaalissa, joka käsittää New Yorkin lounaspuolisen alueen paikallishistoriaa. New York Heritage on portaali, joka on kehitetty osavaltion virallisen ohjelman tuloksena ja portaalin haku kattaa kaikkien New Yorkin osavaltioiden muistiorganisaatiot.

### **Ohio**

Ohion yleinen kirjastolaitos koostuu 256:stä kirjastosta (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Ohiossa on neljä tärkeää digitointiprojektia. Kaksi näistä on koko osavaltiota käsitteleviä ja kaksi Clevelandin paikallishistoriaan keskittyneitä. Cleveland Memory on Internet-sivusto, joka kokoaa Ohion koillisosan paikallishistoria-aiheisia dokumentteja. Aineistot on koottu joko näyttelyiksi tai e-kirjoiksi. Näyttelyiden muoto vaihtelee, osa on esimerkiksi koottu pdf-tiedostoksi ja osa luetteloitu CONTENTdm-tietokantaan. (Cleveland Memory Project 2012, hakupäivä 1.6.2012.) Toinen näyttely on wikimuotoinen Clevelandiin kohdistunut on Encyclopedia of Cleveland History. Sen materiaaleja voi etsiä hakusanoilla, mutta esimerkiksi kuvia voi selata omana kokonaisuutenaan. (Encyclopedia of Cleveland History 2012, hakupäivä 1.6.2012.)

Osavaltioiden toimijoiden yhteistyönä on koottuna Ohio Memory ja Ohio History Central. Ohio History Central on dynaaminen wiki, joka koostuu kirjoitetusta tiedosta. Tätä tukevat kuvat, kartat ja aikajanat. Wikiä on kehitetty vuodesta 1999 lähtien. (Ohio History Central 2012, hakupäivä 1.6.2012.) Ohio Memory on osavaltion kirjaston ja historiallisen seuran yhteistyönä kokoama digitaalinen kirjasto. Se sisältää materiaalia yli 354 eri kulttuurihistoriaa keräävältä organisaatiolta ja on ollut toiminnassa vuodesta 2000. (Ohio Memory 2012, hakupäivä 1.5.2012.)

## **Oklahoma**

Oklahoman osavaltiossa on yhteensä 239 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Oklahoman kirjastolaitos ylläpitää Oklahoman Digital Prairietä. Se on digitaalinen kirjasto, joka kattaa historiallista aineistoa Oklahomasta 1800-luvulta tähän päivään. Se on tehty CONTENTdm-ohjelmalla. (Oklahoma Digital Praire 2012, hakupäivä 1.6.2012.)

Lisäksi osavaltiolla on sen historiallisen yhdistyksen tekemä ensyklopedia. Sen kehittäminen alkoi paperiversiona 1998, mutta se on siirtynyt digitaaliseen muotoon. Ensyklopedian missiona on toimia informaation ja opetuksen lähteenä osavaltion kansalaisille, opiskelijoille, historioitsijoille osavaltion historiasta. Ensyklopedia sisältää myös yhdistyksen jäsenien kirjoittamia artikkeleita. (Oklahoma Historical Society 2012, hakupäivä 1.6.2012.)

## **Oregon**

Yleisiä kirjastoja osavaltiossa on 226 (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltiolla on kolme isompaa kulttuuriperintöaineistojen digitointiprojektia, joiden lopputuloksina ovat olleet Oregon Blue Book, Oregon Encyclopedia ja Oregon History Project. Oregon Blue Book on osavaltion virallinen wiki. Blue Bookissa on karttoja ja faktoja historiasta. Se sisältää myös ajankohtaista tietoa, kuten hallituksen virastojen tai oppilaitosten tietoja. Blue Bookia julkaistaan myös paperiversiona. (Oregon Blue Book 2012, hakupäivä 1.6.2012.)

Oregon Encyclopedia on enemmän kulttuurihistoria-aineistoa sisältävä wiki. Se on Portlandin yliopiston, Oregonin englannin opettajien neuvoston, Oregonin historiallisen yhdistyksen projektissa tekemä wiki Oregonin historiasta ja kulttuurista. (Oregon Encyclopedia 2012, hakupäivä 1.6.2012.) Oregon History Project on suppeampi web-sivusto, mutta sillä on

mielenkiintoisia sovelluksia, kuten flash-pohjainen aikajana Oregonin historiasta (<http://ohs.org/education/oregonhistory/timeweb/flash.cfm>). Sivuston tarkoituksena on koota aineistoa historiallisten hahmojen näkökulmasta. (Oregon History Project 2002, hakupäivä 1.6.2012.)

## **Pennsylvania**

Osavaltiossa on 704 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Digitaaliset kulttuuriperintöaineistot keskittyvät eniten läntiseen puoleen osavaltiosta. Pittsburghin yliopisto on koonnut yhteistyössä muistiorganisaatioiden kanssa oman kaupunkinsa historiasta digitaalisen kirjaston. Pittsburghin lisäksi digitaalinen kirjasto sisältää myös Länsi-Pennsylvanian historiaa. Historic Pittsburgh sisältää tekstiä, kuvia, karttoja, videoita ja sivustolle rakennetun aikajanan. (Historic Pittsburgh 2012, hakupäivä 1.6.2012.) Museo- ja kirjastopalvelujen instituutti on koonnut valokuvia ja filmejä sisältävän Life in Western Pennsylvania -sivuston. Se sisältää yli 800 kuvaa ja 12 filmiä. (Life in Western Pennsylvania 2012, hakupäivä 1.6.2012.)

## **Pohjois-Carolina**

Pohjois-Carolinasta löytyy 400 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltiolla on useita digitoituja aineistoja. Osavaltion laajuinen ohjelma on North Carolina Digital Heritage Center. Sitä hallinnoi Pohjois-Carolinan yliopiston kirjasto ja se tarjoaa väylän osavaltion muistiorganisaatioiden digitaalisiin kokoelmiin. (North Carolina Digital Heritage Center 2012, hakupäivä 31.5.2012.)

Myös itäisellä osalla Pohjois-Carolinaa on oma digitaalinen kirjastonsa, Eastern North Carolina Digital Library. Sitä on kehitetty useammassa osassa ensin vuosien 2003–2004 aikana ja sitten sitä on täydennetty 2004–2006. Digitoituja aineistoja on monessa formaatissa: esimerkiksi projektiin osallistuneet museot ovat tehneet podcasteja, joissa nämä kertovat kuvina olevista kokoelman osista lisää tietoa. (Eastern North Carolina Digital Library 2006, hakupäivä 31.5.2012.)

Osavaltion kirjastolla ja arkistolla on tietokantana North Carolina Digital Collections, johon on luetteloitu näiden kokoelmat. Lisäksi nämä laitokset ovat digitoineet osan kokoelmistaan nettisivuiksi projektien avulla. (North Carolina Digital Collections 2012, hakupäivä 31.5.2012.)



NCpedia on wiki Pohjois-Carolinan historiasta. Sitä hallinnoi osavaltion keskuskirjasto, mutta wikiä voi halutessaan päivittää kuka tahansa. Tunnukset saadakseen käyttäjän pitää kuitenkin ottaa yhteys hallinnoijaan. (NCpedia 2012, hakupäivä 1.6.2012).

### **Pohjois-Dakota**

Osavaltiossa on 94 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Digitointiprojektien taustalla toimii osavaltion historiallinen yhdistys. Yhdistyksellä on käytettävänä muistiorganisaatioiden kokoelmien lisäksi myös yksittäisien ihmisten lahjoittamia kokoelmia kulttuuriperintöaiheesta. (State Historical Society 2008, hakupäivä 1.6.2012.) Yhdistyksen sivut kokoavat sisälleen karttasovelluksen, näyttelyitä ja linkkejä muille sivuille.

### **Rhode Island**

Rhode-Islandissa on 74 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Rhode Islandin osavaltion kirjaston sivuilta ei löytynyt isompia digitaalisia kokoelmia.

### **Tennessee**

Yleisiä kirjastoja osavaltiossa on 294 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Tennesseen osavaltiota on oma ensyklopediansa, joka on kehitetty Tennesseen historiallisen yhdistyksen ja yliopiston kesken. Se on verkkoversio painetusta ensyklopediasta ja sisältää yli 1500 sivua. Digitaalisessa versiossa on kuitenkin paljon enemmän kuvia ja audio- ja videotiedostoja. (Tennessee Encyclopedia 2012, hakupäivä 1.6.2012.) Lisäksi osavaltion Museo- ja kirjastopalvelujen instituutilla on Volunteer Voices -projekti, jonka tarkoituksena on tarjota pääasiassa aineistoja Tennesseen historiaan liittyen. Digitaalista kirjastoa kokoavat kaikki muistiorganisaatiot yhteistyössä. (Institute of Museum and Library Services 2012, hakupäivä 1.6.2012.)

### **Texas**

Texasin osavaltiossa on 646 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Kulttuuriperintökokoelmia on osavaltion sisällä digitoitu wikiin Texasin historiallisen yhdistyksen

toimesta. The Handbook of Texas Online käsittää historiallisia, maantieteellisiä ja kulttuurisia aineistoja. Historiallisia digitoituja aineistoja on taas Texas Heritage Onlinessa, joka on osavaltion keskuskirjaston hallinnoima digitaalinen kirjasto ja The Portal to Texas History, joka kokoaa yhteen kaikkien osavaltioiden kirjastojen tietokannat.

## **Utah**

Utahin osavaltiossa on 123 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Utahilla on oma verkkokirjastonsa, joka sisältää myös muuta materiaalia kulttuuriperintöaineistojen lisäksi. Sivusto toimii vain linkkien kokoajana, eikä aineistoja ole luetteloitu tietokantaan. (State of Utah 2012, hakupäivä 1.6.2012.)

## **Vermont**

Vermontissa on 195 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Vermontilla on kaksi isompaa kulttuuriperintöaineistoa sisältävää aineistoa. Toinen on Middlebury Collegen Digital Collections at Middlebury, joka sisältää tuhansia kirjoja, postikortteja, valokuvia, piirroksia, karttoja, käsikirjoituksia ja nauhoitettuja kampuksen opetusvideoita kirjaston kokoelmista. Kokoelmat on koottu CONTENTdm-ohjelmistoon. (Middlebury College 2012, hakupäivä 1.6.2012.)

Toinen on Vermontin yliopiston kirjastojen kehittämä Center for Digital Initiatives. Se tekee digitaaliset kokoelmat saataville verkkoon. Kokoelmat ovat joko digitoitu tai ne on jo luotu digitaaliseen muotoon ja ne käsittävät muun muassa valokuvia ja audiovisuaalisia materiaaleja. Kokoelmat on koottu hakemistoon ja niistä voi tehdä hakuja. (University of Vermont Libraries 2012, hakupäivä 1.6.2012.)

## **Virginia**

Virginian yleisiä kirjastoja on yhteensä 396 (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Virginian osavaltion suurimpien digitoitinhankkeiden lopputulokset ovat Encyclopedia Virginia ja Virginia Memory. Ensyklopedia on web-julkaisu painetusta versiosta, mutta verkkotyökalut tuovat siihen uuden ulottuvuuden. Encyclopedia Virginia oli ensimmäinen laatuaan Yhdysvalloissa. Sitä

toteutetaan vaiheittain. Tämän hetkinen ensyklopediaversio rajautuu Virginian kirjallisuuteen, Amerikan sisällissotaan ja 1900-luvun aineistoihin. Seuraava versio täydentää sitä materiaaleilla, jotka käsittelevät kansanperinteitä ja kolonisaatiota. (Virginia Foundation for the Humanities 2012, hakupäivä 1.6.2012.)

Virginia Memoryä alettiin kehittää kun Virginian yliopiston kirjasto päätyi siihen, ettei perinteinen web-sivusto enää pystynyt täyttämään heidän asiakkaittensa tarpeita. Varsinainen kehitysprosessi alkoi 2006 ja viimein se julkaistiin 2009. Virginia Memory koostuu neljästä osiosta. Yksi osio on digitoitujen aineistojen tietokanta. Toinen osio on Reading Room, jonne päivitetään uusimmat materiaalit. Day in Virginia History on kolmas osio, se tarjoaa joka päivä joko dokumentin, kuvan tai äänitiedoston Virginian historiasta. Neljäs osio on Online Classroom, joka on suunnattu opiskelijoille ja opettajille. (Virginia Memory 2012, hakupäivä 1.6.2012.)

## **Washington**

Washingtonissa on Kongressin kirjaston lisäksi 350 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Digitoituja aineistoja on saatavilla muun muassa HistoryLink-sivustolla, joka on wiki Washingtonin osavaltion historiasta. HistoryLink on tällä hetkellä suurin laatuun Yhdysvalloissa. Wiki koostuu kolmesta osiosta, joista yksi on perinteinen aihepohjainen, toinen esittelee aineistot kronologiana ja kolmas sisältää ihmisten muistelmia. Wikiä voi päivittää kuka tahansa, mutta ennen aineistojen päätymistä osaksi tietosanakirjaa, ammattilaiset seuloivat ne lävitse. (HistoryLink.org 2012, hakupäivä 1.6.2012)

Washingtonin osavaltion kirjasto on koonnut Washington Rural Historyn, joka on tehty CONTENTdm-pohjalla. Digitaalisessa kirjastossa on Washingtonin osavaltion pienien kirjastojen digitointiprojektit koottuna yhteen. Lisäksi pienempien kirjastojen osavaltion kirjaston kanssa yhteistyönä tekemien projektien lopputulokset ovat saatavilla. (Washington State Library 2012, hakupäivä 2.6.2012.)

## **Wisconsin**

Wisconsinin osavaltiossa on 456 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Wisconsinin osavaltio on toteuttanut kaksi isompaa digitointiprojektia. Yksi näistä on

State of Wisconsin Collection, joka kokoaa digitaalisessa muodossa sekä kirjoituksia Wisconsinin osavaltiosta että ainutlaatuisia aineistoja, jotka liittyvät osavaltion kehitykseen ja historian. Digitoidut materiaalit ovat kirjastonhoitajien, tutkijoiden ja asiantuntijoiden valitsemia. (University of Wisconsin Digital Collections Center 2011, hakupäivä 2.6.2012.)

Toinen digitointiprojekti on Wisconsin Heritage Online (WHO), joka on osavaltion muistiorganisaatioiden yhteistyössä kokoama digitaalinen kirjasto kulttuurihistoriallisista materiaaleista. Tällä hetkellä digitaalisessa kirjastossa on saatavilla yli 75 000 objektia. (Wisconsin Heritage Online 2012, hakupäivä 2.6.2012.)

## **Wyoming**

Wyomingissä on 74 yleistä kirjastoa (Publiclibraries.com 2012, hakupäivä 29.5.2012). Osavaltiolla on Wyoming Memory -portaali, joka kokoaa osavaltiossa digitoidut kulttuurihistorialliset aineistot yhteen. Wyoming Memory on ulkomuodoltaan muista poiketen portaalimuotoinen digitaalisen kirjaston sijasta. Se kokoaa hakemistoon linkeiksi muistiorganisaatioiden digitaalisia aineistoja. (University of Wyoming Libraries 2006, hakupäivä 2.6.2012.)

## 7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksinä olivat mitä kotiseutu- ja aluekokoelmia on digitoitu ja mitä eri formaatteja on käytetty. Tilaajana toimiva Rovaniemen kaupunginkirjasto toivoi uusia tapoja tuoda digitoituja kotiseutukokoelmia esille. Vastauksia kysymyksiin ja toiveeseen etsittiin kartoittamalla Suomen kotiseutu- ja aluekokoelmia sekä tekemällä katsauksen Yhdysvaltain vastaaviin kokoelmiin.

Yhdysvaltojen kokoelmien kartoitus toteutettiin hieman eri tavalla pääasiassa kirjastojen suuren määrän vuoksi. Kun kotimaisia aineistoja käytiin systemaattisesti järjestyksessä lävitse, Yhdysvaltojen kirjastojen projekteista poimittiin vain tärkeimmät jokaisesta osavaltiosta. Alun perin suunnitelmissa oli kartoittaa myös muiden maiden kokoelmia, mutta opinnäytetyö olisi paisunut liian laajaksi ja kokonaisuudesta olisi tullut hajanainen ja sekava.

Kirjastomaailmassa uusin trendi on ollut Kirjasto 2.0 ja siihen liittyvät sosiaalisen median työkalut ja vuorovaikutteisuus. Yhdysvaltojen kartoituksesta selvisi, että niiden tuomat edut on huomattu jo kotiseutu- ja aluekokoelmien esilletuonnissa, mutta Suomessa näitä työkaluja on käytetty hyvin harvoin – jos lainkaan. Kartoituksen pohjalta pystyi kuitenkin poimimaan mitä Web 2.0:n työkaluja on hyödynnetty kotiseutu- ja aluekokoelmien verkkojulkaisussa.

Web 2.0 on päivittänyt formaatteja, mihin muotoon kotiseutu- ja aluekokoelmat kannattaa kerätä Internetissä. Entisten strukturoitujen web-sivustojen sijasta on alettu tehdä suurempia kokonaisuuksia digitaalisten kirjastojen, portaalien ja wikien muodossa. Lisäksi Web 2.0 tarjoaa monia pieniä tapoja saada digitoidut materiaalit esille verkkoympäristössä pelkän kirjastojen kotisivujen ja digitoidun aineiston välisen linkityksen sijasta. Esimerkiksi Yhdysvalloissa moniin digitaalisiin kirjastoihin tai wikeihin on liitetty blogi, jonka päivityksillä tuodaan digitoitujen aineistojen osia esille perinteisten näyttelyiden tapaan. Blogipäivitysten aiheena voi olla esimerkiksi muutama valokuva rajatusta aiheesta. Toinen hyvin yleinen lisäominaisuus Yhdysvaltojen kulttuuriperintösivustoilla oli kalenterisovellukset, jotka kertoivat muun muassa mitä tiettyinä päivinä on tapahtunut osavaltion historiassa.

Pääsääntöisesti Suomen kirjastoilla kotiseutukokoelman toteutustapoina Internetissä on kirjailijamatrikkeleita, tietokantoja, kotiseutusivuja, portaaleja ja luetteloita. Kotiseutukokoelmista on myös kirjoitettu esittelyitä, joissa kerrotaan esimerkiksi kokoelman keruuperiaatteet. Tietokannat ovat kirjailijatietokantoja, artikkelitietokantoja tai kotiseututietokantoja. Kirjallisuutta ja kirjailijoita esittelevät Internet-sivut ovat myös yleisiä. Suomen kirjastoverkossa on käytössä vain kaksi kotiseutuaineistoa keräävää wikiä. Ne ovat Kanta-Hämeen HämeWiki ja Kymenlaakson Kymipedia. Wikit eli verkkotietosanakirjat mahdollistavat asiakkaiden ja muiden sidosryhmien, esimerkiksi koulujen, osallistumisen aineiston tuottamiseen. Toinen harvinaisuus Suomessa oli karttasovellukset. Esimerkiksi Helsingin kaupunginkirjaston karttasovellus on ainutlaatuinen Suomessa, mutta jotkut pienemmät kirjastot ovat tallentaneet esimerkiksi kotiseutukierroksensa GoogleMapsiin.

Ulkomailla erikoiskokoelmien digitointia on toteutettu yleensä isoissa projekteissa, joiden lopputulokset ovat laajoja. Yleisimmin Yhdysvalloissa kulttuuriperintökokoelmia on koottu Internetiin isoina digitaalisina kirjastoina tai portaaleina Suomessa yleisen aluetietokannan sijasta. Yleensä jokaisella osavaltiolla on oma "Muisti-projektinsa", jonne on digitoitu osavaltion historiaa, kulttuuria, paikkoja ja ihmisiä koskevia materiaaleja. Ylimpänä näistä on Kongressin kirjaston American Memory, jota on koottu koko maan yhteistyönä. Suomessa tämän vastineeksi voi katsoa Kansallisen digitaalinen kirjaston, joka kuitenkin on vasta lapsenkengissä verrattessa American Memoryn laajuuteen. Lisäksi usealla on oma wikinsä, josta käytetään termiä ensyklopedia. Myös Suomelle tyypillisiä pieniä digitoituja kokoelmia sisältäviä web-sivustoja on olemassa, mutta nekin on koottu yhteen portaalien avulla.

Kotimaassa maakuntakirjastot tuottavat suurimman osan verkkomateriaalista, joko yksin tai yhteistyössä oman alueensa kirjastojen tai muiden maakuntakirjastojen kanssa. Yhteistyötä tehdään jonkin verran myös muiden toimijoiden, kuten koulujen, museoiden ja arkistojen kanssa. Yhdysvalloissa on sama trendi, mutta paljon näkyvämpänä ja yleisempänä. Verkkomateriaalien tuottoa koordinoivat usein osavaltion keskuskirjastot tai -arkistot. Lisäksi historialliset yhdistykset tekevät omia digitointiprojektejaan.

Varsinaista digitointia, eli aineiston muuttamista digitaalisen muotoon tehdään yleisissä kirjastoissa vielä varsin vähän. Tähän on syynä sekä resurssien puute, että tekijänoikeudet. Yhdysvalloissa digitoinnissa on samat ongelmat, mutta digitointia on suoritettu paljon

enemmän. Yhdysvalloissa kulttuuriperintöaineistot ovat yleensä akateemisissa kirjastoissa yleisten kirjastojen sijaan ja näin niillä on enemmän rahoitusta kuin Suomen yleisillä kirjastoilla.

Suomen yleisten kirjastojen osalta voidaan johtopäätöksenä todeta, että kotiseutukokoelmia ei ole vielä siirretty Internetiin suuressa laajuudessa. Noin puolella tutkituista kirjastoista ei ollut mitään mainintaa kotiseutukokoelmista tai kotiseutuaineistosta. Löydetty aineisto oli lähinnä keskittynyt maakuntakirjastojen tuottamiin aineistoihin, vaikka poikkeuksiakin löytyi. Tämä johtuu pitkälti resurssien puutteesta, mutta myös siitä että projekteja on helpompi tehdä yhteistyönä. Lisäksi kotimaiset Internet-aineistot eivät suurimmaksi osaksi olleet edes digitoituja, vaan vain kotiseutukokoelmien kuvailutietoja. Jotta saisi kokoelmat käytettäväksi, on yhä mentävä kirjastoon.

Kirjasto 2.0:aan kuuluu vuorovaikutteisuus. Vuorovaikutteisuutta kartoituksessa havaittiin wikien lisäksi joillakin kotiseutu- ja kirjallisuussivustoilla. Asiakkaille oli annettu mahdollisuus antaa palautetta esimerkiksi vääristä tiedoista tai antaa lisätietoa. Yhdysvalloissa asiakkaat pystyivät myös tarjoamaan omia aineistojaan osaksi kokoelmia: esimerkiksi valokuva-arkistoon pystyi lataamaan omia, aihepiiriin kuuluvia kuvia.

Yhdysvalloissa tarjottiin myös mahdollisuus käyttäjälle osallistua digitoimisprosessiin. Digitaalisten aineistojen käyttäjät pystyivät itse täydentämään esimerkiksi kuvien tägejä tai litteroimaan digitoituja asiakirjoja muun muassa Transcribe- ja Tag It! -palveluilla. Suomessa lehtien vuosikertojen massadigitointiohjelmat ovat myös ottaneet käyttäjät prosessiin mukaan luomalla sosiaaliseen mediaan erilaisia sovelluksia, joissa pelin muodossa tarkistetaan digitoitujen tekstien litterointien oikeellisuutta.

Selvitys lisäsi kuvaa siitä, minkälaisia aineistoja Suomessa ylipäättänsä on Internetissä. Uusia ja innovatiivisia tapoja, joita Rovaniemellä ei olisi jo käytössä, ei kotimaasta löytynyt wikejä lukuun ottamatta. Aineistojen taso vaihteli suuresti yksinkertaisesta, kirjaston omille sivustoille laadituista listoista laajempiin portaaleihin. Laajempiin aineistoihin oli yleensä käytetty Opetus- ja kulttuuriministeriön tai Euroopan Unionin tukea. Kokoelmia on usein digitoitu myös erilaisten hankkeiden yhteydessä, jolloin mukana on saattanut olla yhteistyökumppaneita.

Kotimaan selvityksen pohjalta kokosimme seuraavat ehdotukset digitaalisten kokoelmien luontiin Internetissä. Rovaniemen kaupunginkirjastolla ei ole omaa kotiseutukirjailijoiden tietokantaa, mutta kirjailijoita käsittelevä ”Lappilaisia ja saamelaisia kirjailijoita” kyllä. Sivustoa ei enää ylläpidetä, vaan tiedot on siirretty Kirjasampoon. Kirjasammosta tiedot tulisi kuitenkin löytää, eikä asiakkaalla välttämättä ole tietotaitoa etsiä tietoja oikeilla hakusanoilla. Ohje kirjaston omilla sivuilla Kirjasammon käyttämiseen, ja sieltä tiedon etsimiseen, olisi paikallaan. Oman alueen kirjailijoita kuvaavat hakusanalistat auttaisivat asiakasta löytämään etsimänsä tiedon nopeammin ja luotettavammin. Rovaniemeä tuntematon voi myös hakea tietoa Rovaniemeä käsittelevästä kirjallisuudesta tai alueen kirjallisuudesta.

Aluetietokantoja Lapin alueella ovat Lasmakki ja Lapponica. Rovaniemen kaupunginkirjasto tuottaa osaltaan Lapponicaa. Tietokannat ovat osana verkkokirjastoa ja hyvin löydettävissä. Niissä on myös hakuohjeet. Rovaniemi-kokoelman esittelyn yhteyteen voisi ehkä laittaa hakuohjeen tietokannasta. Toisaalta tämä hakuohje voisi olla myös verkkokirjastossa kaikkien niiden Lapin kirjastojen osalta, joiden kotiseutukokoelma on luetteloitu tietokantaan.

Kuten aiemmin on mainittu, verkkotietosanakirjoja Suomen kotiseutu- ja aluekokoelmatyössä käytössä on vain kaksi. Wikien hyöty on niiden kattavuus ja halpuus. Wikejä voidaan käyttää, kuten Kymipedian kohdalla, opetustyössä samalla, kun hyödynnetään asiakkaiden tietämystä ja tarjotaan asiakkaille palvelua. Voidaan myös miettiä asiantuntijoiden ja harrastelija-asiantuntijoiden mukaan pyytämistä. Esimerkiksi innokkaat sukututkijat ja alueellista historiaa harrastavat saattaisivat olla kiinnostuneita tuomaan esille tietämystään ja luomaan yhteisöllisyyttä myös Internetissä. Wikin avulla voidaan myös tuoda ihmisten muistin uumeniin kätkeytyvää tietoa kaikkien saataville.

Karttojen ottaminen mukaan kotiseutukokoelman esittelyyn antaa myös mahdollisuuksia. Sen voi olla vaikka matkailun apuna, havainnollistaen kotiseudun tärkeitä paikkoja. Esimerkiksi monille uusille sukupolville eivät vanhat paikannimet tai paikat kerro mitään, joten karttasovelluksiin voisi upottaa tietoa, miten nämä ovat saaneet nimensä. Lisäksi digitoituja aineistoja voi esittää myös karttamuotoon laitettuna, kuten Helsingin kaupunginkirjasto on tehnyt Tarinoiden Helsingissä. Kartalle voisi sijoittaa esimerkiksi sairaaloita, kirkkoja, ravintoloita, kuten Pohjanhovi, jotka ovat osa paikallishistoriaa. Kartan lisäksi havainnollistamiseen voisi käyttää lainauksia ja valokuvia.



Digitoitujen aineistojen osalta Rovaniemellä on Jacob Fellmanin ruotsinkielinen Lapin matkojen kuvaus, vanhoja karttoja, bibliografioita ja Rovaniemen kirjaston historia. Mikäli digitoituja aineistoja halutaan lisää, tulisi aineistot kuvailla ja mahdollisesti siirtää uudelle, omalle sivustolleen. Yksittäiset Internet-sivuiksi digitoidut aineistot olisi myös hyvä koota yhteen, joko matrikeliksi tai portaaliksi. Tämä takaisi, ettei ne olisi monen mutkan takana Rovaniemen kaupungin sivuilla. Yksi vaihtoehto on tehdä myös samoin kuin Piki-kirjastot. Digitoidusta aineistosta on esimerkit kirjaston sivuilla, ja muuhun aineistoon pääsee käsiksi kirjaston sisäisessä verkossa. Tällöin aineisto vie vähemmän tilaa kaupungin palvelimelta. Tämä kuitenkin vaikeuttaa aineistojen käsiin saamista, niiden osalta jotka eivät pääse paikan päälle.

Portaalien potentiaalia on niiden selkeys. Erilaiset sivustot voidaan koota yhden otsikon alle, jolloin tiedonhakija löytää toisiinsa liittyvät sivustot helposti. Portaaliiin voidaan koota tietoa omien periaatteiden mukaisesti. Portaalit helpottavat suuresti tiedonhakijoiden työtä ja tarjoavat enemmän kuin yksittäiset nettisivustot.

Sosiaalisen median työkaluja ei Suomessa ole hyödynnetty. Mahdollisia työkaluja ovat muun muassa Facebook, blogit, kuvapalvelut, virtuaalikirjastot ja karttasovellukset. Sosiaalisen median hyötyjä ovat sen maksuttomuus ja ihmisten melko laaja osallistuminen niiden muodostamiin yhteisöihin. Facebook on hyvä apuväline markkinointiin, yhteydenpitoon ja tiedottamiseen. Palveluun voi sijoittaa esimerkiksi uutuusmateriaalin mainostamista, tapahtumailmoituksia ja vaikkapa neuvontapalvelua. Lisäksi voidaan informoida asiakkaita, milloin esimerkiksi on digitoitu uutta materiaalia. Facebook-palvelun käytössä on kuitenkin muistettava, että palvelun asetukset on oltava sellaiset, että se on avoinna kaikille Internetin käyttäjille, eikä vain sinne rekisteröityneille.

Blogien avulla voidaan tuoda esille kirjaston kokoelmia kirjallisuusarvostelujen ja esittelyjen kautta. Blogiin voidaan myös kirjoittaa esittelyjä eri aiheista, esimerkiksi maamerkeistä Rovaniemellä tai Jari Tervosta. Tällaiseen esittelyyn voi liittää kirjastosta löytyvät lähteet ja digitoitua kokoelmaa, kuten kuvia. Blogipäivityksenä voi tehdä eräänlaisia näyttelyitä haluamastaan aiheesta. Blogipäivityksen ei tarvitse olla edes pitkä, joten se ei vie paljon resursseja. Lisäksi blogit lisäävät vuorovaikutusta käyttäjien kanssa. Blogissa voidaan myös kirjoittaa Lappi-osaston kirjastotyön arjesta ja sattumuksista. Lisäksi blogin voi kirjaston sivujen

sijasta laittaa yleiselle blogipalvelimelle tai jos on mahdollista sijoittaa esimerkiksi paikallislehden sivustolle.

Virtuaalimaailmat ovat vielä aika kaukainen kirjastotyöhön sovellettava työkalu. Harva on edes löytänyt virtuaalimaailmoja, joten siellä ei ole ainakaan tällä hetkellä potentiaalista asiakaskuntaa, joille tuottaa palveluja. Kukaan ei myöskään halua alkaa käyttää uutta palvelua vain kirjaston tähden. Virtuaalimaailmojen kehitys on vasta aluillaan ja esimerkiksi grafiikka ei vielä tee niiden käyttämisestä käyttäjäystävällistä. Ehkä sosiaaliset mediat ovatkin tulevaisuudessa kehittymässä enemmän virtuaalimaailmoiksi, joissa voi luoda avatarit ja elää keinoelämää. Tällöin siellä olisi jo käyttäjäkunta, jolle organisaatiot voivat tarjota palveluita.

Uudet kirjastojärjestelmät, kuten Axiellin järjestelmä, joka on käytössä esimerkiksi Aalto- ja Piki-kirjastoissa antaa mahdollisuuden luoda verkkokirjastoon erilaisia kokonaisuuksia esimerkiksi kirjavinkkausta tai kuten Piki-kirjastossa Kotiseutuni-osion. Uusissa kirjastojärjestelmissä asiakkailta saattaa olla myös mahdollista ehdottaa tai suositella kirjoja, ja vuorovaikutteisuutta on muutenkin lisätty. PallasPro-kirjastojärjestelmää tulevaisuudessa vaihdettaessa asia voidaan ottaa huomioon tietojärjestelmän valinnassa.

Kotiseutu- ja aluekokoelmia ei myöskään tarvitse toteuttaa maksullisissa pohjissa, sillä nykyään on tarjolla monia avoimen lähdekoodin ohjelmistoja. Yhdysvalloissa hyvin yleinen tietokanta/digitaalinen kirjasto –pohja on CONTENTdm. Suomessa avoimen lähdekoodin ohjelmistoista on käytössä Doria, joka on DSpaceen pohjautuva digitaalisen aineiston hallintajärjestelmä.

## 8 POHDINTA

Opinnäytetyön tilaaja on Rovaniemen kaupunginkirjasto – Lapin maakuntakirjasto. Työmme tavoitteena oli selvittää alue- ja kotiseutukokoelmatyötä Internetissä. Tilaajan toiveena oli saada uusia tapoja tuoda esille kotiseutukokoelmaa verkossa, sillä heidän tiloissaan ei ole juuri tilaa tuoda kokoelmaa esille perinteisin keinoin, esimerkiksi näyttelyin. Päätimme tehdä kartoituksen, siitä mitä muissa kirjastoissa on tehty asian hyväksi.

Aloitimme työn alkuvuodesta 2011 ottamalla yhteyttä Rovaniemen kaupunginkirjaston Lappi-osastoon ja kysymällä mahdollisia opinnäytetyöaiheita. Aloitusseminaarin pidimme samana keväänä, ja varsinaisen työn aloitimme lokakuussa. Alkuperäisen aikataulun mukaan työn olisi pitänyt valmistua joulukuussa 2011. Aikataulu kuitenkin muuttui useiden henkilökohtaisten syiden vuoksi.

Opinnäytetyön keskeiset kysymykset ovat mitä digitaalisia kotiseutu- ja aluekokoelmia on digitoitu ja mihin eri formaatteihin. Kysymyksiin etsittiin vastausta tarkastelemalla, kartoittamalla ja tyypittelemällä erilaisia Internetissä olevia yleisten kirjaston tuottamia kotiseutu- ja aluekokoelma-aineistoja. Selvitykseen on käytetty kartoittavaa ja kuvailevaa tutkimusta. Selvitys on jaettu kahteen osaan, kotimaiseen ja ulkomaiseen, joista kotimaisen osuuden kartoitus on tehty tutkimalla Suomen yleisten kirjastojen Internet-sivuja. Ulkomaiseen osuuteen on tutkittu Yhdysvaltain eri osavaltioiden suurimpia erikoiskokoelmasivuja.

Kotimaiset verkkoaineistot jaoin seuraaviin tyyppeihin: alue- ja kirjailijatielokannat, kirjallisuusmatrikelit, alueelliset Internet-sivut, portaalit, digitoidut aineistot, wikit, aineistoluettelot ja karttasovellukset. Yhdysvaltojen kirjastokokoelmien kartoituksesta poimimme näiden lisäksi Web 2.0:n työkaluja.

Kotimaisten verkkokokoelmien yleisimmät toteutusmuodot ovat tietokannat, kirjailijamatrikelit ja alueelliset kirjailijasivut. Vähempilukuisia ovat portaalit ja aineistolistat. Yleisin digitointitapa on ollut tiedostojen tai valokuvien muuttaminen pdf-tiedostoksi. Harvinaiset kotiseutu- ja aluekokoelmu muodot Internetissä ovat wikit ja karttasovellukset.

Yhdysvalloissa yleisimpiä muotoja olivat digitaaliset kirjastot, wikit ja portaalit. Digitaaliset kirjastot olivat koottu ”muisti-projekteina” ja ne käsittivät yleensä yhden kaupungin tai osavaltion historiaa.

Yhdysvaltojen ja Suomen erikoiskokoelmat Internetissä eroavat muistiorganisaatioiden järjestäytymisessä ja organisaatorakenteessa, projektien koossa ja rahoituksessa, aikaisemman aloituksen (1990-luvulla) ja sosiaalisen median käytössä. Yhdysvalloissa erikoiskokoelmia ja alueellisia historiakokoelmia keräävät yleensä akateemiset kirjastot, eivät yleiset kirjastot.

Suunnittelimme ensin kartoittavamme ulkomaisia kokoelmia myös Euroopassa, mutta päädyimme Yhdysvaltoihin useista syistä. Euroopan kirjastojen kokoelmat ulottuvat historiallisesti huomattavasti pitemmälle aikavälille kuin Suomessa, joten Yhdysvallat on parempi vertailukohde. Yhdysvaltojen kokoelmat ovat myös helpommin hallittavissa, vaikka niitä onkin runsaasti.

Kartoituksen alkuvaiheessa kävi selväksi, että Suomessa ei ole kovinkaan monia tapoja toteuttaa kotiseutu- ja aluekokoelmia Internetissä. Rovaniemen kaupunginkirjastolla on käytössään suurin osa niistä tavoista, joita käytetään muuallakin Suomessa. Löysimme kuitenkin muutamia hyviä tapoja ja tietoa digitointiprojektin toteuttamiseen.

Yksi opinnäytetyötä tehdessä esiin tulleista ongelmista oli termien monimuotoisuus. Yhdessä lähteessä saatettiin termillä tarkoittaa yhtä, toisessa toista asiaa. Ulkomaisten ja kotimaisten termien käyttö erosi myös toisistaan. Termit olivat osaltaan myös moniselitteisiä, esimerkiksi digitoinnilla voidaan tarkoittaa kaikkea videonauhan siirtämisestä DVD-levylle, kokonaisten aineistokokonaisuuksien muuttamisesta sähköiseen muotoon. Lisäksi kokoelmia kuvaavat termit vaihtelivat.

Kartoitusta tehdessä huomasimme yllätykseksemme miten paljon vanhentuneita ja toimimattomia linkkejä löytyi. Käytettävyys ja löydettävyys osoittautuivat tärkeiksi osiksi kirjaston asiakaspalvelussa Internetissä. Emme ole pohtineet näitä tässä työssä, sillä ne eivät olleet osa aihetta. Käytettävyys on kuitenkin otettava huomioon digitoitujen aineistojen esiintuomisessa.

Kotimaan kartoitusta tehdessä huomio kiinnittyi opinnäytetyön kysymysten lisäksi materiaalin löydettävyyteen, käytettävyyteen että päivitykseen. Nämä eivät olleet suoranaisesti opinnäytetyön tutkimusalueita, mutta ne vaikuttivat kartoituksen lopputulokseen. Kartoitusta tehdessä tuli esille

kuvailemattomia ja toimimattomia linkkejä sekä päivittämättömiä tietoja ja sivustoja. Asiakkaan kannalta tällaiset sivut ja linkit ovat ongelmallisia sillä niitä ei ensinnäkään löydä ja muutenkin niihin käytetyt resurssit valuvat hukkaan.

Arvioimme, että olemme suoriutuneet opinnäytetyön tekemisestä olosuhteisiin nähden melko hyvin. Koska kartoitus on työläs menetelmä, väsyminen työn tekemiseen ja henkilökohtaisen elämän tuomat paineet ovat vaikuttaneet jonkin verran työn aikatauluun. Olemme kuitenkin tyytyväisiä lopputulokseen. Olemme mielestämme löytäneet vastaukset tutkimuskysymyksiin ja saaneet näkökulman siihen, miten tällä hetkellä kotiseutu- ja aluekokoelmia tuodaan esille Internetissä.

Opinnäytetyöprosessin aikana olemme oppineet mitä Kirjasto 2.0 tarkoittaa, miten sitä voi hyödyntää. Lisäksi on tullut kokonaiskuva digitoiduista kulttuuriperintökokoelmista yleensä ja näiden eroista Suomessa ja Yhdysvalloissa. Olemme myös oppineet paljon prosessikirjoittamisesta.

Valitsemamme tutkimusmenetelmä sopii mielestämme hyvin tutkimuskysymyksiin. Olisimme voineet tutkia laajemmin ulkomaista aineistoa, mutta silloin opinnäytetyön tulisi keskittyä ainoastaan kartoitettavan maan kokoelmiin tai kyseessä olisi oltava laajempi kartoitus kuin mitä opinnäytetyön opintopistemäärä osoittaa. Toinen vaihtoehto olisi ollut vain rajata kartoitus tiettyyn näkökulmaan ja valita vain esimerkiksi Web 2.0 ohjelmien tuotoksia, mutta katsoimme kuitenkin tärkeämmäksi saada kokonaiskuvaa, mitä alalla on tällä hetkellä menossa.

Tutkimuksen tulokset olisi voinut jäsentää myös toisella tapaa. Opinnäytetyötä olisi voinut rakentaa rakentamamme kartoituksen aineistolajien mukaan. Tällöin tuloksia ei olisi esitetty maakunnittain, vain esimerkiksi wikien alle olisi koottu esimerkkejä.

Mahdollisia jatkotutkimuskohteita on useita. Ensinnäkin voisi tehdä kokonaisen digitointiprojektin kotiseutu- tai aluekokoelman digitoimisesta tai tehdä tätä koskevan digitointioppaan hyvistä käytänteistä. Lisäksi voisi tutkia kotiseutu- ja aluekokoelmien markkinointia, esimerkiksi sosiaalisessa mediassa tai tehdä laajemman näkökulman siihen, miten Web 2.0:n työkaluja voi käyttää kokoelmien esiintuomiseen. Yksi mahdollinen jatkotutkimuskohde on esimerkiksi digitaalisten kirjastojen käytettävyyden tutkiminen. Lisäksi voisi tehdä selvityksen kokoelmatyöhön

Internetissä käytettävistä ohjelmista. Jatkotutkimusta voi tehdä myös erilaisten organisaatioiden kuten kirjastojen, museoiden ja arkistojen yhteistyömahdollisuuksista kokoelmien esille tuomisessa.

Huomioimme, että usein projektien päättyessä projektin tulos on jätetty oman onnensa nojaan. Tällöin sen arvo asiakkaalle ja tekijäorganisaatiolle laskee jatkuvasti. Tällainen on ajan ja muiden resurssien tuhlaamista. Samoin huomasimme että vanhat tuotokset on jätetty näkyviin verkkoon, vaikka aika on ajanut niistä ohi. Tällaiset sivut pitäisi poistaa viemästä tilaa muutenkin rajallisilla palvelimilla. Projektia suunnitellessa pitäisi olla jo selkeä kuva siitä, miten projektin lopputulosta ylläpidetään projektirahoituksen päätyttyä.

Mietimme myös miksei Suomessa tehdä enemmän yhteistyötä, esimerkiksi museoiden, kirjastojen ja arkistojen kesken. Yhteistyö veisi jonkin verran resursseja, mutta toisaalta myös säästäisi niitä, kun samoja asioita ei tarvitsisi tehdä yksin. Lisäksi yhteistyöt rikastaisivat näitä projekteja, sillä jokaisella muistiorganisaatiolla on omanlaisensa kokoelmat aiheista. Lisäksi yleisten kirjastojen ja koulujen yhteistyönä voisi tehdä muutakin kuin kirjastonkäytön opetusta. Monet oppilaitokset voisi esimerkiksi projekteissa ottaa mukaan itse kirjastotyöhön. Myösuusien teknologisten työkalujen käyttöönoton yhteydessä tulevia asiakaskäyttäjiä voisi kuulla heti alkuvaiheessa. Tällöin osa mahdollisista ongelmista käytettävyyden kannalta voitaisiin havaita heti. Lisäksi voidaan kerätä ennen projektia mielipiteitä siitä, mitä oikeat asiakkaat haluaisivat käyttöönsä digitaalisessa muodossa.

## LÄHTEET

Arms, W. 2001. Digital Libraries. Cambridge, Massachusetts. The MIT Press.

Black, E. 2007. Web 2.0 and Library 2.0: What librarians need to know. Teoksessa N.Courtney (toim.) Library 2.0 and beyond: innovative technologies and tomorrow's user. USA: Libraries Unlimited.

Bremer-Laamanen, M. 2002. Kirjastojen kulttuuriperinnön digitointiohjelma. Hakupäivä 28.4.2012 [http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/dimiko/kirjastojendigitointiohjelma/Files/liitetiedosto2/kirjastojen\\_kulttuuriperinnon\\_digitointiohjelma.pdf](http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/dimiko/kirjastojendigitointiohjelma/Files/liitetiedosto2/kirjastojen_kulttuuriperinnon_digitointiohjelma.pdf).

Casey, M. & Savastinuk, L. 2007. Library 2.0; A Guide to Participatory Library Service. New Jersey, USA: Information Today Inc.

Chowdhury, G. & Chowdhury S. 2003. Introduction to Digital Libraries. London. Facet Publishing.

DSpace. 2012. Museums/Cultural Heritage. Hakupäivä 2.6.2012 [http://www.dspace.org/index.php?option=com\\_content&view=article&id=103](http://www.dspace.org/index.php?option=com_content&view=article&id=103).

Fabunmi, B., Fabunmi, M. & Paris, M. Library materials: a snapshot of library digitization practices in the USA. Hakupäivä 22.5.2012 <https://ojcs.siue.edu/ojs/index.php/ijaaas/article/viewFile/80/142>.

Getting, B. 2007. Basic Definitions: Web 1.0, Web. 2.0, Web 3.0. Hakupäivä 31.5.2012 <http://www.practicalecommerce.com/articles/464-Basic-Definitions-Web-1-0-Web-2-0-Web-3-0>.

Haapaniemi, M., Katvala M, Kortelainen, T. & Ollanketo, A. 2008. Sisältöä vai sosiaalista vuorovaikutusta? – Digitaalinen kirjasto määritelmässä ja käytännössä. Hakupäivä 31.5.2012 <http://ojs.tsv.fi/index.php/inf/article/viewFile/802/662>.

Heikkinen, P. 2010. Kuka digitoi kulttuuriperintömme? Hakupäivä 22.5.2012 <http://www.stks.fi/files/koulutukset/kirjasto juridiikka/Heikkinen.pdf>.

Heinisuo, R., Koskela, S. & Saine, R. 2004. Kirjastopalvelut kaikilla mausteilla. Hakupäivä 31.5.2012

[http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2004/liitteet/opm\\_189\\_kirjastopalvelut.pdf?lang=fi](http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2004/liitteet/opm_189_kirjastopalvelut.pdf?lang=fi).

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. Uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Holmberg, K., Huvila, I., Kronqvist-Berg, M., Nivakoski, O. & Widén-Wulff, G. 2009. Kirjasto 2.0: Muuttuva osallistumisen kulttuuri. Latvia, BTJ Kustannus.

Jones, T. 2001. An Introduction to Digital Projects for Libraries, Museums and Archives. Hakupäivä 22.5.2012 <http://images.library.uiuc.edu/resources/introduction.htm>.

Jämsän kaupunginkirjasto. 2010. Kotiseutukokoelman keruuperiaatteet. Hakupäivä 28.4.2012 [http://www.jamsa.fi/kirjasto\\_ja\\_kulttuuri/kirjasto/.aineistojen\\_hankinta.html/13165.pdf](http://www.jamsa.fi/kirjasto_ja_kulttuuri/kirjasto/.aineistojen_hankinta.html/13165.pdf).

Järvinen, P. 2009. Digiarkistointi: Säilytä muistot ja tiedostot. Jyväskylä. WSOYpro Oy.

Kansallinen digitaalinen kirjasto. 2011. Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen toimintasuunnitelma 2011–2013. Hakupäivä 6.2.2012 [http://www.kdk.fi/images/stories/tiedostot/kdk%20toimintasuunnitelma%202011\\_2013.pdf](http://www.kdk.fi/images/stories/tiedostot/kdk%20toimintasuunnitelma%202011_2013.pdf).

Kansallinen digitaalinen kirjasto. 2012b. Toteuttamissuunnitelma. Hakupäivä 10.05.2012 <http://www.kdk.fi/fi/pitkaaikaissailytyt/toteuttamissuunnitelma>.

Kansallinen digitaalinen kirjasto. 2012a. KDK- asiakasliittymän kehittämislinjauksia. Hakupäivä 17.4.2012 [http://www.kdk.fi/images/stories/tiedostot/ESITYS\\_KDK-asiakasliittymän%20kehittämislinjauksia\\_27.2.2012.pdf](http://www.kdk.fi/images/stories/tiedostot/ESITYS_KDK-asiakasliittymän%20kehittämislinjauksia_27.2.2012.pdf).

Kekki, K. 2003. Yleisten kirjastojen kimpat. Kansalliskirjastolehti (6), 13–15.



Kopiraitti.fi. 2011a. Kopiosto ry. Kansainvälinen ulottuvuus. Hakupäivä 14.5.2012  
[http://www.kopiraitti.fi/tekijanoikeuksien\\_abc/fi\\_FI/tekijanoikeuden\\_rajotukset/](http://www.kopiraitti.fi/tekijanoikeuksien_abc/fi_FI/tekijanoikeuden_rajotukset/).

Kopiraitti.fi. 2011b. Kopiosto ry. Tekijänoikeuden abc. Hakupäivä 14.2012  
[http://www.kopiraitti.fi/tekijanoikeuksien\\_abc/fi\\_FI/tekijanoikeuksien\\_abc/](http://www.kopiraitti.fi/tekijanoikeuksien_abc/fi_FI/tekijanoikeuksien_abc/)

Kopiraitti.fi 2011c. Kopiosto ry. Suoja-aika. Hakupäivä 14.5.2012  
[http://www.kopiraitti.fi/tekijanoikeuksien\\_abc/fi\\_FI/suoja\\_aika/](http://www.kopiraitti.fi/tekijanoikeuksien_abc/fi_FI/suoja_aika/).

Lacher-Feldman, J., Matienzo, M., Root Green, J. & Schindler, A. 2009. Old Stuff, New Tricks: How Archivists Are Making Special Collections Even More Special Using Web 2.0 Technologies. Hakupäivä 14.5.2012 <http://www.slideshare.net/amycsc/old-stuff-new-tricks-how-archivists-are-making-special-collections-even-more-special-using-web-20-technologies-presentation>.

Liikenne- ja viestintäministeriö. 2010. Tuottava ja uudistuva Suomi – Digitaalinen agenda vuosille 2011–2020. Hakupäivä 31.5.2012  
[http://www.lvm.fi/c/document\\_library/get\\_file?folderId=964902&name=DLFE-11408.pdf&title=Selonteko.%20Tuottava%20ja%20uudistuva%20Suomi%20%E2%80%93%20Digitaalinen%20agenda%20vuosille%202011-2020](http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=964902&name=DLFE-11408.pdf&title=Selonteko.%20Tuottava%20ja%20uudistuva%20Suomi%20%E2%80%93%20Digitaalinen%20agenda%20vuosille%202011-2020).

Liu, Y. 2004. Best practices, standards and techniques for digitizing library materials: a snapshot of library digitization practices in the USA. Hakupäivä 22.5.2012  
<https://ojs.siue.edu/ojs/index.php/ijaaas/article/viewFile/80/142>.

Mäkinen, I. 2009. Yleinen kirjasto hyvinvointiyhteiskunnassa 1960-luvun alusta vuosituhaten vaihteeseen. Teoksessa I. Mäkinen (toim.) Suomen yleisten kirjastojen historia. Helsinki: BTJ, 411-412.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2011. Kansallinen digitaalinen kirjasto yhteistyössä ja yhteentoimivasti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2011:18. Hakupäivä 20.2.2012  
<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2011/liitteet/OKM18.pdf?lang=fi>.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2012a. Kirjastojen tehtävät ja työnjako. Hakupäivä 27.4.2012  
[http://www.okm.fi/OPM/Kirjastot/kirjastoverkosto/tehtavat\\_ja\\_tyonjako/?lang=fi](http://www.okm.fi/OPM/Kirjastot/kirjastoverkosto/tehtavat_ja_tyonjako/?lang=fi).

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2012b. Kulttuuriperinnön digitointi. Hakupäivä 27.4.2012  
[http://www.minedu.fi/OPM/Kulttuuri/Museot\\_ja\\_kulttuuriperintoe/kulttuuriperinnon\\_digitointi?lang=fi](http://www.minedu.fi/OPM/Kulttuuri/Museot_ja_kulttuuriperintoe/kulttuuriperinnon_digitointi?lang=fi).

Peltonen, J. 1987. Paikallis- ja aluekokoelmat. Teoksessa V. Blinnikka, I. Holmberg & V. Lehväsaho(toim.) Kirjastotyön perusteet. Helsinki: Kirjastopalvelu, 72–77.

Peltonen, J. 2010. Lapponica – pohjoisen muisti. Teoksessa Vuontisjärvi, K. Pappien harrastuksesta moderniksi kirjastoksi: Rovaniemen kaupunginkirjasto 150 vuotta. Rovaniemi: Sevenprint, 107 – 120.

Rovaniemen kaupunginkirjasto. 2012a. Lappi-osasto ja sen pohjoiset kokoelmat. Hakupäivä 23.3.2012  
[http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Lappi\\_ja\\_saamelaiset.iw3](http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Lappi_ja_saamelaiset.iw3).

Rovaniemen kaupunginkirjasto. 2012b. Digitoidut aineistot. Hakupäivä 23.3.2012  
[http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Lappi\\_ja\\_saamelaiset/Digitoidut\\_aineistot.iw3](http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Lappi_ja_saamelaiset/Digitoidut_aineistot.iw3).

Rovaniemen kaupunginkirjasto. 2012c, Grönlanti ja Inuittikokoelma. Hakupäivä 23.3.2012  
[http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Lappi\\_ja\\_saamelaiset/Gronlanti\\_ja\\_inuittikokoelma.iw3](http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Lappi_ja_saamelaiset/Gronlanti_ja_inuittikokoelma.iw3).

Rovaniemen kaupunginkirjasto. 2012d. Saamelainen erikoiskirjasto. Hakupäivä 23.3.2012  
[http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Lappi\\_ja\\_saamelaiset/Saamelainen\\_erikoiskirjasto.iw3](http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Lappi_ja_saamelaiset/Saamelainen_erikoiskirjasto.iw3).

Rovaniemen kaupunginkirjasto. 2012e. Rovaniemikokoelma. Hakupäivä 23.3.2012  
[http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Lappi\\_ja\\_saamelaiset/Rovaniemi\\_kokoelma.iw3](http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Lappi_ja_saamelaiset/Rovaniemi_kokoelma.iw3).

Rovaniemen kaupunginkirjasto. 2012f. Usein kysytyjä kysymyksiä. Hakupäivä 23.3.2012 [http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Usein\\_kysytyja\\_kysymyksiä\\_/Kokoelma\\_ja\\_hankintaperusteet.iw3](http://www.rovaniemi.fi/suomeksi/Palveluhakemisto/Kirjasto/Usein_kysytyja_kysymyksiä_/Kokoelma_ja_hankintaperusteet.iw3).

Saarti, J. 2009. Seinätön kirjasto: Tieto- ja viestintäteknikkaa yleisissä kirjastoissa 1970–1990 - luvuilla. Teoksessa I. Mäkinen (toim.) Suomen yleisten kirjastojen historia. Helsinki: BTJ, 738-755.

Smith, A. 1999. Why Digitize? Hakupäivä 22.5.2012 <http://www.clir.org/pubs/reports/pub80-smith/pub80.html>.

Tirronen, M. 2008. Web 2.0: Verkon numerologia. Helsinki: BTJ Finland Oy.

## **Kartoituksen lähteet**

### **Kotimainen**

Aapeli ja muita tuttavuuksia. 2012. Kuopion kaupunginkirjasto – Pohjois-Savon maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://bibliografia.kuopio.fi/home>.

Aineistoa Keski-Suomen historiasta. Jyväskylän kaupunginkirjasto – Keski-Suomen maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://www3.jkl.fi/kirjasto/keskiaineisto/index.htm>.

Anders-verkkokirjasto. 2012. Hakupäivä 20.5.2012 <http://anders.verkkokirjasto.fi/web/arena/kirjastot;jsessionid=5B2997DE118BC631EFD3E93CFE05B652>.

Apila-tietokanta 2012. Hausjärven kirjasto, Hyvinkään kirjasto & Riihimäen kirjasto. Hakupäivä 11.5.2012 <http://www.riihimaki.fi/Riihimaki/Ratamo-kirjastot/Apila/Etusivu/>.

Arvi-tietokanta. 2012. Hämeenlinnan kaupunginkirjasto. Hakupäivä 12.5.2012 <http://arvi.kirjas.to/>.

Botnia. 2005. Kokkolan kaupunginkirjasto, Seinäjoen kaupunginkirjasto & Vaasan kaupunginkirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://web.seinajoki.fi/kirjasto/botnia.html>.

Caiana. 2012. Kajaanin kaupunginkirjasto – Kainuun maakuntakirjasto. Hakupäivä 12.5.2012 <http://caiana.kirjas.to/>.

Chydenica. 2000. Kokkolan kaupunginkirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://lib.kokkola.fi/chydenica/aloituss3.htm>.

Etelä-Saimaa artikkelitietokanta. 2012. Lappeenrannan maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://www2.lappeenranta.fi/lehtitietokanta/>.

Hartolan kunnankirjasto. 2012. Kirjailijat. Hakupäivä 20.5.2012 <http://www.hartola.fi/sivistys/kulttuuritoimi/kirjailijat.htm>.

Helsinki-aiheista musiikkia. 2012. Helsingin kaupunginkirjasto. Hakupäivä 21.5.2012 <http://pandora.lib.hel.fi/musiikkiasema/musa/musakone.php?>.

Hiljan huone. 2012. Imatran kaupunginkirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://www.imatra.fi/hiljanhuone/index.htm>.

Hämeenlinnan kirjasto. 2012. Kotiseutukokoelmat. Hakupäivä 28.4.2012 <https://hameenlinna.verkkokirjasto.fi/web/arena/kotiseutu>.

Hämeenlinnan Lydia. 2007. Hämeenlinnan kaupunginkirjasto. Hakupäivä 12.5.2012 <http://kirjasto.hameenlinna.fi/kirjasto/lydia/>.

HämeWiki. 2012a. HämeWiki: tietoja. Hämeenlinnan kaupunginkirjasto. Hakupäivä 13.5.2012 <http://www.hamewiki.fi/wiki/H%C3%A4me-Wiki:Tietoja>.

HämeWiki. 2012b. Toiminnot. Hakupäivä 13.5.2012 <http://www.hamewiki.fi/wiki/Toiminnot:Toimintosivut>.

lisalmen kaupunginkirjasto. 2011a. Helvi, Heikki ja Juhani – lialmelaisia kirjailijoita. Hakupäivä 20.5.2012

[http://www.iisalmi.fi/Suomeksi/Palvelut/Kulttuuripalvelut/Kirjasto/Helvi,\\_Heikki\\_ja\\_Juhani\\_-\\_iialmelaisia\\_kirjailijoita\\_iw3](http://www.iisalmi.fi/Suomeksi/Palvelut/Kulttuuripalvelut/Kirjasto/Helvi,_Heikki_ja_Juhani_-_iialmelaisia_kirjailijoita_iw3).

lisalmen kaupunginkirjasto. 2011b. Idyllinen lialmi – kuvia vanhoilta ajoilta. Hakupäivä 20.5.2012

[http://www.iisalmi.fi/Suomeksi/Palvelut/Kulttuuripalvelut/Kirjasto/Muut\\_palvelut/Kotiseutukokoelma\\_eli\\_lialmi-kokoelma/Idyllinen\\_lialmi\\_-\\_kuvia\\_vanhoilta\\_ajoilta.iw3](http://www.iisalmi.fi/Suomeksi/Palvelut/Kulttuuripalvelut/Kirjasto/Muut_palvelut/Kotiseutukokoelma_eli_lialmi-kokoelma/Idyllinen_lialmi_-_kuvia_vanhoilta_ajoilta.iw3).

Itä-Uudenmaan kirjailijat. 2012. Sipoon kaupunginkirjasto. Hakupäivä 20.5.2012

[http://www.sipoo.fi/maakuntakirjailijat/suo/sivujen\\_toimittamisesta.htm](http://www.sipoo.fi/maakuntakirjailijat/suo/sivujen_toimittamisesta.htm).

Joensuun seutukirjasto. 2009. Joensuu kaunokirjallisuudessa. Hakupäivä 12.5.2012

<http://www.jns.fi/Resource.phx/sivut/sivut-kirjasto/kokoelmatjatedonhaku/joensuukaunokirjallisuudessa.htx>.

Joensuun seutukirjasto. 2012. Pohjois-Karjalaa käsittelevää aineistoa. Hakupäivä 12.5.2012

<http://www.jns.fi/Resource.phx/sivut/sivut-kirjasto/hakemisto/pkarjala.htx>.

Jyväskylän kaupunginkirjasto. 2012. Keski-aluetietokanta. Hakupäivä 19.5.2012

<http://www.jkl.fi/kirjasto/keskisuomi/keskitietokanta>.

Kainuun nykykirjailijoita. 2007. Kajaanin kaupunginkirjasto – Kainuun maakuntakirjasto.

Hakupäivä 20.5.2012 [http://213.143.184.82/kirjasto/Kainuun\\_nykykirjailijat/index.html](http://213.143.184.82/kirjasto/Kainuun_nykykirjailijat/index.html).

Keski-Suomalainen kirjallisuus. 2002. Jyväskylän kaupunginkirjasto – Keski-Suomen

maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://www3.jkl.fi/kirjasto/kirjailijat/index.htm>

Kirjailijoita Satakunnassa. 2000. Porin kaupunginkirjasto. Hakupäivä 20.5.2012

<http://www2.pori.fi/kirjasto/kirjailijat/toimitus.htm>.

KirjastoVirma. 2012a. KirjastoVirma. Hakupäivä 20.5.2012 <http://www.kirjastovirma.net/info>.

KirjastoVirma. 2012b. KirjastoVirma. Hakupäivä 20.5.2012 <http://www.kirjastovirma.net/>.

Kokkolan kaupunginkirjasto. 2012a. Hakupäivä 20.5.2012  
[http://www.kokkola.fi/kirjasto/kotiseutuaineisto/chydenica/fi\\_FI/chydenica-kotiseutukokoelma/](http://www.kokkola.fi/kirjasto/kotiseutuaineisto/chydenica/fi_FI/chydenica-kotiseutukokoelma/).

Kokkolan kaupunginkirjasto. 2012b. Annikki Wiirilinnan kirjoituksia. Hakupäivä 14.5.2012  
<http://lib.kokkola.fi/wiirilinna/index.htm>.

Kolmen kanteleen kokoelmat. 2012. Ilomantsin kirjasto. Hakupäivä 12.5.2012  
<http://www.kiinet.com/kolmekannelta2/>.

Kotiseutumme Kokkola. 2011. Kokkolan kaupunginkirjasto. Hakupäivä 16.5.2012  
<http://lib.kokkola.fi/kotiseutu/>.

Kymenlaakson kirjailijat. 2009. Kouvolan kaupunginkirjasto-maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://kymenlaaksonkirjailijat.kouvola.fi/esittely.html>.

Kymenlaakso-tietokanta. 2012. Kouvolan kaupunginkirjasto-maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 [http://kymenlaakso.prettybit.fi/kmk/search\\_fi.htm](http://kymenlaakso.prettybit.fi/kmk/search_fi.htm).

Kymipedia. 2007. Kouvolan kaupunginkirjasto. Hakupäivä 20.5.2012  
<http://kymipedia.finnicakymenlaakso.fi/index.php?title=Kymipedia>.

Kymipedia. 2008. Kouvolan kaupunginkirjasto. Hakupäivä 20.5.2012  
[http://kymipedia.finnicakymenlaakso.fi/index.php?title=Ohje:Kuinka\\_p%C3%A4%C3%A4sen\\_alkuun](http://kymipedia.finnicakymenlaakso.fi/index.php?title=Ohje:Kuinka_p%C3%A4%C3%A4sen_alkuun).

Laari – lehtiartikkelihaku. 2000. Seinäjoen kaupunginkirjasto – maakuntakirjasto. Hakupäivä 21.5.2012 <http://laari.sjk.fi/mikalaarion.htm>.

Lakiolla tuuloo. 2011. Seinäjoen kaupunginkirjasto – maakuntakirjasto & Vaasan kaupunginkirjasto – maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012  
<http://www.seinajoki.fi/kirjasto/kirjailijat/index.htm>.

Lapinkävijät. 2012. Rovaniemen kaupunginkirjasto. Hakupäivä 20.5.2012  
<http://lapinkavijat.rovaniemi.fi/>.

Lappeenrannan kaupunginkirjasto. 2011a. Carelica-kirjailijat. Hakupäivä 20.5.2012  
[http://www.lappeenranta.fi/Suomeksi/Palvelut/Kirjasto/Etela-Karjala-aineisto/Etelakarjalaisia\\_kirjailijoita.iw3](http://www.lappeenranta.fi/Suomeksi/Palvelut/Kirjasto/Etela-Karjala-aineisto/Etelakarjalaisia_kirjailijoita.iw3).

Lappeenrannan kaupunginkirjasto. 2011b. Etelä-Karjalan pitäjä – ja kylähistorioita. Hakupäivä 20.5.2012  
[http://www.lappeenranta.fi/Suomeksi/Palvelut/Kirjasto/Etela-Karjala-aineisto/Etela-Karjalan\\_pitaja-\\_ja\\_kylahistorioita.iw3](http://www.lappeenranta.fi/Suomeksi/Palvelut/Kirjasto/Etela-Karjala-aineisto/Etela-Karjalan_pitaja-_ja_kylahistorioita.iw3).

Lappeenrannan kaupunginkirjasto. 2011c. Joutsenolaisia tarinoita. Hakupäivä 20.5.2012  
[http://www.lappeenranta.fi/Suomeksi/Palvelut/Kirjasto/Etela-Karjala-aineisto/Joutsenolaisia\\_tarinoita.iw3](http://www.lappeenranta.fi/Suomeksi/Palvelut/Kirjasto/Etela-Karjala-aineisto/Joutsenolaisia_tarinoita.iw3).

Lappilaisia ja saamelaisia kirjailijoita. 2012. Rovaniemen kaupunginkirjasto. Hakupäivä 20.5.2012  
<http://lapinkirjailijat.rovaniemi.fi/>.

Lapponica-tietokanta. 2012. Hakupäivä 20.5.2012  
<http://intro.rovaniemi.fi/Lapponica?formid=lapf2&ulang=fin&sesid=1337626712>.

Lasmarkki. 2012. Kemin kaupunginkirjasto, Keminmaan kunnankirjasto, Tornion kaupunginkirjasto, Tervolan kunnankirjasto & Simon kunnankirjasto. Hakupäivä 20.5.2012  
<http://www.lasmarkki.fi/>.

Latvavesiltä – Pohjois-Karjalaisia kirjailijoita. 2012. Joensuun seutukirjasto – Pohjois-Karjalan maakuntakirjasto. Hakupäivä 8.5.2012  
<http://pkkirjailijat.jns.fi/>.

Lounakirjailijat. 2011. Forssan kaupunginkirjasto. Hakupäivä 11.5.2012  
<http://www.lounakirjailijat.net/etusivu/>.

Luovutetun Etelä-Karjalan pitäjät. 2012. Lappeenrannan kaupunginkirjasto – maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://www.luovutetunetelakarjalanpitajat.fi/Etusivu.iw3>.

Mikkelin kaupunginkirjasto. 2012a. Kirjailijat. Hakupäivä 20.5.2012 <http://kirjasto.mikkeli.fi/kirjailijat>.

Mikkelin kaupunginkirjasto. 2012b. Kirjaston verkkojulkaisut. Hakupäivä 20.5.2012 <http://kirjasto.mikkeli.fi/sivut/kirjaston-verkkojulkaisut>.

Muonion kunta. 2012. Muonion vanhat kuvat. Hakupäivä 20.5.2012 <http://www.muonio.fi/fi/opiskelu-ja-vapaa-aika/kirjasto/muonion-vanhat-kuvat.html>.

Ostrobotnia. 2012. Oulun kaupunginkirjasto – maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://oukasrv6.ouka.fi:8000/?formid=free1&ulang=fin>.

Oulun arkki. 2012. Oulun kaupunginkirjasto – maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 [http://oulu.ouka.fi/kirjasto/oulunarkki/arkki\\_esittely.aspx](http://oulu.ouka.fi/kirjasto/oulunarkki/arkki_esittely.aspx).

Pakkala-kirjailijatietokanta. 2012. Oulun kaupunginkirjasto – maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://oukasrv6.ouka.fi:8003/Intro?formid=bginfo&sesid=1337624134>.

Pirkanmaalaista kaunokirjallisuutta. 2011. Tampereen kaupunginkirjasto. Hakupäivä 21.5.2012 <http://www.tampere.fi/kirjasto/pirkanmaankirjailijat/index.htm>.

Pohjois-Kalotin vanhat kartat. 2012. Rovaniemen kaupunginkirjasto. Hakupäivä 20.5.2012 <http://lapinkavijat.rovaniemi.fi/vanhatkartat/>.

Porin kaupunginkirjasto. 2012. Satakuntasarja. Hakupäivä 20.5.2012 <http://www.pori.fi/kirjasto/satakunta/satakuntasarja.html>.

Porstuakirjastot. 2012. Vaasan kaupunginkirjasto. Hakupäivä 21.5.2012 <http://www.porstuakirjastot.fi/>.



Porvoon kaupunginkirjasto. 2012. Itä-uudenmaan aluetietokanta. Hakupäivä 20.5.2012  
[http://www.porvoo.fi/fi/palvelut/kirjasto/aineistot/ita-uudenmaan\\_aluetietokanta\\_via\\_regis](http://www.porvoo.fi/fi/palvelut/kirjasto/aineistot/ita-uudenmaan_aluetietokanta_via_regis).

Rauman kaupunginkirjasto. 2012. Raumalaisia kirjailijoita. Hakupäivä 20.5.2012  
[http://www.rauma.fi/kirjasto/raumalaisia\\_kirjailijoita/raumalaisia\\_kirjailijoita.htm](http://www.rauma.fi/kirjasto/raumalaisia_kirjailijoita/raumalaisia_kirjailijoita.htm).

Riihimäen kaupunginkirjasto. 2010. Riihimäki kaunokirjallisuudessa. Hakupäivä 12.5.2012  
<http://www.riihimaki.fi/Riihimaki/Kirjasto/Riihimaki-kaunokirjallisuudessa/>.

Tarinoiden Helsinki. 2012. Helsingin kaupunginkirjasto. Hakupäivä 21.5.2012  
<http://www.tarinoidenhelsinki.fi/>.

Tuhannet tunteet. 2012. Kuopion kaupunginkirjasto – Pohjois-Savon maakuntakirjasto. Hakupäivä 20.5.2012  
<http://tuhannettunteet.kuopio.fi/main.asp?sid=23>.

Valkeakosken kirjasto. 2011. Kotiseutukokoelma. Hakupäivä 21.5.2012  
[http://www.valkeakoski.fi/portal/suomi/kulttuuri\\_ja\\_vapaa-aika/kirjasto/kokoelmat/kotiseutukokoelma/gondoli/](http://www.valkeakoski.fi/portal/suomi/kulttuuri_ja_vapaa-aika/kirjasto/kokoelmat/kotiseutukokoelma/gondoli/).

Varsi – Varsinais-Suomen tiedonhaku. 2012. Turun kaupunginkirjasto. Hakupäivä 21.5.2012  
<http://www05.turku.fi/kirjasto/varsii/Projektista%20sivu.html>.

Vasaensis-tiedonhaku. 2012. Vaasan kaupunginkirjasto – maakuntakirjasto. Hakupäivä 21.5.2012  
<http://verkkokirjasto.vaasa.fi/Vaasa?formid=vasae&sesid=1337668101&ulang=fin>.

Vaski – Varsinaissuomalaisia kirjailijoita. 2005. Turun kaupunginkirjasto. Hakupäivä 21.5.2012  
<http://www05.turku.fi/kirjasto/kirjailijasivut/Kirjailijat/info.html>.

Vellamon vinkit. 2012. Lahden kaupunginkirjasto. Hakupäivä 20.5.2012  
[http://kaupunginkirjasto.lahti.fi/vellamo/info.htm#Digitoitua\\_aineistoa\\_Päijät-Hämeen\\_historiasta](http://kaupunginkirjasto.lahti.fi/vellamo/info.htm#Digitoitua_aineistoa_Päijät-Hämeen_historiasta)

Virtuaalipolku.fi. 2012. Hämeenlinnan kaupunki. Hakupäivä 13.5.2012  
<http://www.virtuaalipolku.fi/>.

Vähänkyrön kunta. 2012. Vähänkyrön historiaa. Hakupäivä 20.5.2012  
[http://www.vahakyro.fi/Suomeksi/KIRJASTOT\\_JA\\_KULTTUURI/Vahankyron\\_historiaa](http://www.vahakyro.fi/Suomeksi/KIRJASTOT_JA_KULTTUURI/Vahankyron_historiaa).

## **Ulkomainen**

AlabamaMosaic. 2011. FAQs. Hakupäivä 22.5.2012 <http://www.alabamamosaic.org/faqs.php>.

American Centuries: Views from New England. 2012. An Introduction. Hakupäivä 31.5.2012  
[http://www.americancenturies.mass.edu/about/site\\_intro.html](http://www.americancenturies.mass.edu/about/site_intro.html).

American Library Association. 2011. Number of Libraries in United States. Hakupäivä: 22.5.2012  
<http://www.ala.org/tools/libfactsheets/alalibraryfactsheet01>.

Arizona Memory Project. 2012. About the Arizona Memory Project. Hakupäivä 30.5.2012  
<http://azmemory.lib.az.us/cdm/about/>.

Arizona State Library, Archives and Public Records. 2012. Arizona History. Hakupäivä 30.5.2012  
<http://www.lib.az.us/archives/azhistory.aspx>.

CDL. 2012. About CDL. Hakupäivä 31.5.2012 <http://www.cdlib.org/about/>.

Cleveland Memory Project. 2012. Home. Hakupäivä 1.6.2012 <http://www.clevelandmemory.org/>.

Colorado Virtual Library. 2012. Colorado Histories. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://coloradovirtuallibrary.org/collections/colorado-histories>.

Connecticut History Online. 2008. Description. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.cthistoryonline.org/cho/project/index.htm>.

Connecticut State Library. 2012. Connecticut State Library Digital Collections. Hakupäivä 31.5.2012 <http://cslib.cdmhost.com/cdm/>.

Connecticut's Heritage Gateway. 2003. About Connecticut's Heritage Gateway. Hakupäivä 31.5.2012 [http://www.ctheritage.com/about\\_heritage.htm](http://www.ctheritage.com/about_heritage.htm).

Digital Commonwealth. 2007. About Digital Commonwealth. Hakupäivä 31.5.2012 <http://www.digitalcommonwealth.org/doc/about/>.

Digital Illinois. 2010. About. Hakupäivä 31.5.2012 <http://www.digitalillinois.org/>.

Digital Library of Georgia. 2011. Welcome to the Digital Library of Georgia. Hakupäivä 31.5.2012 <http://dlg.galileo.usg.edu/?Welcome&Welcome&Welcome>.

Digital Library of South Dakota. 2012. About Us. Hakupäivä 31.5.2012 <http://dlsd.sdl.n.net/cdm4/about.php>.

Eastern North Carolina Digital Library. 2006. About the Eastern North Carolina Digital Library. Hakupäivä 31.5.2012 <http://digital.lib.ecu.edu/historyfiction/>.

Encyclopedia of Arkansas History & Culture. 2012. Explore Our History. Hakupäivä 30.5.2012 <http://www.encyclopediaofarkansas.net/>.

Encyclopedia of Cleveland History. 2012. About. Hakupäivä 1.6.2012 <http://ech.case.edu/index.html>.

Florida Memory. 2012. About Florida Memory. Hakupäivä 31.5.2012 <http://www.floridamemory.com/about/>.

Georgia's Virtual Vault. 2008. Welcome to Georgia's Virtual Vault!. Hakupäivä 31.5.2012, <http://cdm.sos.state.ga.us/index.php>.

Historic Pittsburgh. 2012. Historic Pittsburgh. Hakupäivä 1.6.2012 <http://digital.library.pitt.edu/pittsburgh/>.

HistoryLink.org. 2012. About HistoryLink.org. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://www.historylink.org/Index.cfm?DisplayPage=about/index.cfm>.

Institute of Museum and Library Services. Volunteer Voices. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://diglib.lib.utk.edu/cgi/b/bib/bib-idx?c=vvs-bib>.

Iowa Heritage Digital Collections. 2012. About the Iowa Heritage Digital Collections. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.iowaheritage.org/abtihdc>.

Kansas Memory. 2012. About Kansas Memory. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.kansasmemory.org/about>.

Kentuckiana Digital Library. 2009. About the Kentuckiana Digital Library. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://kdl.kyvl.org/about.html>.

KnowLA. 2012. About KnowLA. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.knowla.org/about.php>.

Library of Congress. 2012. Mission and History. Hakupäivä 22.5.2012  
<http://memory.loc.gov/ammem/about/index.html>.

Life in Western Pennsylvania. 2012. Life in Western Pennsylvania. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://lifeinwesternpa.org/index.htm>.

LOUISiana Digital Library. 2012. Welcome to the LOUISiana Digital Library. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://louisdl.louislibraries.org/>.

Maine Memory Network. 2012. Maine's Statewide Digital Museum, Archive, and Educational Resource. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.mainememory.net/aboutus/>.

Maryland Digital Cultural Heritage. 2012. About. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.mdch.org/about/>.

Middlebury College. 2012. About the Collections. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://middarchive.middlebury.edu/cdm/>.

Minnesota Reflections. 2012. About the collections. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://reflections.mndigital.org/cdm/>.

Mississippi Archives. 2012. Digital Archives. Hakupäivä 31.5.2012  
[http://mdah.state.ms.us/arrec/digital\\_archives/](http://mdah.state.ms.us/arrec/digital_archives/).

Mississippi Digital Library. 2012. About the Mississippi Digital Library. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.msdiglib.org/>.

Missouri Digital Heritage. 2012. About Missouri Digital Heritage. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.sos.mo.gov/mdh/about.asp>.

Montana Memory Project. 2012. About the collections. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://cdm15018.contentdm.oclc.org/cdm/>.

NCpedia. 2012. Home page. Hakupäivä 1.6.2012 <http://ncpedia.org/>

New Georgia Encyclopedia. 2012. About NGE. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.newgeorgiaencyclopedia.org/nge/about/Index.jsp>.

New Jersey Digital Highway. 2012. About the New Jersey Digital Highway. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.njdigitalhighway.org/>.

North Carolina Digital Collections. 2012. About the Collections. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://digital.ncdcr.gov/cdm4/about.php>.

North Carolina Digital Heritage Center. 2012. About. Hakupäivä 31.5.2012 <http://digitalnc.org/>

Ohio History Central. 2012. Welcome to Ohio History Central. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://www.ohiohistorycentral.org/index.php>.

Ohio Memory. 2012. Ohio Memory. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://www.ohiohistoryhost.org/ohiomemory/>.

Oklahoma Digital Prairie. 2012. About the collections. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://digitalprairie.ok.gov/cdm/>.

Oklahoma Historical Society. 2012. About the Encyclopedia Project. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://digital.library.okstate.edu/encyclopedia/index.html>.

Online Nevada Encyclopedia. 2012. Online Nevada Encyclopedia. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.onlinenevada.org/>.

Oregon Blue Book. 2012. About the Oregon Blue Book. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://bluebook.state.or.us/misc/about/about.htm>.

Oregon Encyclopedia. 2012. An Authoritative and Free Resource on All Things Oregon.  
Hakupäivä 1.6.2012 <http://www.oregonencyclopedia.org/>.

Oregon History Project. 2002. Welcome to the Oregon History Project. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://ohs.org/education/oregonhistory/index.cfm>.

Publication of Archival, Library & Museum Materials. 2012. About Us. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://palmm.fcla.edu/>.

Publiclibraries.com. 2012. Public Libraries in US. Hakupäivä 29.5.2012  
<http://www.publiclibraries.com/>.

Rocky Mountain Online Archive. 2012. Welcome to the Rocky Mountain Online Archive.  
Hakupäivä 31.5.2012 <http://rmoa.unm.edu/>.

Seeking Michigan. 2012. About. Hakupäivä 31.5.2012 <http://seekingmichigan.org/about>.

State Historical Society. 2008. About Us. Hakupäivä 1.6.2012 <http://history.nd.gov/aboutus.html>.

State of Delaware. 2012. Digital Archives. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://archives.delaware.gov/exhibits/exhibits-toc.shtml>.

State of Utah. 2012. Guide to Pioneer – About Pioneer: Utah's Online Library. Hakupäivä 1.6.2012 <http://pioneer.utah.gov/guide/index.html>.

Tennessee Encyclopedia. 2012. About. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://tennesseeencyclopedia.net/about.php>.

University of New Hampshire Library. 2011. Digital Collections. Hakupäivä 31.5.2012  
<http://www.library.unh.edu/digital/>.

University of Vermont Libraries. 2012. CDI Mission. Hakupäivä 1.6.2012  
<http://cdi.uvm.edu/collections/index.xql>.

University of Wisconsin Digital Collections Center. 2011. The State of Wisconsin Collection. Hakupäivä 2.6.2012 <http://uwdc.library.wisc.edu/collections/WI/about>.

University of Wyoming Libraries. 2006. Wyoming Memory Portal. Hakupäivä 2.6.2012  
<http://www.wyomingmemory.org/>.

UNLV. 2012. Digital Collections. Hakupäivä 31.5.2012 <http://digital.library.unlv.edu/>.

Washington State Library. 2012. Washington Rural Heritage. Hakupäivä 2.6.2012  
<http://wrh.statelib.lib.wa.us/cdm/>.

Windows on Maine. 2012. What is Windows on Maine? Hakupäivä 31.5.2012  
<http://windowsonmaine.library.umaine.edu/index.aspx>

Virginia Foundation for the Humanities. 2012. Introduction and a Brief History. Hakupäivä 1.6.2012 <http://www.encyclopediavirginia.org/about>.

Virginia Memory. 2012. About us. Hakupäivä 1.6.2012

[http://www.virginiamemory.com/about/about\\_us](http://www.virginiamemory.com/about/about_us).

Virtual Motor City. 2012. Virtual Motor City: Project Highlights. Hakupäivä 31.5.2012

<http://dlxs.lib.wayne.edu/cgi/i/image/image-idx?page=index;c=vmc>.

Wisconsin Heritage Online. 2012. About Wisconsin Heritage Online. Hakupäivä 2.6.2012

<http://wisconsinheritage.org/about.html>.



KIRJASTOKIMPPA	KIRJASTOT	MAAKUNTAKIRJASTOALUE
<b>Aalto kirjastot</b>	Jyväskylä, Jämsä, Luhanka, Muurame, Petäjävesi, Toivakka, Uurainen, Äänekoski.	Keski-Suomen maakuntakirjastoalue
<b>Anders</b>	Halsua, Kannus, Kaustinen, Kokkola, Lestijärvi, Toholampi.	Kokkolan maakuntakirjastoalue
<b>Atimo</b>	Kuusamo ja Posio.	Oulun maakuntakirjastoalue ja Lapin maakuntakirjastoalue
<b>eKirjasto</b>	Lapinjärvi, Liljendal, Loviisa, Myrskylä, Pernaja.	Uudenmaan maakuntakirjastoalue
<b>Fredrika</b>	Korsnäs, Kristiinankaupunki, Kruunynpyy, Larsmo, Maalahti, Mustasaari, Närpiö, Pedersör, Pietarsaari, Uusikaarlepyy.	Vaasan maakuntakirjastoalue
<b>HelMet</b>	Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa	Keskuskirjasto ja Uudenmaan maakuntakirjastoalue
<b>JRR-Kirjasto (osa Savotta-kirjastojärjestelmää)</b>	Joroinen, Juva ja Rantasalmi sekä kirjastoauto JassoToenperä	Etelä-Savon maakuntakirjastoalue
<b>Jokunen</b>	Joensuu, Juuka, Kontiolahti, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi.	Pohjois-Karjalan maakuntakirjastoalue
<b>Juankoski</b>	Juankoski, Kaavi, Nilsiä, Tuusniemi.	Pohjois-Savon maakuntakirjastoalue
<b>Kainet</b>	Hyrnsalmi, Kaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Suomussalmi.	Kainuun maakuntakirjastoalue
<b>Karpalo</b>	Pudasjärvi, Ranua, Simo, Taivalkoski, Tervola, Utajärvi.	Lapin maakuntakirjastoalue ja Oulun maakuntakirjastoalue
<b>Katrina</b>	Brändö, Eckerö, Föglö, Geta, Hammarland, Jomala, Kumlinge, Kökar, Maarianhamina	Ahvenanmaan maakuntakirjastoalue
<b>Kepri-kimppa</b>	Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Multio, Pihtiputaa, Saarijärvi, Viitasaari.	Keski-Suomen maakuntakirjastoalue
<b>Kiri-kirjastot</b>	Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Pyhäjärvi, Pyhäntä.	Oulun maakuntakirjastoalue
<b>KIRKAS-kimppa</b>	Kesälahti, Kitee, Rääkylä, Tohmajärvi.	Pohjois-Karjalan maakuntakirjastoalue
<b>Kirkes-kirjastot</b>	Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Tuusula.	Uudenmaan maakuntakirjastoalue
<b>Kirvokka: liittyneet Vaskiin</b>	Kustavio, Laitila, Pyhäranta,	Varsinais-Suomen

<b>keväällä 2012</b>	Uusikaupunki, Vehmaa.	maakuntakirjastoalue
<b>Krannit</b>	Isojoki, Karijoki, Kaskinen, Kauhajoki, Kurikka, Teuva.	Seinäjoen maakuntakirjastoalue ja Vaasan maakuntakirjastoalue
<b>Kyyti</b>	Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Pyhtää, Virolahti.	Kouvolan maakuntakirjastoalue
<b>Lakia</b>	Isokyrö, Jalasjärvi, Kauhava, Laihia, Lapua, Vähäkyrö.	Seinäjoen maakuntakirjastoalue ja Vaasan maakuntakirjastoalue
<b>Lapin kirjasto</b>	Enontekiö, Inari, Kemijärvi, Kittilä, Kolari, Muonio, Sompio, Torniolaakso, Pello, Rovaniemi, Salla, Tornio, Utsjoki, Torniolaakso, Ylitornio.	Lapin maakuntakirjastoalue
<b>Lastu</b>	Asiakkala, Hollola, Lahti, Nastola, Orimattila.	Lahden maakuntakirjastoalue
<b>Loisto</b>	Aura, Koski, Loimaa, Marttila, Oripää, Pöytyä, Tarvajoki.	Varsinais-Suomen maakuntakirjastoalue
<b>Louna-kirjastot</b>	Forssa, Humpplila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä.	Hämeen maakuntakirjastoalue
<b>Lukas</b>	Hanko, Inkoo, Raasepori, Siuntio.	Uudenmaan maakuntakirjastoalue
<b>Lukki-kirjastot</b>	Karjalohja, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula, Vihti.	Uudenmaan maakuntakirjastoalue
<b>SiiMa</b>	Maaninka ja Siilijärvi.	Pohjois-Savon maakuntakirjastoalue
<b>Oiva</b>	Alavus, Töysä, Ähtäri.	Seinäjoen maakuntakirjastoalue
<b>Outi</b>	Ii, Kempele, Liminka, Muhos, Oulu; Siikajoki, Tyrnävä ja Vihanti.	Oulun maakuntakirjastoalue
<b>Pielinen</b>	Ilomantsi, Lieksa, Nurmes.	Pohjois-Karjalan maakuntakirjastoalue
<b>Piki-kirjastot</b>	Akaa, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Tampere, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virrat ja Ylöjärvi.	Pirkanmaan maakuntakirjastoalue
<b>Porsse</b>	Askola, Pornainen, Porvoo, Sipoo.	Uudenmaan maakuntakirjastoalue
<b>Priima</b>	Imatra, Joutseno, Korvekylä, Pulppi, Rautjärvi, Ruokolahti.	Lappeenrannan maakuntakirjastoalue
<b>Nelinetti</b>	Pyhäjoki, Raahe.	Oulun maakuntakirjastoalue
<b>RATAMO-kirjastot</b>	Hausjärvi, Hyvinkää,	Hämeen maakuntakirjastoalue

	Nurmijärvi, Riihimäki.	ja Uudenmaan maakuntakirjastoalue
<b>Rutakko-kirjastot</b>	Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Pielavesi, Sonkajärvi, Vieremä.	Pohjois-Savon maakuntakirjastoalue
<b>Salomo</b>	Salo sivukirjastoineen	Varsinais-Suomen maakuntakirjastoalue
<b>Satakirjastot</b>	Eura, Eurajoki, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kiikoinen, Kokemäki, Köyliö, Lavia, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori, Rauma, Siikainen, Säskylä, Ulvila.	Satakunnan maakuntakirjastoalue
<b>Savotta-kirjastot</b>	Heinävesi, Hirvisalmi, Joroinen, Juva, Kerimäki, Mikkeli, Mäntyharju, Pieksämäki, Punkaharju, Rantasalmi, Savonlinna.	Etelä-Savon maakuntakirjastoalue
<b>Seitti-kirjastot</b>	Seinäjoki	Seinäjoen maakuntakirjastoalue
<b>Tiekkö-kirjastot</b>	Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Nivala, Oulainen, Sievi, Ylivieska.	Oulun maakuntakirjastoalue
<b>Vanajan verkko</b>	Hattula, Hämeenlinna, Janakkala.	Hämeen maakuntakirjastoalue
<b>Vaski-kirjastot</b>	Askainen, Hirvensalo, Ilpoinen, Jyrkkälä, Kaarinan pääkirjasto, Kalanti, Kultaranta, Kustavi, Laitila, Lauste, Lemu, Lieto, Lietsala, Littoinen, Maaria, Maskun pääkirjasto, Merimasku, Moisio, Mynämäki, Naantalin pääkirjasto, Nousiaisten pääkirjasto, Nummi, Paattinen, Paimio, Pansio, Petäsmäki, Piikkiö, Pyhärannan pääkirjasto, Raisio, Raisio, Rohdainen, Runosmäki, Ruskon pääkirjasto, Rymättylä, Sauvo, Skanssi, Taivassalo, Turun pääkirjasto, Uudenkaupungin pääkirjasto, Vahto, Valperi, Varissuo, Vasaramäki, Vehmaa, Velkua.	Varsinais-Suomen maakuntakirjastoalue
<b>YTY-kirjastot</b>	Alajärvi, Evijärvi, Lappajärvi,	Kokkolan

Perho, Soini, Veteli, Vimpeli.

maakuntakirjastoalue ja  
Seinäjoen  
maakuntakirjastoalue

<b>ETELÄ-KARJALA</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijätietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	Etelä-Saimaan lehtiartikkeli-tietokanta	Lappeenranta
<b>Kirjailija Internetsivut</b>	Etelä- Karjalaisia kirjailijoita	Lappeenranta
<b>Alue Internetsivut</b>	1 Hiljan huone 2 Luovutetun Etelä-Karjalan pitäjät 3 Joutsenolaisia tarinoita 4 Luovutetun Etelä Karjalan pitäjät	1 Imatra 2 Lappeenranta 3Lappeenranta 4 Lappeenranta
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	Luovutetun Karjalan pitäjä- ja kylähistorioita	Lappeenranta
<b>Portaalit</b>	-	-
<b>Muuta</b>	kotiseutukokoelma-maininta	Parikkala, Taipalsaari
<b>Etelä - Karjala</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijätietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	Etelä-Saimaan lehtiartikkeli-tietokanta	Lappeenranta
<b>Kirjailija Internetsivut</b>	Etelä- Karjalaisia kirjailijoita	Lappeenranta
<b>Alue Internetsivut</b>	1 Hiljan huone 2 Luovutetun Etelä-Karjalan pitäjät 3 Joutsenolaisia tarinoita 4 Luovutetun Etelä Karjalan pitäjät	1 Imatra 2 Lappeenranta 3 Lappeenranta 4 Lappeenranta
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	Luovutetun Karjalan pitäjä- ja kylähistorioita	Lappeenranta
<b>Portaalit</b>	-	-
<b>Muuta</b>	kotiseutukokoelma-maininta	Parikkala, Taipalsaari

<b>ETELÄ-POHJANMAA</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijätietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	1 Porstua 2 Laari	1 Alavus, Seinäjoki, töysä 2 Laari
<b>Kirjallisuus Internetsivut</b>	1 Lakiolla tuuloo	1 Alavus, Seinäjoki
<b>Alue Internetsivut</b>	Porstua 1 Pohjalaiset laulun tekijät	1 Alavus Seinäjoki
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	-	-
<b>Portaalit</b>	3 Pohjanmaan Nelli	3 Töysä, Ähtäri
<b>Muuta</b>	Kotiseutukokoelman esittely Kotiseutukokoelman kokoelmatyön periaatteet	Seinäjoki, Töysä, Vimpeli

<b>ETELÄ-SAVO</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijätietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	1 Etelä Savon Artikkelitietokanta	1 Heinävesi, Mikkeli, Savonlinna
<b>Kirjailija Internetsivut</b>	1 Lounakirjailijat 2 Etelä-Savon kirjailijat 3 Savonlinnan ja Säämingin kirjailijat	1 Heinävesi 2 Mikkeli 3 Savonlinna
<b>Aluel nternet-sivut</b>	1Herrasväen asuinpaikat Antellin koulu Mikkeliissä Historiallisia lähteitä Etelä-Savosta Marsalkka Mannerheim Mikkeliissä Aarne Haapakosken seikkailuja Rock in Mikkeli 2 Gottlundin puistikko-Juvan kulttuuria kuvin ja sanoin 3 Mikkelin alueen historiaa 4 Mannerheim Mikkeliissä 5 Mikkelin Rock elämää 6 Ernst Lampen-internetsivut	1 Heinävesi, Mikkeli 2 Juva 3 Mikkeli 4 Mikkeli 5 Mikkeli 6 Rantasalmi
<b>Wikit</b>	2 HämeWiki	2 Heinävesi
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	1 luetteloitu kirjastojärjestelmään 2 Etelä-Savon kirjailijat 3 Historialliset lähteet Etelä Savossa 4 Mannerheim Mikkeliissä sivuston kirjaviitteet linkitetty suoraan tietokantaan	1 Heinävesi 2 Hirvensalmi
<b>Portaalit</b>	2 Etelä Savon Nelli	2 Savonlinna
<b>Muuta</b>	1 Joroisten lotat - isänmaan asialla julkaisu 2 Vapautemme vartijat -julkaisu	

<b>KAINUU</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijätietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	Caiana	Kajaani, Kuhmo
<b>Kirjallisuus Internet - sivut</b>	1) Ryysyrannasta maailman parhaaseen kylään – Internetsivu 2) Mennyttä aikaa Kainuussa 3) Kainuu Eino Leinon runoissa 4) Veikko Huovinen 5) Kasimir Leinon esittely 6) Heikki Meriläinen 7) Ilmari Kianto	1) Kajaani 2) Kajaani 3) Kajaani 4) Kajaani 5) Kajaani 6) Kajaani 7) Suomussalmi
<b>Alue Internet-sivut</b>	1 Perinnetietous	1 Paltamo
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	1 Hyrynsalmen kotiseutukokoelma –luettelo 2 Sotkamon mikrofilmit 3) Suomussalmelaisten kirjoittajien pienoisjulkaisut 4) Talvisota-lista	1 Hyrynsalmi 2 Sotkamo 3 Suomussalmi 4 Suomussalmi
<b>Portaalit</b>	Kainuulaisia nykykirjailijoita	Kajaani
<b>Muut</b>	1 Lina Rischlanin päiväkirja - Internet-sivu (osa kotiseutukokoelmaa) 2 Kotiseutukokoelma 3 Kotiseutuarkisto-linkki	1 Kajaani, Vaala 2 Sotkamo 3 Suomussalmi



<b>KANTA-HÄME</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijatietokannat</b>	1 Louna-kirjailijat	1 Forssa, Humppila, Jokioinen, Ypäjä
<b>Aluetietokannat</b>	1 Apila-tietokanta 2 Arvi - Hämeenlinnaa koskeva artikkelitietokanta	1 Hausjärvi, Riihimäki 2 Hämeenlinna 3 Ypäjä
<b>Kirjallisuus Internet-sivut</b>	1 Riihimäkeläisiä kirjailijoita 2 Junan tuomia Puputin kulmassa	1 Riihimäki 2 Riihimäki
<b>Alue Internetsivut</b>	1 Virtuaalipolku 2 Hämeenlinalaisia säveltäjiä	1 Forssa, Humppila 2 Hämeenlinna
<b>Wikit</b>	1 HämeWiki	1 Forssa, Humppila, Hämeenlinna, Jokioinen, Tammela, Ypäjä
<b>Kartat</b>	Virtuaalipolku.fi	Hämeenlinnan kaupunki, Jokioinen
<b>Digitoidut</b>	Lydia-aineistopankki	Hämeenlinna
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	Hämeenlinna kaunokirjallisuudessa	Hämeenlinna
<b>Portaalit</b>	Kanta-Hämeen Nelli	Hämeenlinna, Ypäjä
<b>Muut</b>	Maininta kotiseutukokoelmasta	Tammela

<b>KESKI-POHJANMAA</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijatietokannat</b>	Chydenica-Keski-Pohjanmaan maakuntakirjailijat	
<b>Aluetietokannat</b>	Botnia-tietokanta Kotiseutumme Kokkola	
<b>Kirjallisuus Internet - sivut</b>	-	
<b>Alue Internet- sivut</b>	Jokilaaksojen asutushistoriaa, Porstua	
<b>Wikit</b>	-	
<b>Kartat</b>	-	
<b>Digitoidut</b>	Annikki Wierelän lehtikirjoituksia	
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	Maiju Lassilan kirjasto-luettelo	
<b>Portaalit</b>	Pohjanmaan Nelli	
<b>Muuta</b>	-	

<b>KESKI-SUOMI</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijätietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	1 Keski	1 Jyväskylä, Muurame, Petäjävesi, Toivakka, Äänekoski
<b>Kirjallisuus Internet – sivut</b>	1 Keskisuomalainen kirjallisuus	1 Jyväskylä
<b>Alue Internet-sivut</b>	2 Tahvo Pihkala Internet-sivut	2 Pihtipudas
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	Aineistoa Keski-Suomen historiasta	Jyväskylä
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	-	-
<b>Portaalit</b>	2 Keski-Suomen Nelli	Pihtipudas
<b>Muuta</b>	1 Kannonkosken kirjaston sivuilla tekstiä ja kuvia 2 Kotiseutukokoelman kuvaus	1 Kannonkoski 2 Taipale, Saarijärvi

<b>KYMENLAAKSO</b>		
<b>Aineistotyytit</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijatietokannat</b>	Kymenlaakson kirjailijat	Hamina litti Kotka Kouvola, Pyhtää
<b>Aluetietokannat</b>	Kymenlaakso	Hamina litti Kotka Kouvola, Miehkkälä
<b>Kirjallisuus Internet - sivut</b>	-	-
<b>Alue Internet - sivut</b>	Walkealan vaiheita	Kouvola
<b>Wikit</b>	Kymipedia	litti Kotka Kouvola, Miehkkälä, Pyhtää, Virolahti
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	-	-
<b>Portaalit</b>	2 Kymenlaakson Nelli	Miehkkälä

<b>LAPPI</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijatietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	1 Lasmakki – Meri-Lapin paikallistietokanta 2 Pohjanportti 3 Laponica	1 Kemi, Keminmaa, Tervola, Tornio 2 Muonio, Pello, Rovaniemi, Tervola, Tornio, Utsjoki 3 Muonio, Pello, Rovaniemi, Utsjoki
<b>Kirjailija Internet-sivut</b>	1 Lappilaisia ja saamelaisia kirjailijoita 2 Torniolaaksolaisia kirjailijoita	1 Rovaniemi, Tornio 2 Tornio
<b>Alue Internet-sivut</b>	1 Muonion vanhat kuvat 2 Lapinkävijät 3 Kemijoki Oy ja Joulupukki-sivustot, ei kirjaston ylläpitämiä 4 Tornion historiaa: ei kirjaston ylläpitämiä	1 Muonio 2 Rovaniemi 3 Savukoski 4 Tornio
<b>Wikit</b>	(Sallan kunnalla oma)	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	1 Pelkosenniemen kirjaluettelo-sisällys, kansikuvat 2 Fellman anteckningarna 3 Pohjois-Suomen bibliografia 4 Rovaniemen kirjaston historiikki 5 Pohjoiskalotin vanhat kartat	1 Pelkosenniemi 2 Rovaniemi 3 Rovaniemi 4 Rovaniemi 5 Rovaniemi
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	Pelkosenniemen valikoimaluettelo	Pelkosenniemi
<b>Portaalit</b>	-	-
<b>Muut</b>	Inari –kokoelma, pdf 2 Kotisetutukokoelman periaatteet 3 Utsjoki-saamelaiskokoelman esittely	Inari 2 Ranua, Salla, Savukoski, Tervola, Utsjoki 3 Utsjoki

<b>PIRKANMAA</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijätietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	2 Pirkitta- aluetietokanta	2 Nokia, Pälkäne
<b>Kirjailija Internetsivut</b>	1 Nokialaisia kirjailijoita 2 Kirjailijat (Ruovesi) 3 Valkeakosken kirjallista elämää	1 Nokia 2 Ruovesi 3 Valkeakoski
<b>AlueInternetsivut</b>	Gondoli	Valkeakoski
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	Arkkiveisu-digitoinnit- esimerkit 2 Gondoli-esim kuvia	Tampere 2 Tampere, Valkeakoski
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	1 Lempäälän kotiseutukokoelma aineistoluettelo 2 Kankaantaan yksityisen kirjaston kokoelma-luettelo	Lempäälä 2 Nokia
<b>Portaalit</b>	1 Pirkanmaan Nelli	1 Nokia
<b>Muuta</b>	1 Esitelty sivuilla, ei aineistoa 2 Nokian kotiseutukokoelma-maininta 3 kotiseutukokoelman esittely kirjaston sivuilla 4 Arvo H. Nurmen kokoelma, Hervanta-kokoelma, Jaakko Gummerruksen kokoelma-esittelyt	1 Hämeenkyrö 2 Nokia 3 Orivesi, Tampere, valkeakoski 4 Tampere

<b>POHJANMAA</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijätietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	Vasaensis	Vaasa Vähäkyrö
<b>Kirjailija Internetsivut</b>	Kirjailijätietoa kirjaston sivuilla	Nykarleby
<b>Alue Internet - sivut</b>	1 Pietarsaaren historiaa	1 Pietarsaari
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	Vähänkyrön historiaa	Vähäkyrö
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	1 Pedersören kotiseutuhylly lista (2009–2012), listattu tietokantaan 2 aineistoluettelo	1 Pedersöre 2 Nykarleby
<b>Portaalit</b>	Pohjanmaan Nelli	Vähäkyrö
<b>Muuta</b>	Kotiseutukokoelman esittely	Nykarleby, Vaasa, Vöyri (Vörå)

<b>POHJOIS-KARJALA</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijätietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	1 Kolmen kanteleen kokoelmat 2 Koivikko – Pohjois-Karjalan aluetietokanta 3 Käkönen-Pohjois-Karjala artikkelitietokanta 4 Kaski-musiikkitietokanta	1 Ilomantsi, Liperi 2 Joensuu, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi 3 Joensuu, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi 4 Joensuu, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi
<b>Kirjallisuus Internet-sivut</b>	1 Latvavesiltä-Pohjoiskarjalaisia kirjailijoita 2 Joensuu kaunokirjallisuudessa	1 Joensuu, Liperi 2 Joensuu
<b>Alue Internet-sivut</b>	1 Pohjois-karjalan musiikkisivut	1 Joensuu, Liperi
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	-	-
<b>Portaalit</b>	-	-
<b>Muut</b>	-	-



<b>POHJOIS-POHJANMAA</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijatietokannat</b>	Pakkala	Kuusamo, Oulu, Pyhäjoki, tyrnävä
<b>Aluetietokannat</b>	1 Ostrobotnia 2 Kotiseutuarkistot: Arvi 3 Pohjanportti	1 li, Kempele, Kuusamo, Liminka, Lumijoki Merijärvi, Oulainen, Oulu, Reisjärvi, tyrnävä, utajärvi, Vihanti  2 Liminka 3 Pohjanportti, Oulu, Tyrnävä
<b>Kirjailija Internetsivut</b>	Ylivieskalaisia kirjailijoita	Ylivieska
<b>Alue Internetsivut</b>	1 Kuusamon historialliset linkit 2 Oulun arkki 3 Musiikin ja säveltäjien Oulu 4 Utajärven kirjailijalinkit	1 Kuusamo 2 Oulu 3 Oulu
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	1 Luettelo 2 Luetteloitu tietokantaan 3 Utajärvi: luettelo kirjailijoista, linkki tietokantaan ja sivustoille	1 li 2 li 3 Uajärvi
<b>Portaalit</b>	1 KirjastoVirma	1 Alavieska li Kalajoki, Kuusamo Kärsämäki, Liminka, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Pudasjärvi, Pyhäjärvi, Taivalkoski, Vihanti, Ylivieska
<b>Muuta</b>	1 Kotiseutuarkisto- maininta 2 kotiseutukokoelma- maininta 3 Kalevala-sivut	1 Oulainen 2 Raahe, Sievi, Tyrnävä 3 Ylivieska

POHJOIS-SAVO		
Aineistotyyppi	Mitä	Missä
<b>Kirjailijatietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	Kuoma-artikkelitietokanta	Nilsinä
<b>Kirjallisuus Internet sivut</b>	1 Helvi, Heikki Juhani-lisalmelaisia kirjailijoita 2 Aapeli ja muita tuttavuuksia – Pohjois-Savolaisen kirjallisuuden bibliografia 3 Tuhannet tunteen-pohjoissavolaisia kirjailijoita 4 Sirpale onnea – Aino Räsänen 5 Kotiseutukirjailijoita	1 Iisalmi 2 Kuopio 3 Kuopio, Nilsinä 4 Maaninka 5 Siilinjärvi
<b>Alue Internet sivut</b>	1 Idyllinen Iisalmi-Kuvia vanhoilta ajoilta	1 Iisalmi
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	1 Lista verkkosivuilla 2 Valikoimaluettelo	1 Iisalmi 2 Kiuruvesi, Vieremä
<b>Portaalit</b>	-	-
<b>Muuta</b>	Suonenjoen kirjailijat lista pdf 2 kotiseutukokoelma periaatteet	Suonenjoki 2 Varkaus

<b>PÄIJÄT-HÄME</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijätietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	-	-
<b>Kirjallisuus Internet-sivut</b>	1 Hartolan kirjailijat 2 Päijäthämeläistä kirjallisuutta	1 Hartola 2 Lahti
<b>Alue Internet-sivut</b>	1Vellamon vinkit *	1 Hollola, Lahti
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	1 Hartola-aineisto 2 Aarre A Alapotin kokoelma kirjaston sivuilla listana	1 Hartola 2 Lahti
<b>Portaalit</b>	-	-
<b>Muuta</b>	-	-

<b>SATAKUNTA</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijatietokannat</b>	-	-
<b>Aluetietokannat</b>	-	-
<b>Kirjallisuus Internet-sivut</b>	1 Kirjailijoita Satakunnassa 2 Raumalaisia kirjailijoita	1 Pori, Rauma 2 Pori, Rauma
<b>Alue Internet-sivut</b>	-	-
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	1 Lavian kotiseutukokoelmalista 2 Pomarkun kotiseutukirjailijaluettelo 3 Satakunta-kotiseutututkimuksia (pdf)	1 Lavia 2 Pomarkku 3 Pori
<b>Portaalit</b>	-	-
<b>Muut</b>	1 Reuttamo-tietokanta huom. ei kirjaston oma 2 Satakuntakokoelman esittely ja keruuperiaatteet 3 Rauman kotiseutukokoelmien esittely ja valintakriteerit 4 kotiseutukokoelma-maininta	1 Kankaanpää 2 Pori 3 Rauma 4 Säkylä

<b>VARSINAIS-SUOMI</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijätietokannat</b>	Varsinais-Suomen kirjailijat	Salo
<b>Aluetietokannat</b>	Varsinais-Suomen artikkelitietokanta	Salo
<b>Kirjailija Internetsivut</b>	-	-
<b>AlueInternetsivut</b>	-	-
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	-	-
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	1 Toivo Anttila-kokoelma 2 Länsi-Turunmaa (Parainen) 3) Mynämäen kotisetutukokoelma Vaski-kirjastojärjestelmässä (esittely kirjaston sivuilla) 4) Pyhärantalaiset kirjailijaluettelo kirjaston sivuilla 5) kotisetutulukemisto	1 Aura 3 Mynämäki 4 Pyhäranta 5 Taivassalo
<b>Portaalit</b>	1 Varsinais-Suomen Nelli	1 Rusko, Turku
<b>Muut</b>	1 Roma-tietokanta 2 Maininta kotiseutukokoelmasta 3 kotiseutukokoelman hankintaperiaatteet 4 Vahto-kokoelman esittely	1 Kaarina 2 Masku, Naantali, Nousiainen, Raisio, Somero 3 Paimio 4 Rusko

<b>UUSIMAA</b>		
<b>Aineistotyyppi</b>	<b>Mitä</b>	<b>Missä</b>
<b>Kirjailijatietokannat</b>	1 Itä-Uudenmaan kirjailijat 2 Elias-kirjailijat 3 ELMER-tietokanta (myös kotiseutukokoelmaa)	1 Askola 2 Karjalohja, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula , Vihti 3 Kauniainen
<b>Aluetietokannat</b>	1 Via Regis 2 Apila	1 Askola, Pornainen, Porvoo, Sipoo 2 Hyvinkää
<b>Kirjallisuus Internet - sivut</b>	1 Aleksis Kivi -internetsivut 2 Itä-Uudenmaan kirjailijat 3 Paikalliset kirjailijat	1 Nurmijärvi 2 Porvoo, Sipoo 3 Raasepori
<b>Alue Internet sivut</b>	Itä- uudenmaan muusikot	1Porvoo, Sipoo
<b>Wikit</b>	-	-
<b>Kartat</b>	Paikalliskokoelmat kartalla	Raasepori
<b>Digitoidut</b>	-	-
<b>Kirjalistat/luetteloitu tietokantaan</b>	Kirkkonummi- valikoimaluettelo	Kirkkonummi
<b>Portaalit</b>	Uudenmaan Nelli	Pornainen, Sipoo, Tuusula
<b>Muuta</b>	1 Nurmijärvikokoelman esittely 2 Kotiseutukokoelman esittely	Nurmijärvi 2 Tuusula, Vantaa

OSAVALTIO	DIGITOINTIPROJEKTEJA
<b>Alabama</b>	AlabamaMosaic Alabama Department of Archives and History Digital Archives Encyclopedia of Alabama
<b>Alaska</b>	Alaska's Digital Archive SLED: Statewide Library Electronic Doorway
<b>Arizona</b>	Arizona Memory Project
<b>Arkansas</b>	Arkansas History Commission The Encyclopedia of Arkansas History & Culture The Butler Center for Arkansas Studies/Arkansas Studies Institute
<b>Colorado</b>	Alliance Digital Repository Western Trails
<b>Connecticut</b>	Connecticut History Online
<b>Delaware</b>	Delaware Public Archives Digital Archives
<b>Etelä-Carolina</b>	South Carolina Digital Library
<b>Etelä-Dakota</b>	Digital Library of South Dakota South Dakota Memory
<b>Florida</b>	PALMM: Publication of Archival, Library & Museum Materials
<b>Georgia</b>	Digital Library of Georgia
<b>Havaiji</b>	Hawaii State Archives
<b>Idaho</b>	Columbia River Basin Ethnic History Archive
<b>Illinois</b>	Digital Past Illinois Digital Archives Upper Mississippi Valley Digital Image Archive
<b>Indiana</b>	Indiana Memory
<b>Iowa</b>	Iowa Heritage Digital Collections Upper Mississippi Valley Digital Image Archive
<b>Kalifornia</b>	California Digital Library Calisphere Online Archive of California
<b>Kansas</b>	Western Trails
<b>Kentucky</b>	Kentuckiana Digital Library
<b>Louisiana</b>	LOUISiana Digital Library
<b>Länsi-Virginia</b>	West Virginia Memory Project
<b>Maine</b>	Maine Memory Network

	Windows on Maine
<b>Maryland</b>	Maryland Digital Cultural Heritage
<b>Massachusetts</b>	Massachusetts Digital Commonwealth Northeast Massachusetts Digital Library
<b>Michigan</b>	Making of Modern Michigan
<b>Minnesota</b>	Minnesota Reflections
<b>Mississippi</b>	Mississippi Digital Library
<b>Missouri</b>	Missouri Digital Heritage
<b>Montana</b>	Montana Memory Project
<b>Nebraska</b>	Western Trails Nebraska Memories
<b>Nevada</b>	Mountain West Digital Library Nevada Digital Initiative
<b>New Hampshire</b>	University of New Hampshire Library Digital Collections
<b>New Jersey</b>	New Jersey Digital Highway
<b>New Mexico</b>	Online Archive of New Mexico
<b>New York</b>	Digital Metro New York Hudson River Valley Heritage New York Heritage
<b>Ohio</b>	OhioLINK Ohio Memory
<b>Oklahoma</b>	Oklahoma Heritage Online
<b>Oregon</b>	Columbia River Basin Ethnic History Archive
<b>Pennsylvania</b>	Access Pennsylvania Digital Repository Historic Pittsburgh
<b>Pohjois-Carolina</b>	North Carolina ECHO Newsletter
<b>Pohjois-Dakota</b>	State Historical Society of North Dakota
<b>Tennessee</b>	Volunteer Voices
<b>Texas</b>	Texas Digital Library Texas Heritage Online Texas Tides The Portal to Texas History
<b>Utah</b>	Mountain West Digital Library
<b>Vermont</b>	Digital Collections at Middlebury University of Vermont Libraries' Center for Digital Initiatives
<b>Virginia</b>	Virginia Memory
<b>Washington</b>	Columbia River Basin Ethnic History Archive



	King County Snapshots Washington State Digital Libraries Portal
<b>Wisconsin</b>	State of Wisconsin Collection Wisconsin Heritage Online
<b>Wyoming</b>	Western Trails Wyoming Memory